



PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2021 - 2030

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš na roky 2021 - 2030
Územné vymedzenie :	Trenčiansky kraj, okres Prievidza, obec Koš – ŠÚJ
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2021 - 2030
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie



Koš	
Erb	Vlajka a pečať
Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Okres Prievidza
Región:	Horná Nitra
Položa:	48°44'42"S 18°34'44"V
Nadmorská výška:	270 m n. m.
Rozloha:	13,59 km ² (1 359 ha)
Počet obyvateľov:	1 061 (31. 12. 2019)
Hustota obyvateľstva:	78,07 obyv./km ²
Nacionálne	
PSČ	972 41
ŠÚJ	514110
EČV	PD
Tel. predvol'ba	+421-46
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Koš
	Vŕťazstva 791/41
	972 41 Koš
Web:	www.obec-kos.sk
E-mail:	oukos@trinet.sk
Telefón:	46 / 542 69 24
Fax:	-



OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ.....	12
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	13
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	14
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	19
2.4. DOPRAVA.....	23
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	27
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	33
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	41
2.8. BYVANIE	43
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	45
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE.....	49
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA.....	51
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	52
2.13. ŠPORT.....	53
2.14. KULTÚRA.....	53
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	55
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	55
2.17. CESTOVNÝ RUCH	55
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019	56
2.19. SAMOSPRÁVA	56
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	57
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	58
3 SWOT ANALÝZY	58
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	60
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	61
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	62
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	63
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	63
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	64
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	65
3.8 KULTÚRA.....	66
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	67
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	68
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	68
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE KOŠ.....	70
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ.....	76
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE KOŠ	76
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	79
STRATEGICKÝ CIEĽ	79
FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	81
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ	87
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	88
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	88
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	89
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	90
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	90
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	91
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	92
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	92
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	93
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	94
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	94
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	95
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	95
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	96
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	96
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	97



6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	97
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	98
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	99
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	99
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	100
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	100
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ	102
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE KOŠ	103
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	104
7.2 KOMUNIKÁCINÝ PLÁN	106
8 AKČNÝ PLÁN	107
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	107
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	108
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	110
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	111
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	112
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	114
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	115
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	116
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	117
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	118
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	119
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOŠ	121
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	122
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	122
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	124
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	125
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	126
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	128
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	129
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	131
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	132
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	133
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	134
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	135
10 ZÁVER	141
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	142



1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš s výhľadom do roku 2030 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Koš sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomickejho a kultúrneho rozvoja obce Koš, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš na roky 2021 - 2030
Forma spracovania	- pracovními samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2020 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabuľky	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		



Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočútie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Koš je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **ÚPO Koš**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovania, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálneho koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopodom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- **Regionálna integrovaná územná stratégia, 2014-2020**
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.



- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

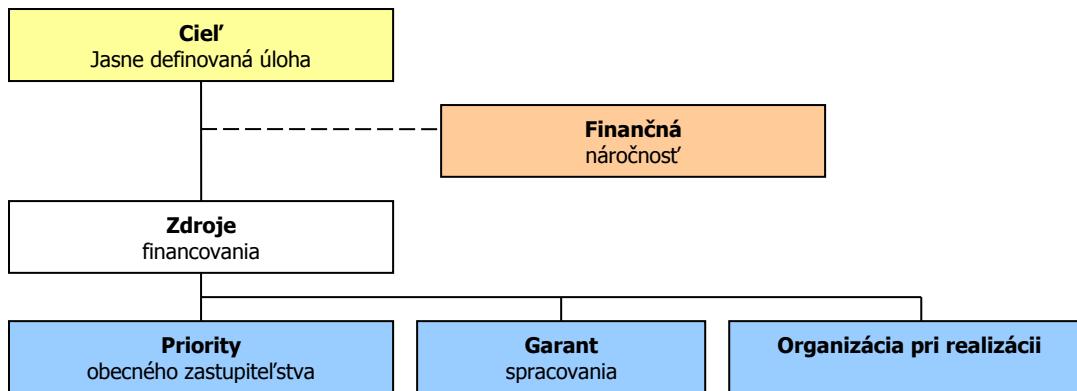
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégii majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadane spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégii, pre ktoré bude žiadane spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Koš je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Koš. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.



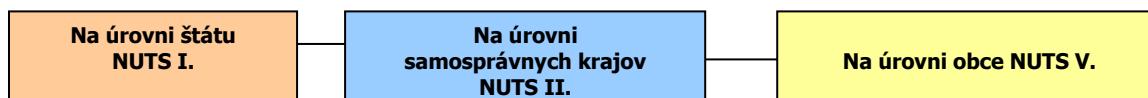
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity finančovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity finančovať bud' z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaniu finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné finančie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Koš nasledovné strategické dokumenty:



Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Koš boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Koš má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:



Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EU. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicinality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a polnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v klúčových sietových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EU: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná prioritá	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (LZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR



			vúC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11		EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11		EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takyto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Koš integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Koš 2021 - 2030 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EU 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

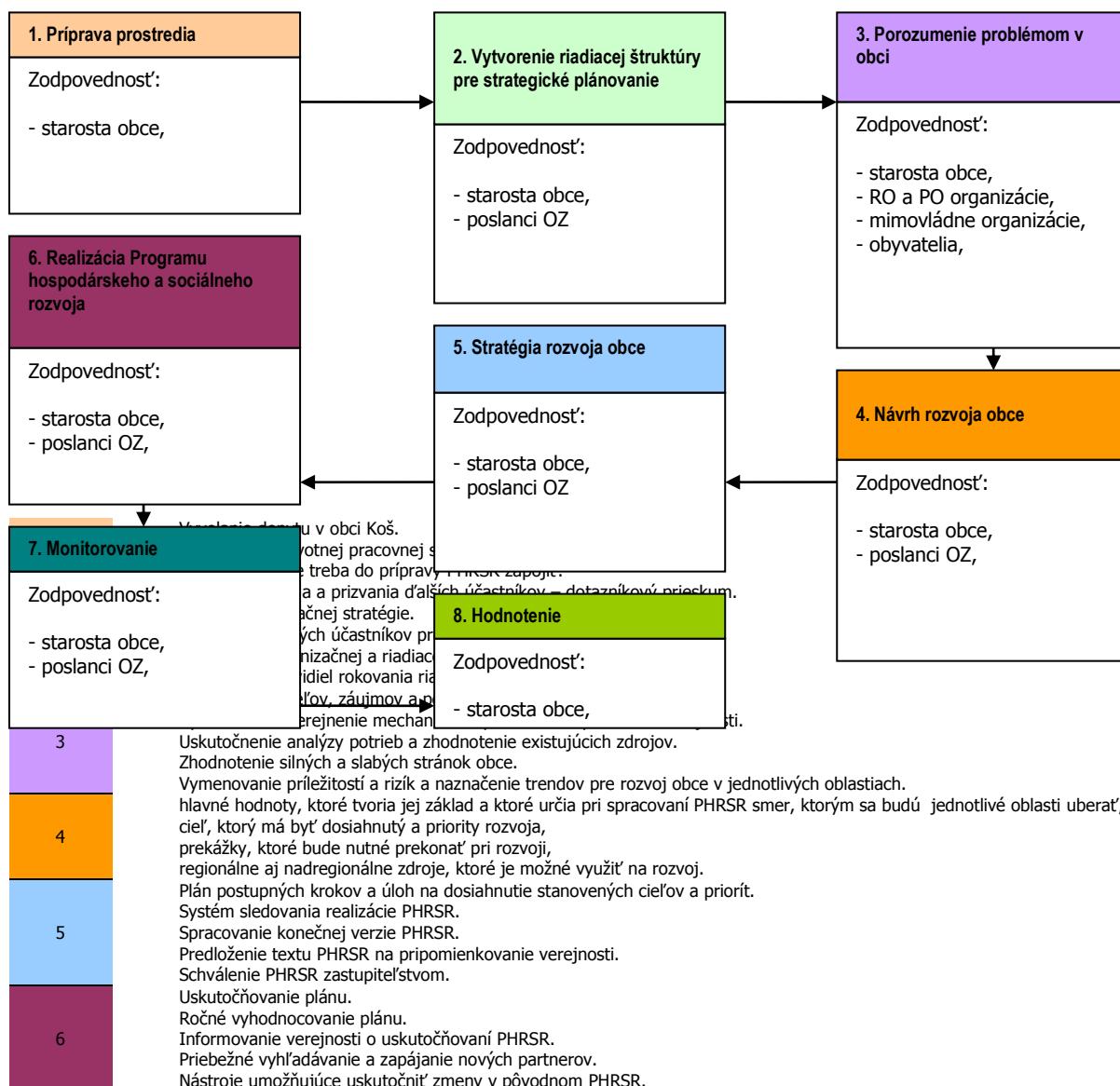
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlazenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti



Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.



Analytická časť' Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš 2021 - 2030

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Prievidza súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Koš (k 31.12.2019)

Kód obce	514110
Názov okresu	Prievidza
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSC	972 41



Telefónne smerové číslo	+421 - 46
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1367
Nadmorská výška obce - mesta v m	270
Celková výmera územia obce [km ²]	13,59
Hustota obyvateľstva na km ²	78,07
Zdroj: ŠÚ SR	

2.1 HISTÓRIA OBCE

Územie Koša prvý raz osídlil človek v neskorej dobe kamennej – eneolite (3 000 – 1 900 rokov pred n. l.), keď sa objavujú prvé medené výrobky na hornom Ponitri. Svedčí o tom i nález medeného sekeromlatu z obce (sekeromlat je masívny predmet, má pretiahnuté rameno s ostrím, obuchová strana sa vejárovite rozširuje). O prítomnosti Slovanov na hornom Ponitri sa dozvedáme v 8. storočí. Pri archeologických výskumoch sa objavili v Koši pece na pálenie dechtu z 9.-11. storočia. Na Katkej kopci okrem veľkomoravských dechtárskej pecí sa našli i sídliskové objekty, ktoré podľa nálezov možno zaradiť do 12.-14. storočia. Prvá písomná zmienka o osade (obec Koš) je z 15. septembra 1367. Zápis sa urobil v čase, keď veľký záujem na rozšírení obce malo bojnické panstvo s cieľom zvýšiť počet poddaných roľníkov a remeselníkov. A tak v 14. storočí nastalo dosídlovanie osady. V roku 1430 sa možno stretnúť s názvom obce Kas, v roku 1773 Koos, v roku 1786 Kosách, v roku 1863 Koos, v 1882 Kos a od 14. júla 1919 Koš. V druhej polovici 15. storočia malo na obec veľký dopad zavedenie dane z majetku pre kráľovskú pokladňu a daň protitureckú, ktorú zaviedol kráľ Matej. V 16. storočí bola obec niekoľkokrát spustošená tureckými nájazdami. V roku 1672-1674 katolícky knáz Matej Krupicz vykonal súpis veriacich. Uvádzá sa v ňom 365 osôb, dediční richtári Matej a Ján Gros a 53 sedliackych rodín. V roku 1682 sa v Koši usadil povstalecký veliteľ Štefan Petróczy so 400 vojakmi. Po jeho odchode Koš prepadi turecké vojská a odvlekl do zajatia 87 občanov a zobrať 72 kusov dobytka. V roku 1719 sa vyčíslili škody, ktoré v obci vznikli počas vpádov a vojen, ktoré predstavovali sumu 45 959 zlatých. Požiarna činnosť v obci siaha do roku 1828, kedy bol v obci postavený prvý drevený hasičský sklad. V roku 1831 postihla obec cholera, zomrelo 58 ľudí. V roku 1896 bola daná do prevádzky železničná trať Veľké Bielice – Prievidza. V roku 1906 obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že od roku 1907 bude obec patriť do novozriadeného Obvodného úradu v Prievidza. V roku 1909 v obci požiar zničil 20 domov, zhorela časť obce od Pavlaj dvora po Šempálej dvor. V roku 1910 mala obec 1938 obyvateľov, 116 roľníckych hospodárov, 17 remeselníkov a 4 občania pracovali vo verejných službách. V prvej svetovej vojne v rokoch 1914-1918 padlo 47 občanov Koša. V roku 1919 sa v obci uskutočnil prvé slobodné voľby za prítomnosti okresného náčelníka Dr. Jána Nováka. V tomto roku mala obec 1034 obyvateľov. Divadelníctvo začalo svoju činnosť od roku 1919. V roku 1920 bola zriadená v obci pošta v Štefanej dvore. V roku 1922 župan Nitrianskej župy oznámil rozpustenie obecného zastupiteľstva v Koši a menoval nové zastupiteľstvo. V tomto roku bola zriadená v obci knižnica, dvojročná hospodárska škola, na ktorú prispievala obec a telovýchovný spolok Orol. V roku 1924 bola zakúpená hasičská výzbroj pre Dobrovoľný hasičský zbor a obec bola zaradená do lekárskeho obvodu Prievidza. V roku 1925 bol vypracovaný prvý štatút obce. V rokoch 1935-1936 boli postavené vojenské objekty na území Koš, Laskár a Nováky. V roku 1936 bola zriadená Obvodná meštianska škola v Prievidzi. Obecné zastupiteľstvo súhlasilo s pripojením sa k tejto škole. V roku 1940 sa uskutočnil prvý prieskumný vrt o stave uhlia v katastri obce. V rokoch 1941-1942 boli tri vojenské objekty použité na zriadenie židovského pracovného tábora. Dňa 30. marca 1942 boli z tohto tábora odoslaní prví ľudia do tzv. transportu smrti. Dňa 29. augusta 1944 v obci prevzal moc Revolučný národný výbor v Koši, ktorý ju spravoval do obsadenia nemeckým vojskom 14. septembra 1944. Obec bola oslobodená 4. apríla 1945 vojakmi druhého ukrajinského frontu 40. armády, 51. armádneho zboru, 133. streleckej divízie, 764. streleckého pluku pod vedením majora Kozljakovského. Počas druhej svetovej vojny obec stratila 16 občanov. V roku 1945 bol zo židovského pracovného tábora zriadený Sústred'ovací tábor Nováky.

Najväčší rozvoj podľa dostupných informácií nastal vo všetkých oblastiach života obyvateľstva až po skončení II. svetovej vojny. Dovtedy obyvatelia v prevažnej miere žili iba z roľníctva a zo živnosti (stolár, pekár, krajčír, murár, tesár, mlynár, kolár a pod.). Od roku 1945 bola organizovaná športová činnosť. Aktívne pracovali spoločenské organizácie v obci, ktoré svojou činnosťou patrili medzi popredné v rámci Slovenskej republiky. Boli to organizácie: Zväz požiarnej ochrany, Socialistickej zväz mládeže, Slovenský zväz žien, Družstevník Koš, Slávia ZDS, Zväzarm, Slovenský červený kríž a iné.

Postupne sa region zúčastňuje na budovaní a rozvoji uhoľného baníctva, energetiky, chémie a mnoho občanov si nachádza nové zamestnanie a profesie vo vznikajúcich podnikoch. V roku 1949 založili jednotné roľnícke družstvo. Dňa 1. marca 1959 dali do prevádzky košovskú paneláreň Banské stavby, závod 600 Koš a pracovalo v nej viac ako 120 zamestnancov – Košanov.

Životná úroveň v obci sa postupne zvyšovala. Najvýraznejšie sa to prejavovalo v raste kultúry a najmä vo vzdelenosti občanov. Pokrok nastal takisto v oblasti rozvoja telovýchovy a športu, ale predovšetkým v úrovni kultúre bývania. Od oslobodenia vyrástli v obci nové ulice a moderné objekty občianskej vybavenosti. Obec Koš do roku 1987 patrila medzi najaktívnejšie a najprosperujúcejšie obce v okrese Prievidza. Pod obcou Koš sa nachádzalo viac ako 14 miliónov ton ložísk hnedého uhlia a lignitu, na základe čoho došlo v druhej polovici 20. storočia k čiastočnej likvidácii obce. V roku 1986 dochádza k prvému vysídlaniu obyvateľstva z dôvodu banskej činnosti. V 90. rokoch zostal zachovaný Koš len v hornej časti obce a pári domov v dolnej časti okolo železničnej stanice. Väčšina obyvateľstva sa prestúhlo do novej lokality Kanianka. Niektorí sa prestúhlo i do okresného mesta Prievidza. Obec Koš patrila medzi najväčšie obce v okrese Prievidza. Mala takmer 3 500 obyvateľov. V rokoch 1987 – 1990 sa odstúhlo viac ako 2 700 obyvateľov. V Koši ostalo niečo vyše 800 obyvateľov. Búrali sa domy, obchody, kostol, obecný úrad, školy, škôlky, jasle, kultúrny dom, klub mládeže, pamätná izba, futbalový štadión s tribúnou a ihriskom, obchody Jednota, ovocie a zelenina, mäsiarstvo, textil, Elektro-kovo, Košovská pivnica, areál JRD a mnoho ďalších objektov občianskej vybavenosti. Obecný úrad a pošta sa prestúhlo do priestorov kancelárií JRD v hornej časti obce. Začala nová „ťažká éra“ obce Koš. Zostávajúci obyvatelia, ktorí boli zvyknutí na určitý štandard, duchovný, kultúrny a športový život, si museli začať takmer všetko budovať znova. Začalo sa s výstavbou obecného úradu s mestnou knižnicou, poštou, telocvičňou, klubovými priestormi, fitness centrom, saunou. Vybudoval sa nový rímsko-katolícky kostol, zrekonštruovali sa pomníky I. a II. svetovej vojny a premiestnili sa do areálu cintorína a Domu smútku. Sochu Jána Nepomuckého premiestnili k Obecnému úradu a kostolu. Uskutočnila sa prestavba a rozšírenie Domu smútku, vybudovalo sa futbalové ihrisko s tribúnou,



začala sa výstavba moderného kostola. Vybudovali sa podkrovné byty, nové bytové domy, individuálna bytová výstavba, garáže, detské ihriská, tenisové kurty, obchod s potravinami. Zrekonštruovala a zateplila sa celá budova Základnej školy s materskou školou Koš. Počas ťažby sa mnohokrát prepadal ulice tak, že nebolo možné prechádzať po uliciach či k železničnej stanici, alebo do obce smerom od Bojníc. Preto niekoľkokrát bolo nutné vybudovať miestne komunikácie navážkami a s položením asfaltového koberca. Niekoľkokrát sa opravovali poškodené hraby na starom cintoríne v dolnej časti obce.

V oblasti kultúry pracuje 29 rokov folklórny súbor Lúčina, V roku 1998 sa v obci zaktivizovala činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej. Oblast' požiarnej ochrany zabezpečuje Dobrovoľný hasičský zbor Koš, ktorý bol založený 7.3.1923. V obci pôsobí Telovýchovná jednota Družstevník Koš. Základná škola s materskou školou je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Zriaďovateľom je obec Koš, ktorá zriadila túto školu ako svoju rozpočtovú organizáciu v roku 2002. Škola poskytuje úplné základné vzdelanie. V obci úspešne pracuje súkromná Základná umělecká škola pod vedením Mgr. Antona Strateného (<https://www.obec-kos.sk/historia-obce.html>, 10.11.2020).

Vymedzenie územia

Územie obce vytvára súčasť okresu Prievidza, administratívno-správne územie osídlenia Prievidzko-Nováckeho podpriestoru Hornonitrianskej kotliny, spádové sídlo okresného významu mesto Prievidza, mesto Bojnice, a podružné centrum mesto Nováky, osídlenia Nitricko-Rudnianskeho podpriestoru s centrami v Dolných Vesteňiciach a Nitrianskom Rudne a to v rámci rudnianskej kotliny so sídlami Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Nitrianske Rudno, Kostolná Ves, Seč, Rudnianska Lehota, Liešťany, Nevidzany a v rámci nitrckej kotliny najmä Dolné a Horné Vestenice, Nitrica a Nitrianske Sučany. Obec Koš v sídelnej štruktúre plní funkciu sídla miestneho významu, patrí pod sídlo obvodného významu Prievidza, ktoré je administratívno-správnym centrom Hornonitrianskeho regiónu a do jeho funkčného podpriestoru (hornonitriansky). Z hľadiska širších vzťahov je obec bezprostredne naviazaná na cestu I/50, ktorá je hlavným stredným cestným tahom SR v smere východ – západ a cestu I/64, ktorá tvorí hlavnú spojnicu medzi regiónom Hornej Nitry v smere juh – sever medzi Nitrianskym regiónom a Považským regiónom. Sídlo je naviazané na železničný tah Nové Zámky – Vrútky, so zastávkou v obci, železničné stanice sú v Novákoch a v Prievidzi (ÚPN Koš, 2014, s. 12 - 15).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Podľa platného geomorfologického členenia je územie okresu Prievidza súčasťou Vnútorných Západných Karpát a zasahuje do jeho dvoch oblastí, Fatransko-tatranská oblasť (celok Hornonitrianska kotlina) a Slovenské stredohorie (celok Vtáčnik). V rámci Hornonitrianskej kotliny sa vyčleňuje Oslianska kotlina. Jadrom kotliny preteká rieka Nitra. Územie sa vyznačuje pestrostou prírodných štruktúr, ktoré sú výsledkom zložitých geologických pomerov, neotektonických pohybov a geomorfologických procesov. Tieto sa najdôležitejšou mierou podieľajú na hlavných mezoformách a makroformách prírodného prostredia (Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008, s.1). Obec Koš leží na úpätí Ciglianskeho predhoria.

Ciglianske predhorie

Územie sa nachádza na východnom okraji centrálnej časti Hornonitrianskej kotliny a zaberá pás prechodného územia medzi pohorím Vtáčnik a rovinatou časťou podcelku Prievidzskej kotliny. Tiahne sa od severu, približne od mestskej časti Prievidze, Hradec, južným smerom po Kamenec pod Vtáčnikom. Východný okraj lemuje Vysoký Vtáčnik, podcelok pohoria Vtáčnik, zvyšok Ciglianskeho predhoria obkolesujú podcelky Hornonitrianskej kotliny. V severnej časti je to Handlovská kotlina, západným smerom nadvádzuje materská Prievidzska kotlina a juhozápadný okraj vymedzuje Oslianska kotlinu. Územie patrí do povodia Nitry a všetky vodné toky smerujú do tejto rieky, hoci v severnej časti prostredníctvom Handlovky. Najvýznamnejšími vodnými tokmi sú Mraznica a Hradecký potok v severnej časti, Ciglianka v strednej časti a Lehotský potok v južnej časti. Ciglianske predhorie je napriek skutočnosti, že ide z veľkej časti o podoľované územie (Hornonitrianske bane Prievidza), pomerne husto osídlenou oblasťou. V severnej časti zasahujú mestské časti Prievidza V. Štvrtie (Hradec, Veľká Lehôtka a Malá Lehôtka), južným smerom nasledujú obce Koš, Cigiel, Lehota pod Vtáčnikom, Podhradie a na južnom okraji Kamenec pod Vtáčnikom. Všetky obslužné komunikácie, vedúce do týchto sídiel, sa napájajú na západne prechádzajúcu cestu I/64, smerujúcu Ponitrim z Partizánskeho do Prievidze (https://sk.wikipedia.org/wiki/Ciglianske_predhorie, 15.9.2020).

Geologické pomery

V zmysle geomorfologických jednotiek Slovenska v Atlase krajiny SR (2002) patrí riešené územie do sústavy: Alpsko-Himalájskej, podsústavy: Karpaty, provincie: Vnútorné Západné Karpaty, subprovincie: Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti: Fatransko - tatranskej, celku: Hornonitrianska kotlina a podcelku: Prievidzska kotlina. V zmysle regionálneho geologického členenia (Vass a kol. 1986) patrí územie do Hornonitrianskej kotliny, ktorá predstavuje vnútrohorskú depresiu, vyplnenú sedimentami paleogénu, neogénu a kvartéru. Hlavnou časťou výplne sú nemorské sedimenty, vulkanity a vulkanoklastiká bádena a sarmatu, vrátane nováckych uhoľných súvrství. Kotlina je sčasti



zakrytá vulkanitmi Vtáčnika a sedimentami pontského a pliocénneho veku. Geologická stavba územia je pomerne komplikovaná v dôsledku zlomovej tektoniky, s neogénnou hrášťovo-prepadlinovou stavbou. Jedným z najvýraznejších geofaktorov ovplyvňujúcich životné prostredie územia sú antropogénne geodynamické procesy súvisiace s poddolovaním územia pri ťažbe hnedého uhlia. Po vytážení priestoru uhol'ného sloja dochádza k jeho postupnému zavalovaniu. Sprievodným javom tohto procesu sú vertikálne poklesy. Vznikajú na plochých terénoch a ide o bezodtokové depresie. Sú to kruhovité a oválne lievikovité prepadišká s priemerom 50 – 200 m a hĺbkou 0,5 – 6 m vyplnené kvartérnou a zrážkovou vodou. Ako dôsledok podrúbania v širšom okolí obcí Koš a Laskár vzniklo niekoľko vodných plôch – mokradí. Poklesy terénu vplyvom podrúbania sú závislé od geologických, priestorových a časových činiteľov. V geologických činiteľoch sú zahrnuté fyzikálno-mechanické vlastnosti hornín, tektonika, sled vrstiev, prítomnosť vody, plynu atď. Priestorové činitele reprezentuje hĺbka dobývania, hrúbka a sklon dobývaného sloja, šírka a dĺžka porubu ako aj geometria porubov v rámci banských polí. Časové činitele sú determinované intenzitou zavalovania nadložných vrstiev a priestorovým postupom dobývania. Plošné rozšírenie poklesových kotlín je determinované hlavne dobývaním sloja v geologických blokoch v rámci príslušných banských polí v danom časovom horizonte. Ich tvorba a rozširovanie je dôsledkom procesu interakcie a interferencie závalových javov nadložných hornín v laterálnom ako aj vertikálnom smere. Tento proces je počas exploatacie "nepretržitý". Preto je potrebné chápať lokalizáciu poklesových kotlín na povrchu len ako stav k určitému dátumu priamo odrážajúci stupeň vyrúbavania zásob v geologickom bloku, resp. v banskom poli príslušnej časti ložiska (Halmo et al. 2004).

Pôdne pomery

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné pôdne typy, ktoré sú vyčlenené podľa máp BPEJ:

Fluvizeme: výskyt v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo boli donedávna ovplyvnené záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. V riešenom území prevládajú subtypy typické,

Pseudogleje: sú pôdy s tenkým svetlým humusovým horizontom, celý profil je výrazne prevlhčený v dôsledku priepustnosti B horizontu pre vodu,

Gleje: sú pôdy s tvale zamokrených lokalít s hladinou podzemnej vody blízko povrchu (veľká časť týchto pôd má upravený pôdný režim melioráciám),

Luvizeme pseudoglejové: sú pôdy na sprašových a im podobných hlinách s tenkým svetlým humusovým horizontom s výrazne prevlhčením v povrchovej časti,

Černice: pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody. V riešenom území prevažuje subtyp typický,

Kambizeme: sú pôdy s rôznym hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je horizont zvetrávania skeletnatých substrátov. V riešenom území prevažuje subtyp kambizeme luvizemné (ÚPN, 2014, s.87).

Zastúpenie pôdných druhov

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viaceré národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Novákova klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častic <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na pol'nohospodárskych pôdach Slovenska - Trenčiansky kraj a okres Prievidza je nasledovné:

Kategória zrnitosti	Obsah častic < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%) - hlinitopiesočnaté (10 - 20%) - piesočnatohlinité (20 - 30%) - hlinité (30 - 45%) - ílovité (45 - 60%) - ílovité (60 - 75%) - íly (> 75%)	6,4
pôdy stredne ťažké		
pôdy ťažké		17,1
pôdy veľmi ťažké		3,3

Okres	ľahké piesočnaté,	Kategória eróznej ohrozenosti			
		stredne ťažké piesočnatohlinité	ťažké hlinité	veľmi ťažké ílovité, íly	



hlinitopiesočnaté					
Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53
Prievidza	5,00	63,24	16,19	15,52	0,05

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 15.9.2020

Zastúpenie pôdných typov

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx, 15.9.2020).

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ
Prievidza	12,77	0,15	-	0,14	-	0,64	43,36	-
Okres	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrázy
Prievidza	22,98	14,17	-	-	0,04	0,67	-	5,08

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx, 15.9.2020

FM - fluvizem, ČA - čiernica, RM - regozem, LM - livizem, KM - kambizem, PG - pseudoglej, RA - rendzina, LI - litozem, GL - glej

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Koš od roku 2009.

Výmera územia v ha.											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celk. výmera úz. obce	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6	1 358,6
Pol'nohosp. pôda - spolu	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 153,4
- orná pôda	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	933,2
- záhrada	39,2	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1
- ovocný sad	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- trvalý trávny porast	178,5	181,7	181,7	181,7	181,7	181,7	181,7	181,6	181,6	181,6	181,1
Nepol'noh. pôda - spolu	201,6	201,6	201,6	201,6	201,6	201,6	201,7	201,7	201,7	201,7	205,2
- vodná plocha	30,7	30,7	30,7	30,7	30,7	30,7	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0
- zast. plocha a nádv.	139,8	139,7	139,6	139,6	139,5	139,5	141,0	141,0	141,0	141,0	141,6
- ostatná plocha	31,0	31,1	31,3	31,3	31,4	31,4	28,7	28,7	28,7	28,7	31,6

Zdroj: 20.10.2020, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra pôdneho fondu ostáva v čase relatívne stabilná. K miernym negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy, ktorej výmera klesla do roku 2019 na 933,2 ha. K nárastu došlo v prípade TPP, ktorých výmera naopak stúpl na výmeru 181,1 ha. Výmera nepol'nohospodárskej pôdy stúpla na 205,2 ha. Zastavané plochy a nádvoria stúpli len minimálne. Zmeny v štruktúre neboli významné. V obci nie sú zastúpené lesné pozemky.

Hydrologické pomery

Obec Koš hydrologicky spadá do povodia rieky Nitry, hydrologické povodie 4 – 21 – 11 - 055. Katastrálnym územím obce Koš preteká vodohospodársky významný vodný tok Nitra a Handlovka a vodný tok Ciglianka. Správcom tokov je SVP, š.p. OZ Povodie Váhu Piešťany, správa povodia hornej Nitry Topoľčany. Vodný tok Ciglianka preteká naprieč katastrálnym územím obce v smere od obce Sebedražie a odvádzza dažďové vody. V západnej časti katastrálneho územia sa Ciglianka vlieva do vodného toku Nitry. Ochranné pásmo pre vodohospodársky významné vodné toky Nitra a Handlovka v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávacej normy STN 75 2102 je min. 6 m od brehovej čiary koryta toku a u ostatných vodných tokoch min. 4 m od brehovej čiary koryta toku (Ciglianka). V tomto pásmi je potrebné umiestnenie investičných stavieb a výsadbu porastov v dôtyku s tokmi konzultovať so správcom toku. Do ochranného pásmá nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň a ani ho inak poľnohospodársky



obhospodarovať. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Sledované územie spadá do povodia rieky Nitry (povodie Nitry zaberá 22,9% z celkovej plochy povodia Váhu), ktoré je orientované v smere sever-juh. Rieka Nitra pramení pod Fačkovským sedlom v nadmorskej výške 780 m n. m. a ústi do Váhu v Komoči. Celkovo v povodí prevládajú akumulačné a akumulačno-erózne reliéfy nad erózno-denudačnými. Hlavným vodným tokom v katastri obce Koš je Handlovka. Tok Handlovky (číslo hydrologického poradia 4-21-11-036) bol vyhlásený Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 vyhlásený za vodohospodársky významný tok, rovnako ako aj tok Nitry (číslo hydrologického poradia 4-21-11-001). Hustota riečnej siete v povodí Handlovky je 0,95 km/km², dĺžka hlavného toku potoka Handlovka je 32 km a sklon toku je 15 ‰ (ÚPN, 2014, s.85). V roku 2009 bola časť rieky presmerovaná do nového koryta. Pozostatok starého koryta vodných tokov Nitry a Handlovka sú v severnej časti riešeného územia s pozostatkom brehových porastov a vodným tokom. V súčasnosti sa Hadlovka vlieva do rieky Nitry v katastrálnom území Opatovce nad Nitrou. Celkovo bolo preložených 800 m koryta rieky Handlovka, 1 850 m koryta rieky Nitry v katastri Koš, Opatovce nad Nitrou a Nováky (Halmo a kol. 2010).

Medzi ostatné vodné toky v riešenom území patria potoky Ciglianka, ktorý preteká cez obec, ďalej Metrbos a Čakov, ktoré sú pri nedostatku poveternostných zrážok bez stáleho vodného stĺpca. V katastri Sebedražie je časť vody potoka Ciglianka odvedená do vodného kanála Ciglianka, ktorý preteká v južnej časti riešeného územia. Jeho vybudovanie bolo významným zásahom do hydrografickej siete posudzovaného územia, kedy záchytom 5 potokov v 60-tych rokoch 20. storočia, (o.i. aj potokov Čakov a Metrbos) sa zabezpečilo odvodnenie nadložia východnej často hnedouholného ložiska. Kanál Ciglianka má ľavostranný prítok potok Hlboké. Kanál sa mimo katastra vlieva do Lehotského potoka (ÚPN, 2014, s.86).

Podzemné vody

Minerálne a termálne vody

Pôvod podzemných vôd je hlbinný, odkiaľ sa pozdĺž zlomov dostávajú na povrch obohatené o rozpustené minerály a plynné látky. Infiltračná oblasť týchto vôd je spravidla karbonátové mezozoikum pohoria Žiar. Najvýznamnejšie výstupy minerálnych vôd sú viazané na bojnickú oblasť. Čiastočne využívané sú aj minerálne vody v Chalmovej, avšak v území Hornonitrianskej kotliny sa nachádzajú i ďalšie pramene a vrty minerálnych vôd, ktoré sa nevyužívajú. Celkové zásoby termálnych vôd sa v oblasti kotliny odhadujú na 52 l.s-1. Z genetického hľadiska zaradujeme bojnické prírodné liečivé vody medzi vody petrogénne, karbonátogénneho typu. Bojnické prírodné liečivé vody sa viažu na artézsku štruktúru triasových karbonátov, hlavne dolomitov, a pozostávajú z vôd hlbokého obehu spod kotliny a z vôd plytšieho obehu z bojnickej vysokej kryhy. Prírodnú liečivú vodu zo zdroja Z-2 možno označiť za nízko mineralizovanú, slabo alkalickú, stredne termálnu, hydrogén-uhlíčitanovo-síranovú, vápenato-horečnatú. Voda je výrazného A2 kalcium-magnézium-hydrogénuhlíčitanového typu (A2 71,25 c. z %, HCO₃ - 71,03 c. z %, SO₄ 2- 26,69 c. z %, Ca²⁺ 54,4 c. z % a Mg²⁺ 29,759 c. z %), pomer rMg/rCa je 0,55 a pomer rHCO₃-/rCl- je 41,01. Vody z prírodných liečivých zdrojov BR-3, BR-1/1 a BR-2/2 sú nízko mineralizované, slabo alkalické, stredne termálne (BR-3 – nízko termálna), hydrogénuhlíčitanovo-síranové, vápenato-horečnaté (Vyhľáska MZ SR č. 255/2008 Z. z.) (ÚPN, 2014, s.87).

Banské vody

Z HBP, a.s., Baňa Nováky, o.z. vypúšťala počas prevádzky jamy „G“ banské vody do koryta bývalého potoka Ciglianka z Jamy G v k.ú. Koš, ktoré bolo ukončené v máji 2011. Banské vody sú vypúšťané do povrchových tokov cez čistiarne banských vôd.

HBP, a.s., Baňa Nováky, o.z. Nováky vykonáva systematický monitoring hydrogeologickej, hydrochemickej a hydrologickej parametrov podzemných a banských vôd v celom regióne nováckeho uholného ložiska. V rámci monitoringu realizovaného hydrogeologickej službou HBP, a.s., Baňa Nováky, o.z. Nováky sa celkovo sleduje cca 50 objektov v podzemí a 1 00 na povrchu v intervale minimálne 1 x za mesiac. Na nováckom uholnom ložisku, v súlade v banskej praxi zaužívanou terminológiou, sa rozlišujú tri základné druhy podzemných vôd, a to nadložné, podložné a starinové. Na základe výsledkov analýz podzemných vôd možno konštatovať, že mnohé ekologicky zaujímavé prvky (Ni, As, Sr, Al, Cd, Pb, Ca, Hg, Zn, Cu, F, Mn) sa dostávajú do banských vôd už v procese filtrace podzemných vôd v danom kolektorskom prostredí, čiže nie sú dôsledkom "technologických procesov" v bani. Z tohto hodnotenia sa vymyká arzén, ktorý sa z pohľadu ekológie hornéj Nitry považuje za zvlášť sledovaný prvok. Koncentrácie arzénu v starinových vodách sú značne nadlimitné, oproti najvyšším medzným hodnotám, čo plne korešponduje s hydrogeologickými podmienkami, v ktorých dochádza k hydrochemickému formovaniu tohto druhu podzemných vôd (Halmo a kol. 2001).

Klimatické pomery

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie posudzované územie leží v teplej, mierne vlhkej oblasti s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu sa tu pohybuje okolo 8,5°C, v závislosti od nadmorskej výšky. Trend rastu priemerných ročných teplôt vzduchu sa prejavil v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch. Najvýraznejší rast teplôt vzduchu bol v januári až marci, v máji a v júni až auguste. V letnom období sa v Hornonitrianskej kotlinе vyskytuje v priemere 57 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25 °C a viac. Absolútne maximálne teploty vzduchu v predmetnom území vystúpili na 37,5 °C, minimálne teploty na -32,5 °C. Hmlы sa v danej oblasti vytvárajú predovšetkým v jesennom a zimnom období. K tvorbe hmlí dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozrušovaniu zväčša v skorých dopoludňajších hodinách. Tvorba hmlí je významne závislá od geografickej polohy územia, preto trend znižovania počtu dní s hmlou pri otepľujúcom trende atmosféry sa výraznejšie neprevádzuje (ÚPN, 2014, s.88 - 89).

Poveternostné zrážky



Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v predmetnej oblasti do 700 mm. Najvyššie priemerné mesačné úhrny zrážok sa vyskytujú v júni a v júli, čo svedčí o vysokom výpare v najteplejších letných mesiacoch. V riešenom území sa snehová pokrývka na zemskom povrchu udržuje v priemere od konca novembra a trvá v priemere do konca. Trvanie snehovej pokrývky je často prerušované a tak k jej trvalému výskytu dochádza v priemere v 50 dňoch. Počas tuhých zim snehová pokrývka trvá až 80 - 90 dní a počas suchých a teplých zím len 15 - 20 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrcholení zimy dosahujú od južných k severným oblastiam 15 - 20 cm a maximálne výšky snehovej pokrývky od 50 až do 60 cm.

Veterné pomery

Z hľadiska prăšnosti a rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú severné, východné a juhovýchodné. Priemerná rýchlosť vetra na dne kotliny a na svahoch je okolo 2,4 m/s. V lete je priemerná rýchlosť vetra o málo vyššia (2,7 m/s), v zimnom období nižšia (2,6 m/s) (UPN, 2014, s.88 - 89).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

V poznaní vegetácie katastra obce Koš v prevažne polnohospodársky využívanej krajine sa znalosti sústredia najmä na mokradové stanovištia. Vegetácia trávnych porastov, okrajov polí a samotnej obce nebola dosiaľ venovaná dostatočná pozornosť. V katastri obce Koš zistil David (2012) 269 druhov cievnatých rastlín, počet druhov v území je však omnoho vyšší. Len príležitostne boli zaznamenané druhy mimo mokradí a ich ekotónov. Množstvo druhov a rastlinných spoločenstiev bude zistených v bývalých záhradách, asanovanej časti bývalej obce, na záhumienkoch, pasienkoch a poliach. Micková (2007) uvádzá 122 druhov, medzi nimi dreviny aj bylinky z rôznych biotopov katastrálneho územia obce Koš, napr. hloh (Crataegus sp.), slivka trnková (Prunus spinosa), ruža šípová (Rosa canina), duby (Quercus sp.), javor polný (Acer campestre), vírba rakytná (Salix caprea), jelša lepkavá (Alnus glutinosa), ostružiny (Rubus sp.), príhľava dvojdóm (Urtica dioica), chmel' obyčajný (Humulus lupulus), plamienok plotný (Clematis vitalba). Na ruderalizovaných stanovištiach v okolí polných hnojísk, stohoch slamy a zboereník vysídlenej časti obce Koš sú časte krídlatky (Fallopia japonica), zlatobyl' kanadská (Solidago canadensis) a slnečnica hľúznatá (Helianthus tuberosus) (David 2012). Biologické invázie môžu mať závažné dôsledky pre biodiverzitu, môžu spôsobiť ekonomicke škody i negatívne ovplyvňovať ľudské zdravie. Najväčší výskyt inváznych druhov rastlín je na antropogenné ovplyvnených stanovištiach v okolí komunikácií, vodných tokov a nelegálnych skladov. Ich likvidáciu je potrebné uskutočniť v súlade s platnou legislatívou (zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). Kompletný zoznam inváznych druhov rastlín a spôsoby ich odstraňovania obsahuje príloha 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Ovocné dreviny, splanevajúci vinič (Vitis vinifera), vtáči zob (Ligustrum vulgare), baza čierna (Sambucus nigra), hloh jednosemenný (Crataegus monogyna) a ďalšie druhy vo vysídlenej časti obce sú súčasťou vhodných biotopov vtáčich spoločenstiev, ktoré tu nachádzajú dostatok úkrytov, možnosti hniezdenia a zdrojov potravy. Tieto rastlinné spoločenstvá patria z väčšej časti v klasifikačnom systéme stredoeurópskej vegetácie do triedy Artemisietea vulgaris Lomeyer et al. in R. Tx. ex von Rochow 1951. Je to vegetácia na ruderálnych, zväčša nitrofilných, dvojročných a vytrvalých druhov na opusteniskách, navážkach, smetiskách a depóniach a na iných narušených a poloprirodzených stanovištiach. Na obrábaných pôdach a ruderálnych stanovištiach rastú spoločenstvá triedy Stellarietea mediae R. Tx., Lohmeyer et Presing in R.Tx. ex von Rochow 1951. Z reálnej vegetácie sú plošne významne zastúpené lúky (17,12 ha, tj. 1,28 % rozlohy katastra) a pasienky (TTP) na rozlohe 38,52 ha, tj. 2,89 % rozlohy katastra). Lúky sa nachádzajú v medzihrázovom priestore nivy rieky Nitry, pasienky na založených poliach medzi obcou Koš a potokom Metrbos. Vplyvom intenzívnej pastvy sa šíria pasienkové a ruderálne druhy, napr. mrkva obyčajná (Daucus carota), čakanka obyčajná (Cichorium intybus), vratič obyčajný (Tanacetum vulgare), lopúch väčší (Arctium lappa), bodliak trnity (Carduus acanthoides), štiavec tupolistý (Rumes obtusifolius), mrlík biely (Chenopodium album agg) (David 2012) (UPN, 2014, s.89).

Živočíšstvo

Pre väčšie, z polovného hľadiska zaujímavé druhy sú vytvorené vhodné úkrytové možnosti a zdroje potravy pre diviačiu (Sus scrofa) a srnciu zver (Capreolus capreolus). Dobré podmienky má aj malá srstnatá zver ako zajac polný (Lepus europaeus), predátor líška hrdzavá (Vulpes vulpes). Z pernatej zveri majú vhodné habitatové podmienky bažant polovný (Phasianus colchicus) a už zriedkavá jarabica polná (Pedix pedrix).

Hniezdiče poddolovaného intravilánu obce

V poddolovanom intraviláne Koš sme zistila Šolomeková (2010) v hniezdennej sezóne rokov 2008-2009 spolu 63 hniezdičov a druhov, ktorých hniezdenie predpokladáme. Viac ako 14% hniezdičov predstavujú druhy indikujúce prítomnosť mokradí, napr. Tachybaptus ruficollis, Podiceps cristatus, Anas platyrhynchos, Fulica atra, Charadrius dubius, Locustella fluviatilis, Acrocephalus palustris, A. arundinaceus a Emberiza schoeniclus. Ďalšia skupina druhov preferuje habitaty opustených záhrad. Pre biodiverzitu vtáctva majú opustené záhrady mimoriadny význam (potravová ponuka a úkrytové možnosti). Ornitocény tvoria: ďatle (Jynx torquilla, Picus viridis, Dendrocopos major, D. syriacus), penice (Sylvia curruca, S. communis, S. atricapilla, kolibkáriky (Phylloscopus collybita, P. trochilus), sýkorky (Parus palustris, P. ater, P. caeruleus, P. major) atď. Zarastené trávne porasty a zaburinené plochy sú vhodným stanovištom pre Perdix perdix, Phasianus colchicus, Alauda arvensis, Lanius collurio, Passer montanus a Emberiza citrinella. V blízkosti budov hniezdia synantropné druhy: Streptopelia decaocto, Hirundo rustica, Delichon urbica, Motacilla alba, Phoenicurus ochruros, Turdus pilaris a Passer domesticus.

Vodné bezstavovce

Na 12 depresiách bol uskutočnený odber vzoriek bentosu za účelom zistenia taxónov vodných bezstavovcov a porovnania druhového zloženia jednotlivých plôch vo vzťahu k ich veku. V odberoch sa vyskytli zástupcovia viacerých faunistických skupín: mäkoštetinavce (Oligochaeta), pijavice (Hirudinea), mäkkýše (Mollusca), vodné roztoče - vodule (Hydracarina), rovnakonôžky (Isopoda), podenky (Ephemeroptera), vážky (Odonata), bzdochy (Heteroptera), chrobáky (Coleoptera) a dvojkřídlovcy (Diptera). Pri odberoch boli urcené 3 taxóny pijavíc - Helobdella stagnalis, Erpobdella vilnensis a Erpobdella octocullata. Z mäkkýšov sa tu vyskytovalo 7 taxónov, z toho 4 druhy vlhkomilné, žijúce na brehoch depresií – Succinella oblonga, Cepaea hortensis, Zonitoides nitidus a Arianta arbustorum a tri vodné druhy – Radix auricularia, Gyraulus parvus, Physella acuta. Z podenie boli zistené len 2 druhy - Cloeon dipterum a Caenis robusta (Kmet' 2005, Šteffek & Kmet' 2007).



Epigeické pavúky (Araneae) Košských mokradí

Gajdoš a kol. (2012) zistili výskyt 98 druhov, patriacich do 68 rodov a 19 čeľadí. Zistené epigeické pavúče spoločenstvá reprezentujú cenózy mokradí s dominantným zastúpením hydrofilných druhov so širokou ekologickou valenciou. Jedná sa o druhy: *Pirata hygrophilus* (D=28,15%), *Pardosa prativaga* (D=9,89%), *Pardosa amentata* (D=7,71%), *Centromerus sylvaticus* (D=4,34%), *Trochosa ruricola* (D=3,69%) *Diplostyla concolor* (D=3,37%) a *Pardosa paludicola* (D=3,37%) ktoré sa bežne vyskytujú vo mokradných a vlhkých habitatoch, akými sú slatiny, mokré lúky, riparialne zóny stojatých a tečúcich vôd. Celkovo z 96 zistených druhov len 23 druhov malo dominantné zastúpenie (D > 2%) aspoň na jednej zo skúmaných lokalít. Ostatné druhy boli zastúpené recendentne alebo subrecendentne. Toto zistenie je možné interpretovať ako výsledok prevažujúcich špecifických stanovištných (habitatových) podmienok Košských mokradí. Celkovo na Košských mokradiach bolo zistených 8 druhov pavúkov, ktoré sú uvádzané v Červenom zozname pavúkov Slovenska (Gajdoš & Svatoň 2001). Zo zistených druhov skákavka *Talavera parvistyla* patrí ku kriticky ohrozeným druhom pavúkov Slovenska. Cenné sú aj nálezy ďalších ohrozených druhov, napr. sliediča *Pirata tenuitarsis*, plachetnatiek *Porrhomma montanum* a *Thyreosthenius biovatus*. Výsledky výskumu potvrdzujú, že Košské mokrade, výrazne obohacujú biodiverzitu na regionálnej úrovni, vrátane diverzity pavúkov.

Vážky (Odonata)

Výskum vážok (David 2012b) dokumentuje výskyt 34 druhov vážok, čo predstavuje 49,3 % druhového bohatstva potvrdeného výskytu vážok na Slovensku. Vysoký počet druhov vážok Košských mokradí potvrdzuje ich biotopovú významnosť pre spoločenstvo vážok. Aj počet 21 druhov vážok, zistených v larválnom vývojovom štádiu je vysoký, sú to autochtónne druhy pre územie, to znamená, že sa rozmnožujú sa na príslušnej mokradi. U vážky pásavej (*Sympetrum pedemontanum*) David (2012) zistil len larvy.

Chrobáky (Coleoptera)

Majzlán (2012) zistil 214 druhov. Viaceré druhy chrobákov sú typické pre epigeon (druhy žijúce na povrchu pôdy): Carabidae, Staphylinidae. Niektoré druhy sa dostávajú do zemných pascí náhodne: Curculionidae, Chrysomelidae. Na sledovaných plochách dominovali druhy čeľade Carabidae: Anchomenus dorsalis, Calathus fuscipes, Carabus scheidleri, Pseudoophonus rufipes a Trechus quadristriatus. Pomerne vzácnym druhom je *Chlaenius tristis*. Faunisticky významným druhom je eurosibírsky druh *Hydrochus elongatus*, hojný najmä v nižinách Slovenska. Žije prichytený na submerzných rastlinách. K významným nálejom patrí aj druhy rodu *Choleva*.

Ryby (Osteichthyes)

Ani jedna z vodných plôch v záujmovom území doteraz nebola vyhlásená za rybársky revír v zmysle zákona č. 139/2002 Z.z. o rybárstve. Rybie spoločenstvo tvoria druhy vysadené rybármu ako „prímes“ nasádzaných rýb (kapra), menej pravdepodobné je preniknutie niektorých druhov z okolitých recipientov prirodzeným spôsobom, napríklad pri povodniach, resp. v podobe ikier na perí vodného vtáctva. Silne eutrofizovaná stojatá voda, ktorá má nízky obsah kyslíka – predovšetkým počas letných horúčav, prípadne v zime pod ľadom, prispela veľkou mierou k tomu, že v Košských mokradiach sa uplatnili predovšetkým druhy nenáročné na obsah kyslíka vo vode.

Obojživelníky (Amphibia)

Diko (2007) zistil v priebehu rokov 2004-2006 prítomnosť 8 druhov obojživelníkov: *Bombina variegata*, *Bufo bufo*, *Pseudoepeorus viridis*, *Hyla arborea*, *Rana arvalis*, *R. dalmatina*, *Pelophylax ridibundus*, *P. lessonae* na 6 lokalitách. Najvyššiu dominanciu mali druhy *Pelophylax ridibundus*, *P. lessonae* a *Bufo bufo*. Všetky zistené druhy patria medzi chránené živočíchy. Druh *Pelophylax ridibundus* je hodnotený podľa červeného zoznamu (Kautman a kol. 2001) ako ohrozený taxón (EN). Druhy *Rana arvalis* a *Pelophylax lessonae* sú zaradené medzi zraniteľné druhy (VU) a ostatné tu sa vyskytujúce druhy obojživelníkov patria do kategórie menej ohrozených (LR).

Vtáky

Na mokradiach pri obci Koš bolo v priebehu rokov 1987-2008 zistených 187 vodných a na vodu sa viažúcich druhov vtákov s rôznym charakterom výskytu. K pravidelným migrantom Košských mokradí patria: *Egretta alba*, *Tringa glareola*, *T. ochropus*, *T. nebularia*, *Gallinago gallinago*, *Calidris teminckii*, *Anthus cervinus*, k nepravidelným: *Egretta garzetta*, *Tringa erythropus*, *Lymnocryptes minimus*, *Calidris alpina*, *C. minuta*. Vzácne sa na mokradiach zastavujú: *Ardea purpurea*, *Pandion haliaetus*, *Numenius arquata*, *Limosa limosa*, *Chlidonias niger*, *Ch. leucopterus*, *Larus minutus*, *Luscinia svecica* subsp. *cyanecula* (Slobodník I.c.).

Drobné zemné cicavce (Eulipotyphla, Rodentia)

Pri prieskume fauny drobných terestrických ako aj semiakvatilných cicavcov (Ambros, Baláž, Poláčiková & Ponecová 2012) boli odchytové línie umiestnené vo vegetácii brehov povrchových stojatých vôd - vodných nádrží, vegetácii brehov povrhových tečúcich vôd, porastoch kultúrnych drevín (ovocné sady) intravilanu a extravilanu, artefaktach poľnohospodárskej krajiny – stohy, hnojiská, odvodňovacie kanály. V zemných pasciach boli zistené druhy *Apodemus sylvaticus*, *Clethrionomys glareolus*, *Microtus arvalis*, *Sorex araneus* a *Sorex minutus*. Výraznú prevahu mali piskory, ktoré v zemných pasciach bežne prevažujú. Do sklapovacích pascí autorí (2012) v priebehu teriologickej výskumu na 16 lokalitách odchytili 386 jedincov patriacich k 11 druhom drobných cicavcov: *Apodemus flavicollis*, *A. sylvaticus*, *A. uralensis*, *Microtus minutus*, *Clethrionomys glareolus*, *Microtus arvalis*, *M. subterraneus*, *Neomys anomalus*, *Sorex araneus*, *S. minutus* a *Crocidura suaveolens*. K eudominantným druhom patria *Sorex araneus*, *Apodemus sylvaticus*, *Microtus arvalis*, *Clethrionomys glareolus* a *Apodemus flavicollis*. K menej bežných a vzácnejším druhom drobných cicavcov môžeme zaradiť druhy *Microtus subterraneus*, *Apodemus uralensis*, *Microtus minutus*, *Neomys anomalus*, *Crocidura suaveolens* a *Sorex minutus* (ÚPN, 2014, s.90 - 94).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA



Obec je elektrifikovaná. Rozvodná siet' plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV na cca. 80 % území. Dažďová kanalizačná siet' je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste (hlavne pozdĺž hlavnej cesty). Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 80 %, Orange 90 %, 4ka cca. 70 % a O2 cca. 70 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov cez 3G/4G.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Koš je zásobovaná pitnou vodou z prievidzkého skupinového vodovodu, z ktorého sú zásobované aj obce Sebedražie a Cígeľ. Zdrojom pitnej vody sú pramene v oblasti Kláčno, Vyšehradné, Polerieka, Ráztočno, studne a vrty v lokalitách Solka, Pravenec a z VN Turček. Obec Koš je zásobovaná pitnou vodou z vodojemu 1x250 m³, ktorý sa nachádza v katastrálnom území obce Sebedražie s max. hladinou na kóte 395,0 m.n.m. a z vodojemu Koš 1x250 m³ s max. hladinou na kóte 320,0 m.n.m. Obec Koš je zásobovaná v dvoch tlakových pásmach. Horná časť obce II.tl pásmo približne po ulici Hviezdoslavova (vid'. Grafickú časť) je zásobovaná pitnou vodou z privádzacieho potrubia z vodojemu Sebedražie cez prerusovaciu komoru. Z tohto privádzacieho potrubia je zásobovaný vodojem pre ošíparne, ktoré sa nachádzajú za cestou I.triedy a vodojem Koš. Z vodojemu Koš je zásobovaná dolná časť obce I. tl. pásmo pod ulicou Hviezdoslavova. Do I. tl.pásma patrí aj ulica Vítazstva a areál Rolníckeho družstva (vid'. Grafickú časť). Dĺžka vodovodnej siete v obci je 9,4 km (ÚPN, 2014, s.72 - 73).

Voda z vodojemu je cez zásobné potrubie oceľ DN 150 privádzaná do rozvodnej siete v obci. Jestvujúca siet' uličných rádov pozostáva z profilov priemeru 2" – 110 mm. Materiál použitý pri budovaní rozvodnej siete je rôznorodý – oceľ, PVC, polyetylén. Potrubná siet' je veľmi poruchová, preto sa odporúča jej postupná výmena.

V obci je vodovod, ktorý je v správe Bane Nováky a.s.. Uvedený vodovod zásobuje časť obce v okolí železničnej trate a Prefabetón Koš a.s.

Priemysel :

Prefabetón Koš a.s. je zásobovaný pitnou vodou z vodovodu, ktorý je v správe Bane Nováky a.s.. Na zabezpečenie technologickej vody pri výrobe má vybudovanú vlastnú studňu úžitkovej vody. Ročná spotreba úžitkovej vody je 3 798 m³.rok-1.

Poľnohospodárstvo :

Južne od obce za cestou I/50 sa nachádzajú objekty živočisnej výroby na chov ošípaných zastúpené firmou Farma SPP s.r.o a podnikateľom MVDr. Rybníkár Vladimír, ktoré sú zásobované z verejného vodovodu cez vlastný vodojem. Ročná spotreba pitnej, úžitkovej a technologickej vody podľa podkladov obidvoch prevádzok je 30 000m³. Južne od obce za cestou I/50 sa nachádzajú objekty živočisnej výroby na chov ošípaných zastúpené firmou Farma SPP s.r.o a podnikateľom MVDr. Rybníkár Vladimír (ÚPN, 2014, s.72 - 73).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 10 bytov v roku 2011 bolo napojených na vlastný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody domácnosti neboli. Na spoločný vodovod bolo napojených 120 domácností v RD a 187 v BD.

Byty podľa zásobovania vodou RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
120	8	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
187	2	1	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ochranné pásmá

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)



Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Projekt Aglomerácia Sebedražie - kanalizácia riešila vybudovanie splaškovej kanalizácie v obciach Cígel', Sebedražie, Koš. Odvádzanie splaškových vôd z obce je gravitačným potrubím do mesta Prievidza so spoločným čistením odpadových vôd na ČOV Prievidza. Cieľom projektu bolo zabezpečenie odvádzania a následne čistenia komunálnych odpadových vôd z Aglomerácie Sebedražie. Projektom sa vybudovalo 17,773 km stokovej siete.

Priemysel : Prefabetón Koš a.s. má vybudovanú biologickú ČOV. Produkcia odpadovej vody za rok 2011 je 1 341 m³.rok-1. Vyčistené vody sú vypúšťané do toku Handlovka.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná siet'

Zdrojom elektrickej energie v okrese Prievidza je tepelná elektráreň v Zemianskych Kostol'noch (ENO). Elektrická stanica v Bystričanoch rozvádzá elektrinu vyrobenú v ENO diaľkovými linkami 220 kV (Križovany, Sučany, Považská Bystrica), linky 110 kV slúžia pre zásobovanie územia Hornej Nitry.

Rozvodné vedenia VVN :

Územím obce Koš vedie trasa prenosového vzdušného vedenia VVN – 220 kV z rozvodnej stanice 220/110 kV Bystričany do rozvodnej stanice 220/110 kV – Sučany. Územie obce Koš je zásobované elektrickou energiou z rozvodnej stanice 110/22 kV – ENO Nováky vzdušnými linkami VN – 22 kV, ktoré napájajú distribučnú sieť trafostaníc 22/0,4/0,231 kV.

V súčasnosti sa na vymedzenom území nachádzajú trafostanice murované, stĺpové a stožiarové. Nakol'ko údaje o ich inštalovanom výkone nie sú k dispozícii, nie je možné ani stanoviť celkový inštalovaný výkon v transformátoroch, ani určiť, či je uvedený počet transformačných staníc 22/0,4 kV na zabezpečenie súčasného príkonu dostačujúci.

Odberatelia sú zásobovaní z distribučných trafostaníc (DTS), prostredníctvom sekundárneho vzdušného rozvodu NN s holými vodičmi s rozvodnou sústavou 3+PEN, 50 Hz, 400/230 V, TN - C. Rozvody sú čiastočne napájané z dvoch strán a na výbežkoch. Vedenie je v celej obci uložené na betónových a drevených stĺpoch. Domové prípojky sú s holými vodičmi a samonosných káblom zvedené cez strešník do HDS a ukončené v elektromerovom rozvádzacej na rodinných domoch. Novšie domové prípojky sú káblové, skrine HDS sú na podperných bodoch rozodu NN a ukončené v elektromerovom rozvádzacej na hranici pozemku (UPN, 2014, s.77 - 78).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialosti meranej kolmo na vedenie od krajiného vodiča pri napäti:
- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásmi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialosti 2 m od krajiného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialosti presahujúcej 5 m od krajiného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia



- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranach vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranach vedenia vo vodorovnej vzdialosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napäti od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranach krajných kálov vedenia vo vodorovnej vzdialosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napäti do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napäti nad 110 kV
- v ochrannom pásmi vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skladky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ľažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohrozíť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne stážiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätiom 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätiom do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásmi elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Zemný plyn je dôležitou časťou palivovej a energetickej základne obce Koš. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu zabezpečujú nasledovné vybudované plynárenské zariadenia: Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie je medzištátny plynovod Bratstvo z ktorého je zásobovaný VTL distribučný plynovod Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 25. Jednotlivé odberateľské skupiny obyvateľstvo, maloodber, veľkoodber sú zásobované zemným plnom VTL prípojkou DN 100, PN 25 pre RS Moštenická a pre RS Sebedražie, regulačnou stanicou VTL / STL RS Sebedražie umiestnenou v Prievidzi Juh a STL prepojovacím plynovodom D 160, PN 0,1 MPa Sebedražie-Koš (ÚPN, 2014, s.80).

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je dôležitou časťou energetickej výrobcovo-zásobovacej sústavy, ovplyvňujúcej územný rozvoj obce Koš a jeho environmentálnu hodnotu. Zásobovanie teplom v obci Koš je riešené :

centralizovaným zásobovaním teplom (CZT) z ENO Nováky - z TN ENO-Prievidza 2xDN 600 s prenosovou kapacitou 137 MW 2,5MPa; 150/70°C a HV prípojkami 2xDN 100 pre OST 4 a 2x DN150 pre OST 5 a SR z OST 5 k odberateľom o dĺžke 6 57 m. Pre Baňu Nováky Jamu G bola vybudovaná HV prípojka 2xDN 125, ktorá je v súčasnosti zrušená.

decentralizovaným zásobovaním teplom (DZT) s prevažnou palivovou základňou zemný plyn – 77,1 % plynofikácia obyvateľstva

s blokovými a domovými zdrojmi tepla

s lokálnymi zdrojmi tepla (ÚPN, 2014, s.81).

Najviac bytov v obci Koš je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovania využíva cca. 103 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia	ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011	86	123	103	0	

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plnom - 192, pevným palivom - 44 bytov a elektrikou - 9 bytov. Iný typ využívalo 63 domácností.



Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
192	9	7	44	63		5

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Miestny rozhlas

Rozvod miestneho rozhlasu je tvorený jedným okruhom a je osadený ústredňou TESLA s ovládacím pultom umiestnenou v budove Obecného úradu. Rozvody MR sú vedené vzduchom na vlastných stípoch. Ozvučenie obce zabezpečujú vonkajšie smerové reproduktory. Trasa MR a umiestnenie reproduktorov bolo orientačne zakreslené spracovateľom predmetného ÚPN Obce. Systém MR je funkčný. Prevádzku MR po technickej stránke zabezpečuje Obec. Vlastné vysielanie zabezpečujú pracovníčky Obecného úradu (ÚPN, 2014, s.84).

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Príjem televízneho signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén vo vyhovujúcej kvalite. V obci je príjem signálu STV 1 a 2, JOJ, JOJ Plus, Waw, atď..

Na území obce je v prevádzke aj televízny káblový rozvod – TKR. Ten je majetkom obce a prevádzku zabezpečuje spoločnosť Varez, s.r.o. z Banskej Bystrice. Podrobnosti o trasách TKR neboli k dispozícii. Hlavná stanica TKR je umiestnená v budove Obecného úradu. V ponuke je 20 analógových programov. V obci sa využíva aj digitálna televízia „Mágio“ prostredníctvom satelitnej technológie DVB-S2 (Slovak Telekom), prípadne individuálny satelitný príjem (ÚPN, 2014, s.84).

Telekomunikácie

Telekomunikačná siet' obce Koš je súčasťou miestneho telefónneho obvodu (MTO) Sebedražie, v primárnej oblasti (PO) Prievidza, v sekundárnej oblasti (SO) Banská Bystrica. Bližšie údaje o stave telekomunikácií na území obce sa nepodarilo od ich prevádzkovateľa – spoločnosti Slovak Telekom – získať. Pre vyššie uvedené dôvody nie je možné posúdiť kapacity mts. Poskytnuté boli iba údaje o trasách mts, zemného telefónneho vedenia na území obce. Tieto údaje sú premietnuté do územia v grafickej časti. Miestna telefónna siet' je vedená zemou, ale vyskytuje sa aj vzdušné vedenie. Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov (T-com, Orange, O2). Obcou neprechádza diaľkový optický kábel. Vzhľadom na prebiehajúce zmeny v legislatíve (uvolnenie prístupu k telekomunikačným sietiam, možnosť poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými spoločnosťami, ...), ale najmä na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií, je možné len zadefinovať hlavné úlohy pre túto oblasť (ÚPN, 2014, s.83):

zvyšovať postupne kvalitatívnu aj kvantitatívnu úroveň telekomunikačných služieb.

venovať pozornosť vlastnej MTS : výmene starých Al káblov, budovanie hviezdicovej siete zemným vedením.

zabezpečiť kvalitu telekomunikačnej siete vhodnú pre prenos dát – postupný presun ľažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podporných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN (centrálna časť). Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálnie prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach. Pre ďalšiu výstavbu je potrebné budovať verejné osvetlenie LED technológiou, resp. inou energeticky efektívnu technológiou, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY 4B x 10 mm², uloženým v zemi. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kabla na centrálny impulz VO obce.

Ochrana pred povodňami a správa povodí



V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q100 – ročnej vody je potrebné rešpektovať ich inundačné územie.

V zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu toku. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Vodný tok Handlovka medzi rkm 1,00 – 3,00 pretekajúci katastrálnym územím je v zmysle v súčasnosti spracovaných údajov podľa príslušného Metodického pokynu zaradený do zoznamu úsekov vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. Správca vodných tokov v zmysle svojho podnikového rozvojového programu investícií neplánuje úpravu vodných tokov a neplánuje riešiť protipovodňovú ochranu riešeného územia. Pri realizácii rozvojových aktivít si prípadnú protipovodňovú ochranu musí zabezpečiť investor – stavebník na vlastné náklady vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

Na vodných tokoch Nitra, Handlovka a Ciglianka v rámci katastrálneho územia Koš nie sú vybudované regulačné objekty a vodné nádrže. Podľa Hydrologického a Vodohospodárskeho plánu povodia Nitry sa v riešenom území neuvažuje s výstavbou vodných nádrží. V katastrálnom území sa nachádza niekoľko vodných plôch, ktoré boli vytvorené vplyvom banskej činnosti. Uvedené vodné plochy nie sú v správe je SVP, š.p. OZ Povodie Váhu Piešťany, správa povodia hornej Nitry Topoľčany (ÚPN, 2014, s.71).

Ochranné pásmá

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdľejnej päty, respektívne brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrástlú zeleň. Toto územie nie je možné pol'nohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásmi tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodach a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M., 2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

Civilná ochrana upravuje podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí a ustanovuje úlohy pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva. Civilná ochrana okrem iných úloh zahŕňa aj úlohy pri posudzovaní umiestňovania stavieb, využívaní územia a dodržovaní záujmov civilnej ochrany na teritóriu SR, v procese územného rozhodovania v zmysle zákona NR SR č. 42/1994 Z.z o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. V procese riešenia funkčného využitia územia obce a v následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat, ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie a pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom. Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky č. 444/2007 Z.z., ktoré je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnoplánovacej prípravy a investičnej činnosti. Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na urbanistické, územnotechnické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technické vybavenie územia a stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvalovania územnoplánovacej dokumentácie.

Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí :

Živelné pohromy

Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov a svahov, krupobitím, následkami víchrice, zosuvmi pôdy, snehové kalamity, rozsiahle námrazy, zemetrasenia a prepadiiny následkom banskej činnosti.



Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov

Lokality možného výskytu povodní : Povodie rieky Nitry a Handlovka,

Z hľadiska povodní a záplav je možné očakávať ohrozenie v povodí vodného toku Nitry a Handlovka, ktoré v rámci k.ú. Koš v určitých úsekoch nie sú regulovaná, a pri nadmerných vodných zrážkach hrozí nebezpečenstvo vzniku povodní v niektorých prevažne neregulovaných úsekoch, najmä severozápadne nad zastavaným územím obce v miestach kde nie je vodný tok regulovaný.

Havárie

Vzhľadom na charakter okresu a jeho priemyslu, cestnej, železničnej siete ako aj vodných tokov a vodných stavieb najvýznamnejším ohroziteľom sú objekty, ktoré svojou činnosťou môžu ohrozit životy, zdravie a majetok obyvateľstva.

oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V rámci dosahu záujmového územia na území mesta Nováky sa nachádzajú podniky, areály a zariadenia, ktoré v zmysle zákona č. 261/2002 o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môžu predstavovať riziko pre svoje okolie s možným dosahom na katastrálne územie obce Koš.

FORTISCHEM a.s., (Novácke chemické závody, a.s.), Nováky (podnik kat. B),

SLOVECA, Sasol Slovakia, s.r.o., Nováky (podnik kat. B),

Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. v reštrukturalizácii, Nováky (podnik kat. B).

Uvedené podniky, areály a zariadenia sú potenciálnym zdrojom ohrozenia. Z výsledku hodnôt individuálneho ako aj spoločenského rizika vyplýva, že dominantným zdrojom neakceptatelnosti rizika sú zásobníky pre skvapalnené plyny vo Fortischeme, a.s., (Novácke chemické závody) Nováky a najmä pri manipulácii s nimi pri ich stáčaní a napĺňaní železničných cisterien. Vojenský opravárenský podnik Nováky vznikol transformáciou bývalého štátneho podniku Vojenský opravárenský podnik 015 Nováky, ktorý bol založený Ministerstvom Obrany v roku 1957 za účelom realizácie výrobo-obchodných aktivít so zameraním sa v prevažnej miere pre vojenské účely.

oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

V dosahu OP sa nachádzajú objekty Vojenského opravárenského podniku Nováky a.s. a Vojenského útvaru - VU Nováky (sklad muničie) s umiestnením nebezpečných látok. (zákon č. 42/1994, č. 261/2002),
Katastrofy

oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv s možnosťou požiaru.

Preprava nebezpečných látok

- cesta I/64 v smere Partizánske - Nováky – Prievidza,
- cesta I/50 v smere Bánovce nad Bebravou – Nováky - Prievidza,
- železnica v smere Partizánske - Nováky – Prievidza.

Nebezpečné látky sú prepravované v rámci riešeného územia po komunikáciách I/50, I/64 a železniči. Územie postihnuté účinkami katastrofy je charakterizované postihnutím a ohrozením osôb, ovzdušia, zvierat, terénu, vody a potravín, zhoršením hygienických podmienok, narušením života, výroby, životného prostredia a ekologickej stability územia (ÚPN, 2014, s.64 - 65).

Požiarna ochrana

Obec má hasičskú zbrojnicu, ktorá plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostach. V prípade požiaru slúži aj zásahová jednotka z mesta Nováky. Navrhovaná siet' zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území mesta umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej časti a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarnou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

2.4. DOPRAVA

Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Nadradená dopravná siet' je tvorená železničnou a cestnou infraštruktúrou, po ktorej je realizovaná automobilová, hromadná i cyklistická doprava. Pre riešené územie tvorí nadradenú dopravnú siet'



železničný koridor č.150 spájajúci uzlové stanice Prievidza a Lužianky. Prekládka železnice je navrhnutá na základe koncepčných zámerov HBP a.s. Prievidza (pozn. v UPN VÚC Trenčianskeho kraja nie je uplatnená). Nadradenú cestnú siet' tvoria cesty I/50, Trenčín – Prievidza – Zvolen – Lučenec – Košice, ktorá je medzinárodného významu (E 572) a je spojnicou Česká republika – Slovensko – Ukrajina, prechádza cez Prievidzu a patrí k základnej komunikačnej kostre Slovenska. Na cestu I/50 sa napája cesta III/05061 prechádzajúca obcou. Zo zmien a doplnkov ÚPN VÚC TSK č.2/2011 vyplýva, že v riešenom území sa navrhujú trasy ciest R2, I/50, I/64, ktoré je potrebné rešpektovať rovnako ako ochranné pásmo letiska Prievidza. Vzhľadom na zabezpečovanie štúdie realizovateľnosti rýchlosnej cesty R2 NDS a.s., je na základe požiadavky MDVa RR potrebné v navrhovanej koncepcii rozvoja obce uvažovať s variantným umiestnením rýchlosnej cesty R2 v súbehu s existujúcou cestou I/50 a v tomto území nenavrhovať žiadne rozvojové zámery, ktoré by prekážali umiestneniu rýchlosnej cesty R2, vrátane jej ochranného pásma. Pre túto možnosť v rámci navrhovanej koncepcie rozvoja obce sa nenavrhuju v tomto koridore žiadne rozvojové zámery, ktoré by prekážali a bránili potenciálnej trase v rátane priestoru pre ochranné pásmo rýchlosnej cesty. Z hľadiska rýchlostných ciest MDVaRR SR upozorňuje (stanovisko k návrhu č. 27184/2013/B211-SZEÚ/75889 z 9.12.2013), že poloha trasy R2 v dotknutom území nie je definitívna, pretože Národná diaľničná spoločnosť, a.s. zabezpečuje štúdiu realizovateľnosti rýchlosnej cesty R2. Po jej dopracovaní a vyhodnotení sa môže trasa rýchlosnej cesty zmeniť (ÚPN, 2014, s.66 - 67).

Štátne komunikácie

Katastrálnym územím obce prechádzajú nasledovné cesty : - Cesta I/50 (peáž s cestou I/64) v trase – Bánovce nad Bebravou – Prievidza, - Cesta III/05061 v trase – križ. S I/50 k. ú. Sebedražie – Koš – Opatovce nad Nitrou, - Cesta III/050246 v trase – križ. S III/05061 k. ú. Koš – žst. Koš. Navrhovaná trasa rýchlosnej cesty R2 je riešená v súlade s ÚPD VÚC TK v súčasnej trase a koridore cesty I/50 v kategórii R 24,5/120. V rámci riešeného územia sú navrhované trasy ciest I/64 a I/50 vedené v peážnom úseku v súlade s ÚPD VÚC TK. Navrhovaná trasa týchto ciest v smere od juhu, t.j. mesta Nováky je vedená v novej trase od existujúcej mimoúrovňovej križovatky na Lehoto pod vtáčnikom na ceste I/50, priamo smerom severným od vstupu do k.ú. Koš sa križuje s miestnou komunikáciou (bývalou cestou I/50) a vede plynulo v esíčkovitej oblúku ponad železničnú trať, vodné toky, a ďalej v súbehu s cestou III/05061 z juhovýchodnej strany a smeruje do Bojníc a Prievidze. Cesta je navrhnutá v usporiadanií C11,5/80. Na ceste je navrhnutá jedna križovatka s MK (s bývalou cestou I/50) slúžiaca na pripojenie miestnych zberných komunikácií obce na cesty I/50 a I/64, s navrhovaným preradením spojnice s cestou III/05061 do cestnej siete III. triedy. Trasovanie ciest III. triedy číslo 05061 a 050246 sa nemení. Navrhuje sa systém miestnych zberných komunikácií tak, aby sa z dôvodu možného vylúčenia úrovňového križovania cesty III/05061 so železničnou traťou, v rámci budúceho koncepčného riešenia bola možnosť využitia mimoúrovňovej trasy cesty I/64 pre napojenie cesty III/05061 na túto trasu z oboch smerov tak, aby sa mohol prípadne zrušiť úsek úrovňového križovania cesty III/05061 so železničnou traťou. Z dôvodu vylúčenia dopravy z obytného územia na obsluhu rozsiahlych výrobných území existujúcich areálov polnohospodárskych a priemyselných aktivít sa navrhuje nová zberná komunikácia v trase súbežnou so súčasnou cestou I/50 v OP cesty v rámci katastrálneho územia obce Sebedražie. Komunikácia je napojená priamo na cestu III/05061 v mieste existujúcej križovatky výjazdu z cesty I/50. Jej uplatnenie je podmienené súhlasmom obce a zapracovaním a schválením v rámci zmien a doplnkov ÚPN Obce Sebedražie (ÚPN, 2014, s.67).

Miestne komunikácie

Obec je na nadradenú dopravnú siet' napojená prostredníctvom existujúcich a navrhovaných križovatiek s cestami I/64 a I/50 a III/ 05061. Cesty I/64 a I/50 sú vedené v peážnom úseku mimo zastavaného územia. Komunikačnú kostru sídla v smere JV – SZ tvorí prieťah cesty III/05061, navrhnutý v kategórii B2 MZ 8/40 a v súbehu s ním vedené zberné komunikácie kategórii B3. V smere JZ – SV priečnu – krížnu komunikačnú os tvorí zberná komunikácia v kategórii B2 MZ 8/40. V zastavanom území sa navrhuje homogenizovať šírkové usporiadanie komunikácií a navrhnúť prvky upokojenia v zmysle TP15/2005 a zabezpečiť bezbariérovosť verejných priestorov v zmysle TP 10/11. Siet' zberných komunikácií sa navrhuje doplniť obslužno-prístupovými komunikáciami vo funkčných triedach C2. V rámci navrhovaných lokalít sa odporúča riešiť komunikácie funkčnej triedy C3 a obytné ulice navrhované vo funkčnej triede D1. Navrhuje sa zriadenie obratísk na zaslepených komunikáciách (ÚPN, 2014, s.68).



Hromadná doprava

V obci sa okrem dvoch existujúcich zastávok SAD: Koš-ZŠ a Koš-Horný koniec navrhujú 4 nové zastávky, ktorými sa zabezpečí pešia dostupnosť v okruhu do 400 m k zastávkam z väčšiny zastavaného územia a územia určeného na zastavanie. Vzhľadom k postačujúcej frekvencii spojov nie je je navrhovaná zmena taktu. Dopravná obsluha obce SAD je optimálna (ÚPN, 2014, s.69).

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešia doprava je riešená invariantne. V obci sú navrhované samostatné pešie chodníky pozdĺž všetkých zberných komunikácií B2, B3 prechádzajúcich zastavaným územím alebo územím určeným na zastavanie a pozdĺž všetkých obslužných komunikácií funkčnej triedy C2 prechádzajúcich zastavaným územím alebo územím určeným na zastavanie. Chodníky v navrhovaných rozvojových lokalitách sa navrhujú minimálnej voľnej šírky 1,5 m, s bezpečnostným odstupom 0,25 m od pevnej prekážky, na zberných komunikáciách musia byť oddelené postranným deliacim pásmom šírky 1 až 2 m, alebo musí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky. Chodníky pozdĺž komunikácií funkčnej tried C2, C3 nemusí byť oddelený postranným deliacim pásmom, ani nemusí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky. Chodníky v rámci zastavaného územia sa navrhujú pozdĺž všetkých zberných komunikácií a významných obslužných komunikáciách. Cestička pre chodcov a cyklistov vedená mimo komunikácie nesmie byť užšia ako 4,25 m (ÚPN, 2014, s.70).

Statická doprava

Počet parkovacích miest je potrebné stanoviť podľa STN 73 6110. Parkovacie miesta musia byť navrhnuté na vlastnom pozemku. V novo navrhovaných lokalitách s prevažnou funkciou bývania odporúčame zregulovať počet parkovacích miest nasledovne: 1 parkovacie miesto musí byť na pozemku vlastníka rodinného domu a 1 parkovacie miesto na verejnem priestore. Pre zákazníkov a návštevníkov verejnej občianskej vybavenosti sa parkovacie miesta navrhujú na verejne prístupných pozemkoch. Parkovanie v obytných uliciach je potrebné označiť a parkovanie v uličnom koridore vyznačiť vodorovným značením. Existujúce nespevnené parkovacie plochy navrhujeme spevniť zámkovou dlažbou (ÚPN, 2014, s.70).

Železničná doprava

Cez katastrálne územie obce vedie železničný koridor č. 140 spájajúci uzlové stanie Prievidza a Lužianky. Zo stanice Koš odchádza denne 12 osobných vlakov v smere do Prievidze, Nitry a Topoľčian (ÚPN, 2014, s.69).

Cyklistická doprava.

Cyklistická doprava je miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídelnom pohybe medzi najbližšími sídlami Prievidza, Nováky, Sebedražie. Pohyb cyklistov je v rámci zastavaného územia len po miestnych komunikáciách. Medzi sídlami len po cestách a účelových komunikáciách. Cez obec Koš vedená cyklomagistrála spájajúca Nováky s Prievidzou. Cyklomagistrála je vedená v pôvodnom koridore cesty I/50. V úseku kde je vedená v súbehu s novo navrhovaným peážnym úsekom ciest I/64 a I/50 navrhujeme oddelené vedenie cyklotrasy, mimo telesa cestnej komunikácie. Za križovatkou pri rozvojových lokalitách je cyklomagistrála navrhnutá v hlavnom dopravnom priestormi miestnej komunikácie (ÚPN, 2014, s.70).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácií úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti.

Východiskom na riešenie ekostabilizačných opatrení v katastrálnom území obce je súčasná krajinná štruktúra, ktorá odráža využitie zeme a predstavuje ďalšíkový krok rôznych analýz potrebných pri tvorbe M - ÚSES. Súčasná krajinná štruktúra (ďalej SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprirodneho (človekom pozmenené prvky krajinej štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinej



štruktúry). Na základe zastúpenia a plošinnej rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Lokality NATURA 2000

Do katastrov obcí nezasahuje lokalita NATURA 2000. V katastrálnom území sa nenachádzajú významné chránené územia. V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prírodné hodnoty:

mokrade v okolí obce Koš, evidované ako mokrade regionálneho významu v rámci Zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho samosprávneho kraja. Boli zaevidované v rámci mapovania mokradí v Centre mapovania mokradí SZOPK v Prievidzi.

chránený strom, 450 ročná Lipa na Šajbách s evidenčným číslom S 410, ustanovená VZV KÚ v Trenčíne, 2/1996, 06. 11. 1996. Lipa malolistá (*Tilia cordata*) sa vyznačuje súmerným vzrastom, je bohatou rozkonárenou a tvorí prírodnú dominantu na samote Šajby. Chránený strom je v pôsobnosti Správy CHKO Ponitrie a platí tu 2. stupeň ochrany (ÚPN, 2014, s.35 - 36).

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) v území tvoria :

Regionálny biokoridor RBk - v severozápadnej časti katastrálneho územia tvorí vodný tok s brehovou vegetáciou a niva rieky Nitry. Terestricko-hydrický regionálny biokoridor sa napája na regionálne biocentrum č. 173 Chotárna (pri Dolných Vesteňiciach).

Navrhované prvky Miestneho ÚSES-u (MÚSES-u):

Miestne biocentrum 1 (MBc1) - plytká mokrad' s bahnitým dnom na ľavej strane od cesty Nováky – Prievidza (pred obcou Koš) výrazne zarastajúca vrbinou.

Miestne biocentrum 2 (MBc 2) - čiastočne prietočná vodná plocha na ľavej strane od cesty Nováky – Prievidza (pred obcou Koš) s napojeným polovysušeným potokom Metrbos a so zvyškom brehového porastu v jej J časti.

Miestne biocentrum 3 (MBc 3) - mokrad' na ľavej strane od cesty Nováky-Prievidza (pred obcou Koš) v zaplavenom bývalom parku kaštieľa v Laskári a s výskytom cudzokrajných a okrasných drevín. Nachádza sa na mieste 11. ďažobného úseku Bane Nováky s prebiehajúcou intenzívou ďažbou spôsobujúcou poklesy terénu výhľadovo až do veľkosti cca 50 ha v období do ukončenia ďažby v roku 2020.

Miestne biocentrum 4 (MBc 4) - mokrad' na pravej strane od cesty Nováky-Prievidza, (pred obcou Koš) s napojeným vysýchajúcim potokom Metrbos.

Miestne biocentrum 5 (MBc 5) – rozsiahla mokrad' so zaplavenými ovocnými stromami z pôvodných záhrad. Priamo v rámci jej vodnej plochy prebieha úprava cestnej komunikácie a intenzívne zavážanie stavebným odpadom.

Miestny biokoridor 1 (MBk1) - rieka Handlovka napájajúca sa na existujúci regionálny biokoridor rieku Nitru.

Miestny biokoridor 2 (MBk2) - potok Metrbos napájajúci sa na regionálny biokoridor rieku Nitru v mieste mŕtveho ramena, ktoré sa zachovalo ako torzo pôvodného koryta pred prekládkou rieky Nitry.

Miestny biokoridor 3 (MBk3) - potôčik Čakov.

Miestny biokoridor 4 (MBk4) - tok a brehové porasty zregulovaného kanála Ciglianka (ÚPN, 2014, s.35 - 36).

Záväznými podkladmi sú ÚPN VÚC Trenčianskeho samosprávneho kraja, (AŽ PROJEKT 1998) a Zmeny a doplnky č. 1 a 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (AŽ PROJEKT s.r.o. 2011), Regionálny ÚSES okresu Prievidza (Ekotrust, 1994), v ktorom sú špecifikované nasledovné prvky kostry územného systému ekologickej stability zasahujúce do riešeného územia:

Regionálny biokoridor RBk - v severozápadnej časti katastrálneho územia a je ním vodný tok s brehovou vegetáciou a niva rieky Nitry. Terestricko-hydrický regionálny biokoridor sa napája na regionálne biocentrum č. 173 Chotárna (pri Dolných Vesteňiciach).

Navrhované prvky Miestneho ÚSES-u (MÚSES-u):



Miestne biocentrum 1 (MBc1) - plytká mokraď s bahnitým dnom na ľavej strane od cesty Nováky – Prievidza (pred obcou Koš) výrazne zarastajúca vrbinou.

Miestne biocentrum 2 (MBc 2) - čiastočne prietočná vodná plocha na ľavej strane od cesty Nováky – Prievidza (pred obcou Koš) s napojeným polovskyušeným potokom Metrbos a so zvyškom brehového porastu v jej J časti.

Miestne biocentrum 3 (MBc 3) - mokraď na ľavej strane od cesty Nováky-Prievidza (pred obcou Koš) v zaplavenom bývalom parku kaštiel'a v Laskári a s výskytom cudzokrajných a okrasných drevín. Nachádza sa na mieste 11. ďažobného úseku Bane Nováky s prebiehajúcou intenzívou ťažbou spôsobujúcou poklesy terénu výhľadovo až do veľkosti cca 50 ha v období do ukončenia ťažby v roku 2020.

Miestne biocentrum 4 (MBc 4) - mokraď na pravej strane od cesty Nováky-Prievidza, (pred obcou Koš) s napojeným vyschájúcim potokom Metrbos.

Miestne biocentrum 5 (MBc 5) – rozsiahla mokraď so zaplavenými ovocnými stromami z pôvodných záhrad. Priamo v rámci jej vodnej plochy prebieha úprava cestnej komunikácie a intenzívne zavádzanie stavebným odpadom.

Miestny biokoridor 1 (MBk1) - rieka Handlovka napájajúca sa na existujúci regionálny biokoridor rieku Nitru.

Miestny biokoridor 2 (MBk2) - potok Metrbos napájajúci sa na regionálny biokoridor rieku Nitru v mieste mŕtveho ramena, ktoré sa zachovalo ako torzo pôvodného koryta pred prekládkou rieky Nitry.

Miestny biokoridor 3 (MBk3) - potok Čakov.

Miestny biokoridor 4 (MBk4) - tok a brehové porasty zregulovaného kanála Ciglanka (ÚPN, 2014, s.96 - 97).

Ochrana prírodných zdrojov

V riešenom území sa nachádzajú zásoby hnedého uhlia, sú chránené prostredníctvom inštitútu chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“), ktoré v zmysle Banského zákona č. 44/1988 Zb. zahrňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo stíhať dobývanie výhradného ložiska. V katastrálnom území Koš sú evidované chránené ložiskové územia (CHLÚ) hnedého uhlia:

CHLÚ s výhradným ložiskom „1-Nováky – II. Etapa hnedé uhlie“
CHLÚ „Nováky 1“ s výhradným ložiskom „28 – Nováky – hnedé uhlie“)

Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo II. Stupeňa prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 28 zákona č. 538/2005 Z.z., v zmysle ktorého je v ochrannom pásmi II. Stupeňa zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja. Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach boli vyhlásené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (č.255/2008 Z.z.) (ÚPN Koš, 2014, s.16).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Obec má v súčasnosti schválený územný plán z roku 2014.

Oznámenie o strategickom dokumente v zmysle § 5 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol doručený Obvodnému úradu životného prostredia v Prievidzi listom č. 613/2012 zo dňa 16.11.2012. Obvodný úrad životného prostredia v Prievidzi zaslal toto označenie podľa § 6 odsek 2 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a zverejniť ho na internetovej stránke MŽP SR. Na základe stanovísk doručených k predmetnému označeniu Obvodný úrad životného prostredia v Prievidzi, vydal rozhodnutie č. OÚŽP/2012/02350-00021 dňa 14.12.2012 podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Navrhovaný dokument sa nebude posudzovať (ÚPN, 2014, s. 9 - 10).

Ochrana ovzdušia

Región Hornej Nitry je najviac emisne zaťaženou oblasťou Trenčianskeho kraja a bol vyhlásený Vyhláškou č.112/1993 Z.z. o vymedzení oblastí vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia a o prevádzke



smogových varovných a regulačných systémov, za zaťažené územie vyžadujúce si osobitnú ochranu ovzdušia. Táto oblasť predstavuje celé územie okresu Prievidza, kde sa vyskytuje znečistené ovzdušie, ktoré môže vo zvýšenej miere vyvolat' škodlivé účinky na zdravie obyvateľstva a zložky životného prostredia. Až v posledných rokoch dôsledkom znižovania výroby, legislatívnymi opatreniami, ale najmä environmentálnymi opatreniami (odsínenie blokov tepelných elektrárn, rekonštrukcie zariadení, náhrada kotlov za fluidné, elektromagnetické a elektrostatické odlučovače a pod.) sa situácia v oblasti čistoty ovzdušia Prievidzského okresu začína pomaly zlepšovať.

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z. a zákona č. 350/2015 Z. z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z.

- Veľké zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- Stredné zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečistujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- Malé zdroje : Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 144/2000 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovania údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Oblast' Hornej Nitry patrí k územiam s najviac znehodnoteným životným prostredím na Slovensku. Kvalitu ovzdušia a dominantný podiel na jeho znečistení v okrese Prievidza výraznou mierou ovplyvňuje energetika - najmä tepelná elektráreň v Zemianskych Kostoľanoch nachádzajúca sa v 10 km vzdialenosťi severozápadným smerom od Prievidze. Menšie množstvo exhalátov emitujú zdroje chemického priemyslu a lokálne vykurovanie. Veľký podiel na vysokej úrovni znečistenia v tejto oblasti má nízka kvalita používaneho uhlia.

V k.ú. Koš je rozvinutá najmä poľnohospodárska výroba. Z rozsiahlejších výrobných aktivít priemyselného charakteru tu sídlí Prefabetón Koš, a.s., ktorá zameriava činnosť svojej prevádzky na výrobu betónových a železobetónových prefabrikátov. Ovzdušie znečisťuje doprava surovín a tovarov nákladnými autami s návesmi. V produkcií emisií do ovzdušia sú stredným zdrojom znečistenia. Betonárka vyprodukovala v roku 2011 0,0378 t tuhé znečistujúce látky. Ďalej vyprodukovali 1341 m³ odpadových vôd, ktoré sa likvidujú v biologickej čistiarni odpadových vôd a nahromadený kal sa vyváža do ČOV Prievidza. V prípade nebezpečného odpadu je jeho produkcia 300 kg/rok a podlieha povoleniu OÚ ŽP Prievidza.

Kvalitu ovzdušia v k.ú. Koš ovplyvňuje aj Veľkovýkrmňa ošípaných Koš, Farma SPP s r.o. - prevádzka na intenzívny chov ošípaných, ktoré si spolu s Prefabetónom Koš, a.s. vyžadujú integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania - IPKZ (<http://ipkz.enviroportal.sk>). Sú zdrojom produkcie emisií metánu, ktoré znečisťujú ovzdušie aj v intraviláne obce a zaťažujú obyvateľov Koša (UPN, 2014, s.94).

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečistujúcich látok z dopravy sa zatial nemeria, ale za 90% celkových emisií prachavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Okres Prievidza											
Tuhé emisie	0,8	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	0,4	0,3	0,2
Oxid siričitý	36,6	33,8	38	41,3	34,8	32,3	25,8	48,8	6,4	7,2	2,8
Oxid dusíka	4,2	4,2	3,8	4,6	3,8	3,5	3,6	4,1	2	1,9	1,3
Oxid uholnatý	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	1,3	0,9	0,7
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,1</i>										
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1,0</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>0,8</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Oxid uholnatý SR</i>	<i>2,9</i>	<i>2,3</i>	<i>2,6</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>



Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxicke oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxicke oxid siričitý (CO2), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Prievidza jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územia, chemická zlúčenina a rok											
Okres Prievidza	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	727	675	521	591	560	544	535	744	342	272	210
Oxid siričitý	35104	32488	36493	39593	33396	31046	24729	46792	6177	6902	2694
Oxid dusíka	4004	3984	3681	4370	3669	3402	3410	3958	1933	1833	1254
Oxid uhoľnatý	817	764	824	890	807	840	771	754	1249	842	698

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciach a to už pri najmenších rýchlosťach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečistňovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečistňovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území cest I. a III. triedy, zbernych obecnych komunikácií a hlavných železničných ľahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB.

Zvýšená hladina hluku je v k.ú. Koš najmä v okolí cest I/64 a III/05061 a v okolí pneuservisov a autovrakoviska počas prevádzkovej doby. Vozidlá používané pri poľnohospodárskej výrobe sú zároveň pôvodcami zvýšenej prašnosti. Podiel na jej zvýšení má nákladná doprava zabezpečujúca prepravu pre Prefabetón Koš, a.s. a vozidlá prevážajúce stavebný odpad na skládku v Koši. Prašnosť spôsobujú aj úpravovne HBP,a.s. Prievidza, Baňa Nováky, o.z., časť Baňa Cígel', pracovisko Sebedražie (ÚPN, 2014, s. 95).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Program odhadového hospodárstva“. Program odhadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odhadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Trenčianskeho kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Trenčianskeho kraja 2016 - 2020, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Koš na roky 2016 - 2020. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znížovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.



Obec Koš neprevádzkuje zariadenia na zhodnocovanie, úpravu a zneškodňovanie odpadov. Odpad je zneškodňovaný mimo k.ú. obce. Komunálny odpad zbiera a vyváža na skládku spoločnosť TEZAS Prievidza. V obci je zavedený separovaný zber týchto odpadov / odberateľ odpadu:

Sklo / TEZAS Prievidza
Plasty / TEZAS Prievidza
Batérie / ASEKOL SK, s. r. o. Bratislava
Papier / Zberné suroviny Prievidza
Stavebný odpad / TEZAS Prievidza
Objemový odpad / Obec Koš
Kal zo septikov / Ján Borko, Koš

Obvodný úrad životného prostredia eviduje v k.ú. 2 opustené skládky odpadov bez prekrycia (nelegálne skládky) (vyjadrenie č. 231-841/1302/2012 zo dňa 13.4.2012) a bez ochranného systému podložia – tesnenia. V k.ú. existujú ďalšie skládky odpadov najmä v strednej časti katastra v blízkosti zlikvidovanej šachty a na ceste vedúcej z obývanej južnej časti obce k starému cintorínu, ktoré sa realizujú organizované v rámci predbežnej technickej rekultivácie pozemkov dotknutých banskou činnosťou. Živelné hromadenie odpadov sa deje na mieste 11. ŤÚ pri Laskári (ÚPN, 2014, s.98).

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	330,77	328,19	334,76	334,36	328,16	337,55	357,74	349,22	350,46	378,64	422,78
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	23,67	35,00	43,10	43,47	53,78	72,44	71,95	71,81	77,69	105,40	155,22
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	292,88	284,82	289,34	286,93	274,36	264,71	277,70	272,00	272,54	273,25	267,56
% zhodnoc. kom. odpadu	7,16	10,66	12,87	13,00	16,39	21,46	20,11	20,56	22,17	27,84	36,71
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	-	-	-	9,65	15,12	16,17	13,06	18,15	21,67	27,83	36,71
% miera skládkovania	-	-	-	84,28	83,60	77,26	73,01	77,89	77,76	72,16	63,29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vibrácie

Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií automobilová premávka na ceste I. a III. triedy. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť tăžkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava tăžkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas výstavby navrhovaných stavebných objektov sa neočakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s rodinou zástavou a plochami občianskej vybavenosti. V obci toho času je vybudovaná nová funkčná splašková kanalizačná sieť a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky výroby, doprava a pod. Významným zdrojom znečistenia je bývalá tăžobná činnosť hnedého uhlia a lignitu.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnú produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca vodná erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôd rizikovými látkami

Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy a zvýšeným obsahom cudzorodých látok v pôde. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných (limitných hodnôt) koncentrácií rizikových látok v pôde. V okrese Prievidza, ktorý nepredstavuje územie so zvlášť narušeným prostredím neboli zistené prekročené limitné hodnoty parametra arzén. Zvýšená



konzentrácia rizikových látok v pôde územia obce sa v dôsledku tlažby predpokladá. Avšak vplyvom vypúšťaných emisií sa narušuje prirodzený bonita pôdy. Vplyvom exhalátov, najmä SO₂ sa zvyšuje jej kyslosť, čo si vyžaduje zvýšené náklady na výplnenie. Okolie priemyselných oblastí vykazuje do hĺbky 1 m pôdy kyslú povahu. Exhaláty obsahujú aj mnoho iných toxických prvkov ako Pb, Cr, Zn, Mn, avšak najväčšie škody spôsobujú zlúčeniny As, ktoré v organizmoch vyvolávajú poruchy látkového metabolismu a zmeny v nervovej sústave. Vplyvom imisií sa dostáva do pôdy. Akumulácia As v pôde závisí od fyzikálno-chemických vlastností pôdy, obsahu humusu, obsahu prípustných živín, pôdnej vlhkosti, pôdnej reakcie, klimatických a geomorfologických podmienok. Z ďalších rizikových prvkov môžu byť potenciálne zistené hodnoty Cd, Pb a Sr.

Chemická degradácia pôdy

Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy, predovšetkým ide o zvýšený obsah cudzorodých látok v pôde spôsobujúcich jej kontamináciu. Intenzívna priemyselná výroba, intenzifikácia poľnohospodárskej výroby, najmä aplikácia chemických látok – pesticídov z priemyselných hnojív do pôdy negatívne pôsobia na povrchové a podzemné vody, ale aj na poľnohospodársku pôdu a následne cez potravinový reťazec na človeka. Časť látok prenášaná v podzemných vodách sa uladá v pôdach najmä v zóne kapilárneho vzlinania. Niektoré stopové prvky, ktoré majú zvýšené koncentrácie v pôdach sa takto koncentrujú a niektoré sú dôsledkom aplikácie priemyselných hnojív. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácií rizikových látok v pôde. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde riešeného územia sa predpokladá v dôsledku emisií príľahlej hutníckej výroby.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všeestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov

Ochranné pásmo II. Stupeň prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach zasahuje do územia obce Koš, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia zákona (č. 538/2005 Z.z. § 28), v zmysle ktorého je v ochrannom pásmi II. Stupeň zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja.

Vyhľáškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (č.255/2008 Z.z.) boli vyhlásené Ochranné pásmá prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach. V zmysle prílohy č. 5 vyhlášky vyplývajú v ochranných pásmach nasledovné obmedzenia.

V ochrannom pásmi II. stupňa v Bojniciach sa zakazuje :

1. vykonávať banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom a geologické práce od úrovne horní začlenených do zubereckého súvrstvia,
2. vykonávať lesohospodárske činnosti v rozpore s lesným hospodárskym plánom,
3. zriaďovať skladky odpadov,
4. odoberať podzemné vody z horní borovského, terchovského súvrstvia a horní krížanského a chočského príkrovu,
5. sumárne odoberať termominerálne vody v množstve väčšom ako 50 l/s.

V zmysle zákona (č. 538/2005 Z.z. § 53 písm. f)) je ustanovené konkrétnie územie ktorého súčasťou je územie obce (ÚPN, 2014, s.58).

2.6. OBYVATEĽSTVO

Oblast' ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelenosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti. Obec sa vyznačuje prakticky homogenitou národnostnej štruktúry. V obci žije takmer 97,5 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. V celom okrese prevládajú prevažne občania slovenskej národnosti, druhú skupinu z hľadiska početnosti predstavujú obyvatelia českej národnosti. Demografický vývoj obce je z dlhodobého hľadiska značne nerovnomerný.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2019			
	Muži	Ženy	Spolu	rozdiel
Spolu	538	523	1061	-15
4 roky alebo menej	17	12	29	-5
Od 5 do 9 rokov	18	26	44	8
Od 10 do 14 rokov	37	42	79	5
Od 15 do 19 rokov	52	29	81	-23



Od 20 do 24 rokov	40	39	79	-1
Od 25 do 29 rokov	31	26	57	-5
Od 30 do 34 rokov	28	34	62	6
Od 35 do 39 rokov	45	48	93	3
Od 40 do 44 rokov	63	61	124	-2
Od 45 do 49 rokov	49	42	91	-7
Od 50 do 54 rokov	28	23	51	-5
Od 55 do 59 rokov	32	30	62	-2
Od 60 do 64 rokov	38	29	67	-9
Od 65 do 69 rokov	24	22	46	-2
Od 70 do 74 rokov	17	20	37	3
Od 75 do 79 rokov	10	20	30	10
Od 80 do 84 rokov	4	13	17	9
Od 85 do 89 rokov	4	4	8	0
Od 90 do 94 rokov	1	3	4	2

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Koš podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatoickej cirkvi (68,67 %). Pri 9,9 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 14,48 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícka cirkev	798	68,67
Evanjelická cirkev augsburgského vyznania	9	0,77
Grečkokatolícka cirkev	11	0,95
Evanjelická cirkev metodistická	5	0,43
Kresťanské zbyty	4	0,34
Cirkev adventistov siedmeho dňa	8	0,69
Starokatolícka cirkev	2	0,17
Cirkev československá husitská	1	0,09
iné	11	0,95
bez vyznania	198	17,4
nezistené	115	9,9

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,42 %. V obci žilo 9 obyvateľov českej národnosti. Pri 20 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1132	97,42
Česká	9	0,77
Ostatné	1	0,09
Nezistené	20	1,72

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Koš bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
k 1.1.	1138	1126	1163	1177	1179	1154	1150	1138	1105	1100	1087
k 30.6.	1149	1130	1170	1178	1167	1152	1144	1122	1103	1094	1074
k 31.12	1126	1173	1177	1179	1154	1150	1138	1105	1100	1087	1061
muži	578	606	600	595	580	581	573	553	551	547	538



ženy	548	567	577	584	574	569	565	552	549	540	523
Index	-	1,042	1,003	1,002	0,979	0,997	0,990	0,971	0,995	0,988	0,976
Priemer IX											0,994

Zdroj: ŠÚSR, 2009-2019, DataCubes

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 65. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,994, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,524 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2010, kedy stúpol počet obyvateľov o 47 osôb. K roku s najvyšším poklesom obyvateľstva patril rok 2016 a 2019, kedy klesol počet obyvateľov o -26 a -33.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Koš.

Prirodzený prírastok											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HMPP	-0,09	0,21	-0,31	-1,45	-0,66	-1,45	-1,57	-0,91	-2,34	-2,02	-1,73
prirodzený prírastok	4	16	6	-1	5	-2	-3	-8	-4	-5	-1
hrubá miera pr. prír.	3,48	14,16	5,13	-0,85	4,29	-1,74	-2,62	-7,13	-3,63	-4,57	-0,93

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v roku 2009, 2010, 2011 a 2013 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2016 a to - 8 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Koš. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2010, kedy hrubá miera dosiahla 9,58. Do roku 2019 klesol tento počet na 8,24. V súčasnosti je v obci nevyrovnaný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2010 a to 22 osôb.

Počet živonarodených											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	9,39	9,58	9,17	8,02	8,31	8,01	7,9	8,82	8,39	8,26	8,24
narodení	9	22	12	12	12	5	6	6	7	4	9
živonarodení	9	22	12	12	12	5	6	6	7	4	9
hrubá miera živorod.	7,83	19,47	10,26	10,19	10,29	4,34	5,24	5,35	6,35	3,66	8,38

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v obci stúpa aj klesá. Hodnoty sa nachádzajú väčšinou pod okresnými štatistikami.

Počet potratov											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	3,38	2,94	3,02	2,78	2,81	2,59	2,36	2,47	2,51	1,97	2,14
potratovosť	6	5	2	3	3	6	5	1	2	2	0
hrubá miera potratovosti	5,22	4,42	1,71	2,55	2,57	5,21	4,37	0,89	1,81	1,83	0
index potratovosti	66,67	22,73	16,67	25	25	120	83,33	16,67	28,57	50	0
ukončené tehotenstvá	15	27	14	15	15	11	11	7	9	6	9
hrubá miera uk. tehot.	13,05	23,89	11,97	12,73	12,86	9,55	9,62	6,24	8,16	5,49	8,38

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 11,2 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2009. V prípade obce Koš počet



zomretých klesá ako aj stúpa (najvyšší počet bol evidovaný v roku 2012 a 2016). V roku 2009 bolo evidovaných 4,35 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2019 bo ich počet 9,31. Predchádzajúci rok to ale bolo 8,23 zomretých.

Počet zomretých											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	12,78	12,55	12,23	10,81	11,12	10,61	10,28	11,31	10,92	10,23	10,4
zomretí	5	6	6	13	7	7	9	14	11	9	10
hrubá miera úmrtnosti	4,35	5,31	5,13	11,04	6	6,08	7,87	12,48	9,98	8,23	9,31

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi pristáhovanými a vystáhovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. Len v roku 2010 až 2012 presahoval počet vystáhovaných počet pristáhovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2010 - 31 obyvateľov.

Saldo stáhovania											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	0	-0,87	-0,95	-1,74	-1,74	-2,17	-2,74	-2,28	-2,68	-2,56	-2,13
migračné saldo	-16	31	8	3	-30	-2	-9	-25	-1	-8	-25
hr. miera migr. salda	-13,93	27,43	6,84	2,55	-25,72	-1,74	-7,87	-22,29	-0,91	-7,32	-23,28

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2013 a to - 30 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Koš. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáhovala mimo hranic SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
priestáhovaní	26	52	38	23	11	16	12	15	24	29	2
vystáhovaní	42	21	30	20	41	18	21	40	25	37	27

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V sledovanom období počet vystáhovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2009 a v roku 2016. V roku 2019 počet vystáhovaných dosiahol hodnotu 27. Najväčší počet pristáhovaných bol zaznamenaný v roku 2010 a 2011 kedy sa do obce pristáhvalo celkovo 52 a 38 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	-0,09	-0,66	-1,26	-3,19	-2,4	-3,63	-4,31	-3,2	-5,02	-4,58	-3,86
celkový prírastok	-12	47	14	2	-25	-4	-12	-33	-5	-13	-26
hrubá miera celk. pr.	-10,44	41,59	11,97	1,7	-21,43	-3,47	-10,49	-29,42	-4,54	-11,89	-24,21

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2016 a 2019, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu – 33 a - 26. Najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2010 a to 47 obyvateľov.



Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodosť v obci Koš. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistik, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2009 pripadalo 4,94. Do roku 2019 stúpol počet na 5,75.

Počet sobášov											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	4,94	4,73	4,78	4,67	4,42	4,77	4,94	5,55	5,52	5,83	5,75
sobášnosť	5	3	3	3	3	5	4	10	5	4	5
hrubá miera sobášnosti	4,35	2,65	2,56	2,55	2,57	4,34	3,5	8,92	4,54	3,66	4,66

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. V prípade rozvodostí boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vysokým počtom dochádzalo v roku 2009 a 2013.

Počet rozvodov											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	2,66	2,38	2,37	2,27	2,22	2,2	2,03	2	1,93	2,03	1,75
rozvodosť	5	2	3	4	5	2	3	4	0	3	1
hrubá miera roz.	4,35	1,77	2,56	3,4	4,29	1,74	2,62	3,57	0	2,74	0,93
index rozvodostí	100	66,67	100	133,33	166,67	40	75	40	0	75	20

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2009 dosiahla hustota hodnotu 84,57 a do roku 2019 klesla na hodnotu 79,05.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územia a rok											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SR	110,5	110,8	110,1	110,3	110,4	110,5	110,6	110,8	110,9	111,1	111,2
okr. Prievidza	145,48	145,45	143,69	143,37	142,95	142,52	141,96	141,43	140,85	140,17	139,58
Obec Koš	84,57	83,17	86,12	86,71	85,86	84,79	84,21	82,55	81,15	80,49	79,05

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

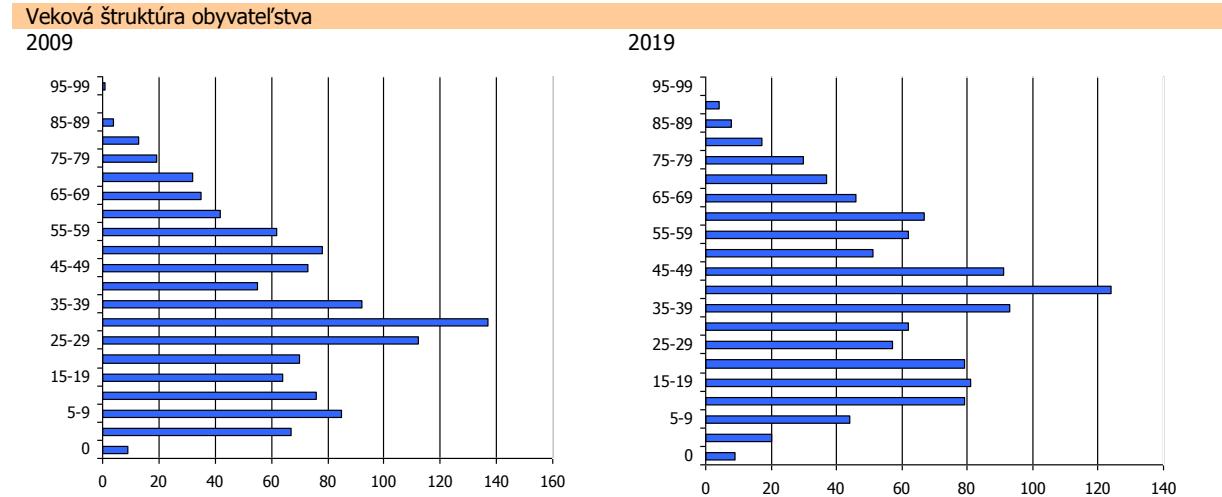
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	1126	1173	1177	1179	1154	1150	1138	1105	1100	1087	1061
0	9	23	10	12	13	5	6	5	8	4	9
1-4	67	63	70	59	48	49	36	34	28	23	20
5-9	85	91	97	99	102	87	86	68	62	49	44
10-14	76	85	88	93	91	86	87	93	92	95	79
15-19	64	59	65	71	66	82	89	84	89	88	81
20-24	70	70	67	69	70	69	58	60	69	67	79
25-29	112	112	101	77	65	70	66	63	60	62	57
30-34	137	135	123	129	111	98	92	85	70	62	62
35-39	92	108	127	135	140	137	132	111	110	103	93
40-44	55	62	71	75	82	100	108	119	123	133	124
45-49	73	69	55	52	53	54	60	66	69	75	91
50-54	78	76	66	67	70	65	65	56	55	51	51
55-59	62	68	77	80	74	72	70	64	63	68	62



60-64	42	47	50	50	50	54	57	67	72	67	67
65-69	35	36	35	35	39	42	42	44	44	43	46
70-74	32	30	31	29	34	32	34	35	32	35	37
75-79	19	18	21	25	20	24	24	24	24	31	30
80-84	13	14	15	14	16	16	13	15	18	17	17
85-89	4	6	7	8	9	6	11	10	10	10	8
90-94	0	0	0	0	1	2	2	2	2	4	4
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 40 - 44. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Koš.



Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku. Do roku 2031 by mal celkový počet obyvateľov stúpnut' na 1266 obyvateľov.

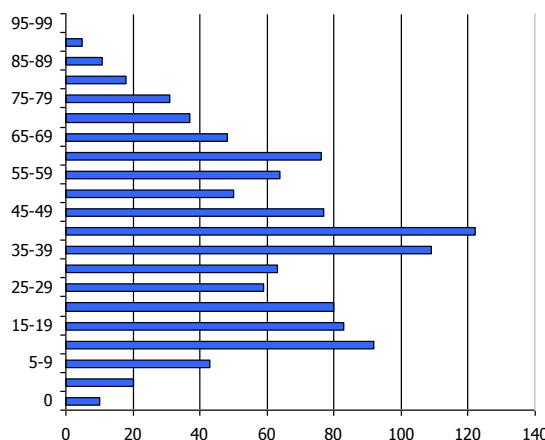
	Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)										
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Spolu	1098	1119	1132	1150	1164	1183	1199	1215	1232	1248	1266
0	10	11	13	14	16	17	18	20	21	23	24
1-4	20	23	24	26	28	30	32	34	36	38	40
5-9	43	43	42	40	40	39	38	37	36	35	34
10-14	92	92	93	93	94	95	95	96	96	97	97
15-19	83	86	88	90	93	95	97	99	102	104	106
20-24	80	82	83	85	87	88	90	91	93	95	96
25-29	59	61	62	65	67	68	70	72	74	76	78
30-34	63	65	66	68	70	71	73	74	76	78	79
35-39	109	108	107	106	105	104	103	102	100	99	98
40-44	122	120	118	117	115	113	112	110	108	107	105
45-49	77	79	81	83	84	86	88	89	91	93	95
50-54	50	51	51	53	54	54	55	56	57	58	59
55-59	64	63	63	62	61	61	60	59	58	58	57
60-64	76	79	82	85	88	91	94	96	99	102	105
65-69	48	50	51	52	53	54	56	57	58	59	60
70-74	37	37	38	38	39	39	40	40	41	42	42
75-79	31	32	33	34	35	37	38	39	40	41	42
80-84	18	18	19	19	19	20	20	20	21	21	21



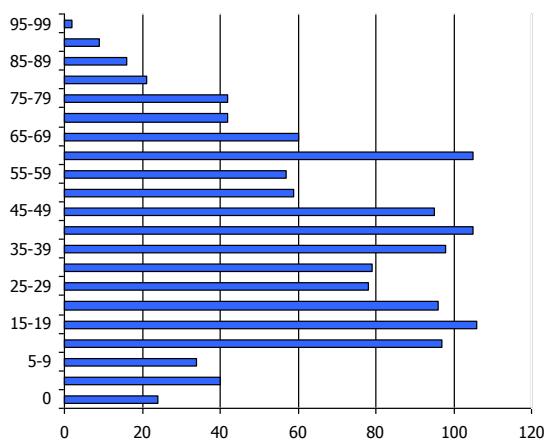
85-89	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16
90-94	5	5	5	6	6	7	7	8	8	8	9
95-99	0	1	1	1	-1	1	1	1	1	1	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva

2021



2031



Ďalšie demografické charakteristiky

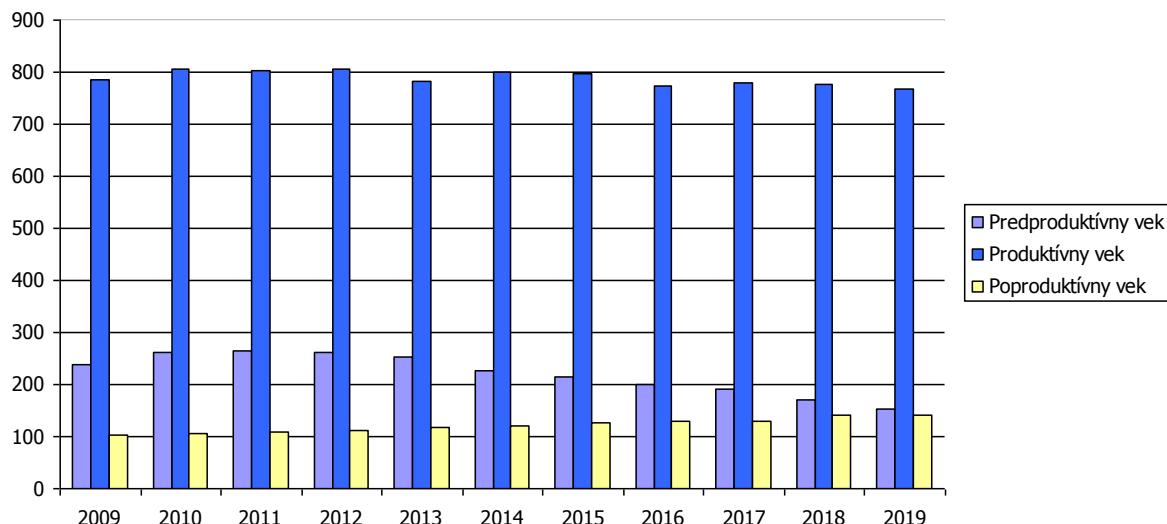
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predprodukčnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 53. V skupine v predprodukčnom veku neboli zaznamenaný nárast ani pokles. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 72.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Predprodukčný vek	237	262	265	263	254	227	215	200	190	171	152
Produktívny vek	785	806	802	805	781	801	797	775	780	776	767
Poproduktívny vek	104	105	110	111	119	122	126	130	130	140	142

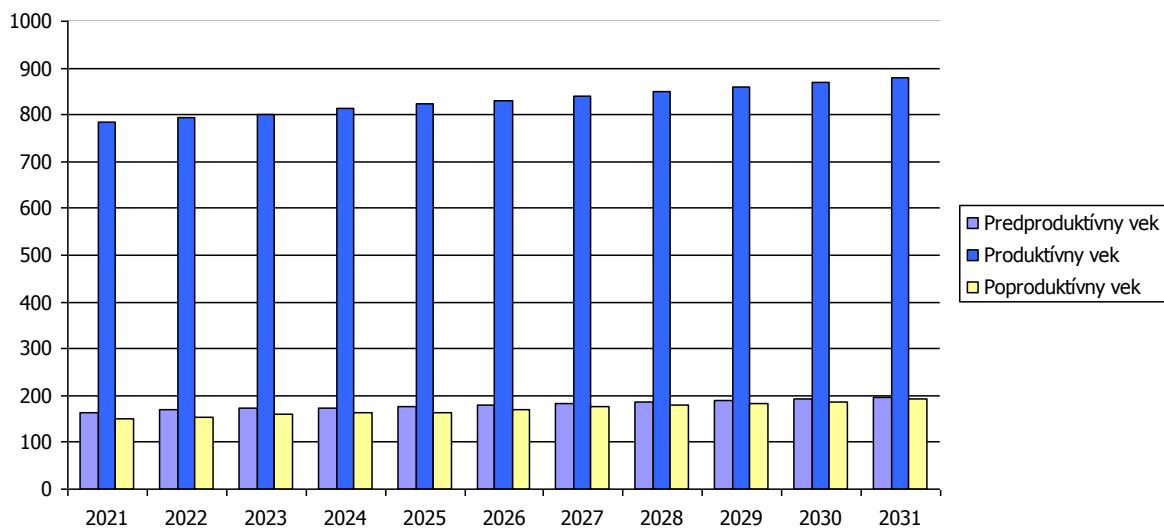
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období



Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2031.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031



Do roku 2031 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho, predprodukívneho a produktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 44 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Predproduktívny vek	165	169	172	174	177	180	183	186	189	192	195
Produktívny vek	784	795	801	814	822	831	841	850	859	869	878
Poproduktívny vek	149	155	159	163	165	171	175	179	183	187	193

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 50 do 54 rokov. Pokles



v medziročnom porovnaní 2009 až 2019 bol zaznamenaný v skupine 25 až 34 rokov a od 50 do 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2009 a 2019			
Vek	2009	2019	rozdiel 2019 -2009
15-19	64	81	17
20-24	70	79	9
25-29	112	57	-55
30-34	137	62	-75
35-39	92	93	1
40-44	55	124	69
45-49	73	91	18
50-54	78	51	-27
55-59	62	62	0
60-64	42	67	25

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,42 %. V obci žili 9 obyvateľov českej národnosti. Pri 20 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1132	97,42
Česká	9	0,77
Ostatné	1	0,09
Nezistené	20	1,72

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania bez vzdelania - 23,32 %, s úplným stredným vzdelaním – 15,92 % a so základným vzdelaním – 12,31 %. Obyvatelia s učňovským vzdelaním tvorili 15,4 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním boli zastúpení 5,51 a 1,46 %.

Podrobnejšia vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012		
dosiagnuté vzdelanie	počet	%
základné	143	12,31
učňovské (bez maturity)	179	15,40
stredné odborné (bez maturity)	175	15,60
úplné stredné učňovské (s maturitou)	52	4,48
úplné stredné odborné (s maturitou)	185	15,92
úplné stredné všeobecné	44	3,79
vyššie odborné vzdelanie	18	1,55
vysokoškolské bakalárské	17	1,46
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	64	5,51
vysokoškolské doktorandské	2	0,17
bez školského vzdelania	271	23,32
nezistené	12	1,30

Zdroj: statistics.sk, 10.10.2020

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenal až do roku 2019 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.



Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavie a rok v %

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Slovenská republika	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92
Trenčiansky kraj	10,13	9,51	9,95	10,89	10,74	9,56	7,71	5,85	3,53	2,93	3,20
Okres Prievidza	11,16	12,05	12,88	13,0	13,9	12,5	10,4	8,13	5,14	4,46	4,7
Muži	10,41	10,71	11,9	11,8	12,4	10,6	8,71	6,77	4,42	3,82	3,95
Ženy	12,04	13,63	14,02	14,5	15,8	14,8	12,5	9,79	6,00	5,25	5,59

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2019 dosiahla úroveň 5,59 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (12,4 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikovú skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel výrazne narastá. K znižovaniu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2019 klesol podiel na 13,3 %.

Počet uchádzacích o zamestnanie podľa veku v osobách

Okr. Prievidza	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
15-24	19,4	18,5	18,2	21,2	19,3	18,0	14,9	13,7	12,4	11,3	13,3
25-34	24,3	24,7	24,7	22,9	23,3	23,2	23,4	22,2	23,2	23,0	23,0
35-49	32,0	32,2	31,3	31,8	32,4	31,7	33,5	34,0	32,4	32,7	32,9
50 a viac	24,3	24,7	25,9	24,1	25,0	27,1	28,2	30,0	32,0	33,0	30,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Prievidzi, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia a obchod. Silne zastúpené je aj doprava a skladovanie. Od roku 2009 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (34,2 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade t'ažby.



	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Polnohospodárstvo, lesn...	1,1	1,9	1,8	1,7	1,1	1,1	1,1	1,7	1,6	1,3	1,6
Priemysel spolu	53,5	46,1	48,0	48,0	48,5	46,9	47,1	47,7	47,6	42,0	43,8
Žažba a dobývanie	11,3	11,7	11,3	11,7	12,0	11,4	11,9	11,3	9,9	7,4	7,7
Priemyselná výroba	38,2	29,8	32,9	32,8	33,0	32,2	32,2	33,5	34,5	32,5	34,2
Dodávka elektriny, plynu,....	2,5	2,4	2,0	2,0	2,0	1,9	1,6	1,3	1,2	0,9	0,9
Dodávka vody; čistenie a...	1,4	2,2	1,7	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6	2,0	1,1	1,0
Stavebníctvo	4,9	4,9	3,6	4,1	4,6	4,8	3,9	2,9	4,3	5,0	5,6
Veľkoobchod a maloobch....	10,5	11,3	13,4	11,7	14,3	14,4	14,0	14,5	11,4	12,1	12,1
Doprava a skladovanie	4,1	5,7	3,7	3,6	4,5	4,2	3,8	4,0	4,6	5,6	4,4
Ubytovacie a stravovacie	0,9	1,0	1,7	1,3	1,2	0,9	0,9	0,8	0,6	3,1	0,8
Informácie a komunikácia	0,2	1,3	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,8	1,1	1,4
Finančné a poistovacie činnosti	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,4	0,5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,5	2,0	2,8	2,0	1,5	1,6	0,4	0,3	0,5	0,4
Odborné, vedecké a technick...	1,2	0,7	1,4	1,0	1,2	1,5	1,8	1,8	2,1	3,2	2,8
Administratívne a podporné služby	2,2	1,5	1,8	1,5	2,2	2,8	3,7	3,7	6,2	3,9	3,9
Verejná správa a obrana; po...	6,2	8,5	6,5	6,3	6,1	6,4	6,9	6,9	6,0	7,3	7,8
Vzdelávanie	6,8	8,1	8,1	8,5	5,7	6,0	6,2	6,7	6,4	7,2	6,6
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	6,4	7,1	5,5	6,5	6,4	6,8	6,6	6,4	5,9	6,1	6,5
Umenie, zábava a rekreácia	1,6	1,4	0,9	1,1	0,5	1,0	1,0	1,1	1,3	1,0	1,6
Ostatné činnosti	0,2	0,2	0,2	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v polnohospodárskych podnikoch. Ďalej je to v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomickej aktívnej obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba (197) a službotvornom sektore (226).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Koš	533	432	82	197	226	362

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obec Koš. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 432 obyvateľov, čo tvorí 81,05 %.

2.8. BÝVANIE

Bývanie je základnou funkciou sídla. Zastúpená je prevažne Hromadnou formou bývania. Hromadná bytová výstavba (HBV) je zastúpená 363 b.j. a individuálna bytová výstavba (IBV) 159 b.j. v obci. V rámci navrhovanej koncepcie územného plánu obce sa počítá s touto formou bývania, vo verejnej sfére prevažne v rozsahu riešenia bývania pre sociálne účely a nájomné formy.

Obec má najmä z dôvodu asanácie prevažne pôvodného jadra obce mimoriadne priaznivú vekovú štruktúru bytového fondu. Byty postavené po roku 1970 činia 72 % a po roku 1980 až 71,9 % z celkového počtu bytov. Pri predpokladanej životnosti stavieb t.j. aj bytového fondu cca 50 až 70 rokov, činí najstarší bytový fond na hranici životnosti cca 9 %. Z tohto sa predpokladá prognóza odpadu, t.j. predpokladaných asanácií a potreba náhrady v návrhovom období. v období rokov 1945 až 1970 bolo postavených 17,63 % z celkového bytového fondu, čo znamená, že v súčasnosti sú už na hranici životnosti a bude potrebná ich obnova, prípadne zvýšeného počtu náhrady za asanácie t.j.



za odpad bytového fondu. Najstarší bytový fond spred roku 1900, t.j. vyše storočný fond participoval 1,1 % podielom z celkového bytového fondu a bolo by potrebné týmto historickým hodnotám venovať pozornosť a využiť ich hodnotu ako kultúrnohistorické dedičstvo pre účely zachovania svedectva vývoja obce. Úroveň bývania vyplýva z obývanosti bytov, ktorý je ukazovateľom kvantitatívneho rastu počtu bytov, z veľkostnej kategórie bytov t.j. podielom obytnej plochy na obyvateľa a z dosahovanej kvalitatívnej úrovne, t.j. technickej vybavenosti bytov (ÚPN, 2014, s.29 - 31).

Obývané byty a domy (2011)			
	spolu	byty v rodinnom dome	domy
obec Koš	334	138	163

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov – 27. Celkovo 17 bytov bolo neobývaných z dôvodov nespôsobilosti.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)				
zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (337). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 13 bytmi. V bytovom dome bolo evidovaných 156 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)					
vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	
100	119	91	0	22	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Velkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Koš disponuje plochou od 81 do 120 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 54.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy					
Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²	
RD	3	15	65	54	
BD	8	105	79	0	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 izbami a 5+ obytnými miestnosťami. Ďaľšou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 43.

Byty podľa počtu obytných miestností						
1	2	3	4	5+		
7	34	175	43	74		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 10 bytov v roku 2011 bolo napojených na vlastný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody domácnosti neboli. Na spoločný vodovod bolo napojených 120 domácností v RD a 187 v BD.

Byty podľa zásobovania vodou RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
120	8	0	0	0



Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD		mimo bytu	bez vodovodu	
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	2	1	0
187		2	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 63 + 125 bytov, a pevnou linkou disponovalo 87 + 79 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 107 + 175 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD					
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
107	71	85	87	63	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD					
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
175	133	126	79	125	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Koš je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovania využíva cca. 103 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
86	123	103	0		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom - 192, pevným palivom – 44 bytov a elektrikou – 9 bytov. Iný typ využívalo 63 domácností.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
192	9	7	44	63	5	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárych občanov by malo byť porovnatelné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠITITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)



Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2019 klesol ich počet na 64 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia												
o. Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Fyz. osoby – podnik.	92	95	77	80	73	73	66	70	70	61	69	
Živnostníci	87	90	74	76	69	67	59	63	64	55	64	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 32 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 27 ziskových a 5 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci												
o. Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Právnické osoby spolu	20	23	24	26	26	26	25	27	25	28	32	
Práv. osoby ziskové	14	17	18	20	19	18	22	23	21	24	27	
Práv. osoby neziskové	6	6	6	6	7	8	3	4	4	4	5	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

V skupine ziskových subjektov došlo v sledovanom období k nárastu. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrycia občianskej vybavenosti.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti priemyselnej výroby, stavebníctva, obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké % (19,2) je orientovaných na obchodnú činnosť.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2 v %												
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Polnohospodárstvo, lesní...	2,7	2,6	2,8	2,8	2,8	2,8	3,0	3,0	2,8	2,8	2,7	
Priemysel spolu	16,8	16,7	16,6	16,9	17,0	17,4	18,1	17,7	17,1	17,6	17,5	
Ťažba a dobývanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Priemyselná výroba	16,6	16,5	16,5	16,8	16,8	17,2	17,9	17,5	16,9	17,4	17,3	
Dodávka elektriny, plynu, ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dodávka vody; čistenie a od...	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	
Stavebníctvo	22,2	21,9	21,6	21,2	21,0	21,2	21,3	21,6	22,0	23,2	24,7	
Veľkoobchod a maloobchod; ...	31,2	29,7	29,7	29,6	29,0	28,3	25,9	24,8	23,6	21,3	19,2	
Doprava a skladovanie	2,8	2,8	2,7	2,7	2,8	1,9	2,5	2,5	2,4	2,5	2,8	
Ubytovacie a stravovacie služby	4,5	4,5	4,5	4,4	4,2	4,5	4,6	4,7	4,6	4,4	4,3	
Informácie a komunikácia	2,0	2,2	2,2	2,4	2,5	2,5	2,5	2,6	3,0	3,1	3,3	
Finančné a poisťovacie činnosti	0,8	0,8	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	
Odborné, vedecké a technické ...	7,3	8,0	8,2	8,2	8,6	8,6	9,1	9,3	9,9	10,4	10,6	
Administratívne a podporné služby	1,9	2,5	2,7	2,6	2,7	3,0	3,1	3,6	4,1	4,2	4,5	
Verejná správa a obrana; povin...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Vzdelenanie	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,7	1,7	
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2	
Umenie, zábava a rekreácia	0,8	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	1,0	
Ostatné činnosti	5,3	5,7	5,6	5,7	5,8	6,1	6,1	6,4	6,6	6,9	6,6	

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, odborných činností, stavebníctve a priemysle. Pomerne silno sú zastúpené aj subjekty v oblasti administratívny.



Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2 v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo ...	4,5	4,5	4,4	4,3	4,2	4,7	4,4	4,2	4,2	4,2	4,1
Priemysel spolu	15,0	13,8	13,7	13,2	12,2	11,9	12,3	12,3	13,8	14,5	14,3
Ťažba a dobývanie	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Priemyselná výroba	13,6	12,4	12,3	11,9	11,0	10,7	11,1	11,2	12,8	13,3	13,1
Dodávka elektriny, plynu, pary....	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Dodávka vody; čistenie a odvo...	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,7	0,7
Stavebnictvo	9,5	9,5	9,6	9,1	8,4	8,1	8,6	8,7	9,6	10,1	10,6
Veľkoobchod a maloobchod; o...	35,2	35,5	34,7	34,4	34,4	33,7	28,9	30,3	25,3	23,5	21,5
Doprava a skladovanie	3,8	3,6	3,5	3,4	3,8	4,3	4,7	4,4	4,8	4,5	4,4
Ubytovacie a stravovacie služby	3,4	3,5	3,3	3,3	3,9	4,1	4,3	4,5	4,5	4,6	4,8
Informácie a komunikácia	3,3	3,2	3,1	3,4	3,6	3,6	4,2	4,2	4,3	4,1	4,3
Finančné a poistovacie činnosti	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
Činnosti v oblasti nehnuteľností	4,7	4,6	4,8	5,1	5,0	5,3	5,2	4,9	4,9	5,6	5,7
Odborné, vedecké a technické ...	9,2	9,7	10,0	10,4	10,3	10,5	12,1	11,9	12,5	12,8	13,3
Administratívne a podporné služby	4,0	4,2	4,7	5,2	5,8	5,8	6,8	6,7	7,5	7,5	8,4
Verejná správa a obrana; povin....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vzdelávanie	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4	1,3	1,5	1,6	1,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,9	4,2	4,3	4,5	4,3	4,2	4,3	4,1	4,0	3,8	3,7
Umenie, zábava a rekreácia	1,2	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6
Ostatné činnosti	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,5	1,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obchod a služby

Obchodná siet obce v súčasnosti prechádza výraznými transformačnými zmenami. V období zníženia počtu obyvateľov zaniklo maloobchodné zariadenie JEDNOTA Dnes ho nahradza niekoľko drobných zariadení súkromnej podnikateľskej sféry prevažne v rámci obytných zariadení.

Pre navrhovaný nárast obyvateľstva budú optimálne podmienky existencie a prosperity obchodných zariadení a tiež pre podmienky konkurenčného prostredia. Lokalizácia a druhotosť zariadení sa riadia trhovým mechanizmom, nie sú definované špecifické potreby pre tieto zariadenia. Táto sféra vybavenosti oproti spôsobu chápania a riešenia v minulosti, bude výhradne regulovaná trhovým mechanizmom. Formovanie, preskupovanie a druhotosť vybavenosti sa bude rozvíjať na základe dopytu. V tejto sfére sa očakáva rozvoj malého a stredného podnikania, so sociálnym a ekonomickým efektom (ÚPN, 2014, s.50).

Priemyselná výroba

Priemyselná výroba prakticky nie je zastúpená a nemá významný podiel na hospodárskej základni obce. Hlavným dôvodom a príčinami tohto stavu je skutočnosť, že obec bola a aj v súčasnosti je závislá na hospodárskej základni miest Prievidza a Nováky (najmä banský priemysel) a nemá geograficky a urbanisticky vhodné podmienky pre významnejší rozvoj priemyslu, hospodárskou základňou obce bola a je pol'nohospodárstvo, a drobná remeselná výroba.

Priemyselná výroba je v sídle zastúpená odvetvím stavebníctva – stavebnej výroby, realizácie stavieb, kovovýroby. Na území obce pôsobia prevažne menšie súkromné firmy, pôsobiace v oblasti stavebnej výroby, energetiky, spotrebného a čiastočne i potravinárskeho priemyslu. Niektoré subjekty sídlia v rámci areálu pol'nohospodárskeho dvora (ÚPN, 2014, s.52).

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska pol'nohospodárskeho pôdnego fondu a pol'nohospodárskej výroby patrí riešenie územia do administratívnej jednotky Koš, ktorá je začlenená do okresu Prievidza, kraj Trenčiansky. Celková výmera pol'nohospodárskej pôdy je 1153,4 ha, z čoho orná pôda zaberá 933,2 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 181,1 ha. Celkový podiel pol'nohospodárskej pôdy na celkovej výmere postupne, aj keď veľmi mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má pol'nohospodárska pôda 84,9 %.

Výmera pol'nohospodárskej pôdy v obci Koš



	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
% z celkovej výmery	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2	84,9
Pol'. pôda - spolu	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 157,0	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 156,9	1 153,4
- orná pôda	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	936,1	933,2
- záhrada	39,2	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1
- ovocný sad	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- tr. trávny porast	178,5	181,7	181,7	181,7	181,7	181,7	181,7	181,6	181,6	181,6	181,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Na území obce hospodária štyri subjekty, ktoré sú zamerané na poľnohospodársku výrobu:

Farma SPP s.r.o.- je zameraná na chov ošípaných. Kapacita zariadenia na chov je 700 ks chovných prasní a 5000 ks ošípaných na výkrm.

MVDr. Rybníkár Vladimír – výroba zameraná na chov ošípaných. Kapacita zariadenia na chov je 700 ks chovných prasní a 5000 ks ošípaných na výkrm.

Roľnícke družstvo podielníkov Koš – je zamerané na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Obhospodaruje 44,6033 ha poľnohospodárskej pôdy z toho trvalo-trávnatý porast4,8865 ha a ornú pôdu ...39,7168 ha. V rastlinnej výrobe prevažuje hlavne pestovanie obilnín, jednoročných a viacročných krmovín. Živočíšna výroba je zameraná na chov ošípaných. Kapacita zariadenia je 2000 ks ošípaných.

Ing. Daniel Leitman – AGRODAN - súkromne hospodáriaci roľník zameraný na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Obhospodaruje 1 487,1228 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho trvalo-trávnatý porast ... 218,62 ha a ornú pôdu1268,6728 ha. V rastlinnej výrobe prevažuje hlavne pestovanie obilnín, zemiaky, cukrovej repy a kukurice. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytka.

Pol'nohospodárske objekty

V rámci riešeného územia sú štyri areály poľnohospodárskej výroby. Na juhovýchodnom okraji zastavaného územia obce v rámci ÚPC 1 je areál Roľníckeho družstva podielníkov Koš a areál firmy Ing. Daniel Leitman – AGRODAN.

Juhovýchodne od obce za cestou I/50 v rámci ÚPC 3 sú dva areály, v ktorých sídli Farma SPP s.r.o a MVDr. Rybníkár Vladimír.objekty. Sú to areály živočíšnej výroby na chov ošípaných

Východne od bývalej cesty I/50 v rámci FPC 1 je poľný sklad a (bývalé poľné hnojisko) ku ktorému vedie prístupová spevnená poľnohospodárska cesta.

V Areáli firmy AGRODAN je poľné hnojisko o objeme 4100 m3.

V katastri obce sa nachádzajú spevnené a nespevnené poľnohospodárske cesty, slúžia sezónne na prístup k pol'nohospodársky obrábanej pôde.

Pol'nohospodárske letisko sa v katastri obce nenachádza (ÚPN, 2014, s.53).

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a cukrová repa.

	Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Zrniny spolu	4	3,18	4,4	3,55	3,69	5,08	D	5,04	4,7	4,29	4,96	
Obilniny	4,01	3,2	4,42	3,55	3,7	5,09	4,44	5,04	4,7	4,29	4,97	
Olejiny	2,44	2,11	1,97	2,5	2,73	3,75	2,29	3,4	2,64	2,66	2,63	
Zemiaky	23,85	13,96	23,64	27,51	16,95	17,12	17,12	22,57	12,62	26,05	19,66	
Cukrová repa	50,65	47,54	47,03	44,87	39,88	64,33	41,89	60,45	44,52	48,86	54,65	
Viacročné krmo.	4,75	5,42	4,27	4,77	4,93	7,61	3,43	4,64	4,45	4,51	5,67	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Živočíšna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Prievidza. Z hľadiska živočíšnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydin a ošípaných.



Intenzita chovu hospodárskych zvierat

Ok. Prievidza	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A	36,1	35,0	35,1	35,5	35,9	36,2	35,9	35,5	38,2	37,3	38,1
B	15,2	14,8	14,9	14,9	14,8	14,8	15,1	15,1	14,5	15,2	15,1
C	25,5	28,1	31,2	35,2	33,7	31,7	35,6	38,1	36,8	36,5	38,0
D	120,7	127,7	121,9	126,6	120,7	124,2	116,4	113,3	108,1	107,6	108,9
E	5861,4	1068,3	1167,0	4088,8	496,7	1287,7	3790,6	4806,1	5218,6	527,2	5465,8
F	393,0	399,8	390,2	396,1	388,4	395,7	399,9	411,7	414,5	411,4	416,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepkы (na 100 ha or. pôdy).

Priemyselná výroba

Priemyselná výroba prakticky nie je zastúpená a nemá významný podiel na hospodárskej základni obce. Hlavným dôvodom a príčinami tohto stavu je skutočnosť, že obec bola a aj v súčasnosti je závislá na hospodárskej základni miest Prievidza a Nováky (najmä banský priemysel) a nemá geograficky a urbanisticky vhodné podmienky pre významnejší rozvoj priemyslu, hospodárskou základňou obce bola a je poľnohospodárstvo, a drobná remeselná výroba.

Priemyselná výroba je v sídle zastúpená odvetvím stavebníctva – stavebnej výroby, realizácie stavieb, kovovýroby. Na území obce pôsobia prevažne menšie súkromné firmy, pôsobiace v oblasti stavebnej výroby, energetiky, spotrebnejho a čiastočne i potravinárskeho priemyslu. Niektoré subjekty sídlia v rámci areálu poľnohospodárskeho dvora (ÚPN, 2014, s.52).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza základná škola s materskou školou.

História školy

O začiatkoch činnosti školy v Koši nie sú známe presné údaje. V roku 1695 bola škola pri miestnej fare. Učiteľom bol Daniel Cagan. Prvú jednotriednu školu postavili pri kostole v roku 1857. Jej súčasťou bol aj byt pre učiteľa –organistu. Vzhľadom k narastajúcemu počtu detí priestory školy nestačili a v roku 1911 prešla cirkevná škola pod správu štátu. Dochádza k výstavbe Ľudovej školy s dvomi triedami a dvomi učiteľskými bytmi. Nová škola a väčší počet učiteľov zaktivizovali dianie na úseku vzdelávania obyvateľov. Založila sa Ľudová škola hospodárstva, v ktorej sa vo dvoch triedach doučovalo 80 občanov. V roku 1930 bola už škola päťtriédna so štyrmi učebnami. Žiaci chodili do školy na smeny. Zväčšujúci sa počet žiakov mal za následok presun vyšších ročníkov do Prievidze a neskôr do Nováku. Naliehavou a neodkladnou úlohou ostávalo rozšírenie priestorov školy. Čiastočným riešením bola výstavba dvojtryidnej školy v roku 1956. V roku 1959 sa začala využívať nová trinásťtriédna škola. V roku 1977 sa dala do užívania školská družina s kapacitou 75 miest s dvomi až štyrmi oddeleniami. Materská škola začala svoju činnosť v septembri 1953, keď sa otvorila jedna trieda v priestoroch starej školy. V roku 1961 sa prestúpila do priestorov dvojtryidnej školy. Neskôr došlo k rekonštrukcii budovy, čím sa zvýšila jej kapacita. Spoluprácou so ZŠ sa vytvorilo predškolské oddelenie v triede základnej školy, ktoré navštevovali detí nastupujúce v nasledujúcim školskom roku do pôvodnej školskej dochádzky. Neskôr bola materská škola prestúpovaná do budovy družiny. Družina sa premiestnila do budovy ZŠ. Všetky ostatné budovy boli po čase zbúrané. V súčasnosti sa pri škole vybudovali tenisové kurty a viacúčelové ihrisko, ktoré žiaci využívajú na hodinách telesnej výchovy, ale i vo svojom voľnom čase (<https://zsmskos.edupage.org/about/?subpage=1>, 15.12.2020).

Materská škola

Výchova a vzdelávanie pre najmenšie detí v obci zabezpečuje Materská škola Koš. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šest' rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálno – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všeobecnému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vztahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí.



V školskom roku 2018/19 navštevovalo materskú školu 38 detí, ktoré boli zaradené do dvoch tried podľa vekových skupín. Tri deti dostali odklad na školskú dochádzku. Edukačný proces zabezpečovali - 4 pedagogické pracovníčky. O chod prevádzky školy a jej hygienu sa starali 2 prevádzkové pracovníčky. Školské stravovanie je zabezpečované školskou kuchyňou.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2009 do roku 2019.

Materská škola	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	57	46	54	45	46	47	41	37	38	34	38
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
MŠ - štátne - učitelia	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Materiálno technické vybavenie školy je na dobrej úrovni. Bola zabezpečovaná bežná údržba vybavenia, drobné opravy v spolupráci s OcÚ, KSS, s rodičmi. Dokúpili sa školské, kancelárske, potreby pre výchovno - vzdelávaciu prácu, didaktické pomôcky. Priebežne sa dokupovali čistiace prostriedky. Zakúpili sa hračky na jednotlivé triedy, didaktické pomôcky, náradie, náčinie na pohybovú výchovu. V mesiaci marci sme boli úspešní v projekte pod názvom Minifitnes pre najmenších – prostredníctvom Nadácie Pontis z Bratislavы, na ktorí sme získali grand 1200,- €. Projekt bol zameraný na zdravý životný štýl - pohybovými aktivitami. V mesiaci jún-august 2019 v spolupráci KSS s.r.o. sa zrekonštruovala nevyužitá trieda MŠ na Minifitnes pre najmenších, kancelária MŠ. Zo získaných finančných prostriedkov za projekt sa zakúpili detské fitnes stroje, rebrinky, fitlopty a iné pomôcky na cvičenie (SoVaPVVČ MŠ, 2019, s. 21).

Základná škola

Základná škola s materskou školou v Koši je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Zriaďovateľom je obec Koš, ktorá zriadila túto školu ako svoju rozpočtovú organizáciu v roku 2002. Škola poskytuje úplné základné vzdelanie. Pre žiakov je zabezpečený plynulý prechod od predprimárneho vzdelávania cez primárne vzdelávanie končiace nižším sekundárnym vzdelaním.

Vzdelávanie sa uskutočňuje v priestoroch materskej a základnej školy, ktoré sú vedľa seba, preto žiaci od predprimárneho vzdelávania môžu absolvovať plynulý prechod v rámci jednotlivých stupňov základného vzdelania bez zbytočných stresov. Počnúc predprimárnym vzdelávaním sa absolútne môžu stotožniť so školským priestorom.

ZŠ s MŠ v Koši je všeobecne zameraná na poskytovanie kvalitného výchovno- vzdelávacieho procesu vo všetkých smeroch. Od 1. ročníka majú žiaci možnosť pracovať s výpočtovou technikou a všetky triedy zavádzajú do výchovno-vzdelávacieho procesu alternatívne prvky. Na druhom stupni na základe školskej reformy s cieľom podporiť komunikatívne zručnosti sa posilnili predmety ako cudzí jazyk, matematika a informatika. Od 5. ročníka poskytuje vzdelávanie žiakom z tried obcí, ktoré spádovo patria do školského obvodu (Koš, Sebedražie, Cígel'). Zámerom je zvyšovať kvalitu vzdelávania, základnou filozofiou je byť otvorenou školou pre všetky deti, aj deti s telesným postihnutím. Dlhodobo preto škola realizuje integráciu týchto detí v škole. Cieľom školy je zlepšiť úroveň vzdelávania využitím IKT technológií vo vyučovacom procese a zrealizovaním projektu „Premena tradičnej školy na modernú“ (<https://zssmskos.edupage.org/about/?subpage=0>, 15.12.2020).

Základná škola	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	185	198	222	205	213	217	212	193	173	166	153
ZŠ - štátne - triedy	11	12	13	13	13	13	13	12	11	13	12
ZŠ - štátne - učitelia	16	17	17	18	19	19	19	19	18	19	18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V budove školy sa nachádzalo 15 učební, z toho 2 odborné (audiovizuálna miestnosť a počítačová učebňa) a 1 miestnosť pre ŠKD. Hodiny TSV a KSY prebiehali v priestoroch telocvične a posilňovne,



ktorá je vo vlastníctve obecného úradu. V areáli školy sa nachádza oplotené ihrisko s umelým trávnikom a tiež tenisové ihrisko. Z pohľadu plnenia učebných plánov a osnov boli priestory postačujúce. Všetky ročníky sa učili v samostatných triedach. Školský areál je oplotený, čím je zabezpečená bezpečnosť žiakov ZŠ a detí MŠ pri pobytu a vyučovaní vonku (SoVaPVVC, 2019, s. 17).

Súčasťou základnej školy je školská jedáleň. Jedáleň disponuje kapacitou 80 miest.

Školské jedálne	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kapacita	80	80	80	80	80	80	80	80	80	88	80
Stravníci	83	90	111	102	106	109	132	118	119	120	156

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Prievidzi, opatrotovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. V obci je vybudovaný domov dôchodcov.

V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti nie je v obci v prevádzke žiadne zariadenie. Sociálne služby v obci zabezpečujú sociálne pracovníčky pri obecnom úrade. Pre sociálne účely sa uvažovalo zriadenia zariadenia avšak podmienky podpory v zmysle stratégie samosprávneho kraja sú nepriaznivé a sú príčinou, že obce nemajú ekonomické možnosti riešenia tejto problematiky. V rámci záujmového územia sociálne služby zabezpečuje Centrum sociálnych služieb Nitrianskom Pravne - Bôriku, Zariadenie pre Seniorov Nitrianske Rudno, Detský domov v Prievidzi, Domov dôchodcov a detský domov v Prievidzi, Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnuté deti a mládež v Prievidzi (ÚPN, 2014, s.46).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Prievidza.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Okres Prievidza	22	24	22	23	26	28	32	28	27	31	34
Počet zariadení	988	1 030	1 010	1 012	1 105	1 227	1 228	1 241	1 152	1 192	1 318
P.m. k 31.12 spolu	435	470	445	446	454	575	611	641	656	653	759
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	284	309	319	323	320	341	293	302	275	267	265
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	56	55	49	65	42	44	70	39	65	65	67
P.m. v detských domovoch	54	54	56	26	56	56	60	61	0,00	0,00	0,00

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnúť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústredí na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za klúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znižení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb



je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znížovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľa,
vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby splňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvenia klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénné sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatočné alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zameriť na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osobe, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá až napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zameriť sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkluzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihladnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základnými predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotnícke služby sú dostupné iba mimo územia obce. Obec Koš spadá do spádového záujmového územia Prievidze do rajónu Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach, ktorá je v súlade s rajonizačiou nemocníc zaradená medzi nemocnice I. typu. Základnú zdravotnú starostlivosť poskytuje aj poliklinika v Novákoch. Nemocničné výkony sú poskytované aj v Nemocnici s poliklinikou v Handlovej, nemocnici III. typu.

Volba zdravotníckych služieb v súčasnosti je v právomoci rozhodovania občana. Lekárske služby v rámci záujmového územia poskytuje Nemocnica s poliklinikou v Bojniciach a Uniklinika v Prievidzi a tiež poliklinika v Novákoch. Výdaj liekov a liečiv pre obyvateľov poskytujú lekárne v Prievidzi a v Novákoch.



Medzi zdravotnícke zariadenia patria aj detské jasle. Na území sídla neboli zriadené v minulosti, nie sú ani v súčasnosti a neuvažuje sa s ich zriadením ani v návrhovom a výhľadovom období. Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre t'ažko, alebo dlhodobo chorých sa navrhuje realizovať v rámci zariadení sídiel záujmového územia (ÚPN, 2014, s.45).

2.13. ŠPORT

Obec má relatívne vyhovujúce podmienky pre športové využitie. Pre uspokojovanie potrieb telovýchovných a športových aktivít obyvateľstva v súčasnosti slúži obecné futbalové ihrisko s tréningovým ihriskom so slabo vybaveným zázemím, dva tenisové kurty, športová strelnica a niekol'ko neorganizovaných ihrísk. Základná škola je vybavená telocvičňou. V obci je zriadené na komerčnej báze tréningové golfové odpalisko. Iné účelové zariadenia pre mládež a dospelých nie sú zriadené, ani účelové zariadenia organizovanej telovýchovy a športu a účelové zariadenia vyšszej vybavenosti (ÚPN, 2014, s. 49).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyši a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

V obci sú nasledovné kultúrne zariadenia:

Kultúrny dom	kapacita 150 osôb
Sobášna miestnosť	kapacita 60 osôb
Obecná knižnica	kapacita cca 10 000 zväzkov, so sídlom v budove OCÚ,
Kostol	Kostol rímsko-katolícky (sv. Ondreja)

V obci sú organizované rôzne aktivity - združenia kultúrneho charakteru ako spevácka a folklórne skupiny, dychová hudba a pod. (ÚPN, 2014, s.48).

Verejná knižnica

Obecná knižnica v obci fungovala do roku 2015. V tom čase disponovala 7516 knižnými titulmi a mala cca. 80 stálych čitateľov.

Verejná knižnica											
Obec Koš	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Počet knižných jednotiek	6 789	6 936	6 970	7 187	7 238	7516	7 516	0	0	0	0
Počet užívateľov	117	117	104	82	101	80	0	0	0	0	0



Zdroj: ŠÚ SR, 2020, DacaCubes,

Kultúrne pamiatky

V obci pri novom kostole stojí ako posledná pamiatka na zasanovaný rímsko katolícky kostol sv. Ondreja. Jeho polygonálne presbytérium s hodnotnou kamenosochárskou výzdobou a dosiaľ neodkrytými stredovekými freskami. Na terajšie miesto ho previezli v roku 2000, hlavná loď kostola bola zbúraná z dôvodu exploatacie územia ťažbou uhlia. V katastri obce Koš sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky (ďalej NKP):

Rímsko katolícky kostol sv. Ondreja (časť presbytéria), zapísaná v ÚZPF pod číslom 843/0 – presbytérium bolo transferované severovýchodným smerom od pôvodného miesta na „horný koniec“ obce.

Archeologický prieskum v obci bol uskutočnený niekoľko krát, v roku 1984 v okolí kostola, v polhe Katkej kopec boli objavené dechtárske pece z 9. – 14. Storočia, na lokalite Švacipalej kopec bola objavená slovanská a stredoveká osada z 12. – 14. Storočia. Výskumy boli vykonané v rokoch 1965 (Dr. Ruttkay a Dr. M. remiášová) a v rokoch 1966, 1967, 1982 – 1986 (Dr. M. remiášová). Medzi navrhované pamäti hodnosti obce sú zaradené:

pamätník padlým vojakom v I. svetovej vojne (preložený zo starého cintorína na nový cintorín)
pamätník padlým vojakom v II. svetovej vojne (na starom cintoríne)
pamätník padlým nemeckým vojakom v II. svetovej vojne (na Šajbách)

Národné kultúrne pamiatky ako aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté sú chránené v zmysle pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov a vyhl. MK SR č. 253/2010 Z.z. a zároveň sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Podľa pamiatkového zákona sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových situáciach, nachádzajúce sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. Objekty národných kultúrnych pamiatok ako i objektov s kultúrnohistorickými hodnotami (napr. popísané v Súpise pamiatok Slovenska) sú vyznačené vo výkrese č. 2 P+R územného plánu obce. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, pracovisko Prievidza, upozorňuje na skutočnosť, že v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, bude podmienkou pre vydanie stavebného povolenia, v oprávnených prípadoch, požiadavka na zabezpečenie archeologickej výskumu.

Obec ma možnosť rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamäti hodností obce v zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona. Do evidencie pamäti hodností obce je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnutelných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, poprípade iné známe skutočnosti. Metodika evidencie Pamäti hodností obce je dostupná na Krajskom pamiatkovom úrade Trenčín, Pracovisko Prievidza (ÚPN, 2014, s. 35).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciemi návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrównaná; mierne vzrástla. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobo vyrównaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštievajú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobo stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov väčnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštievujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:



- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vytvolať odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“) kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciemi ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a detí aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpoveďateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomickej vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012,
<http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V obci sa nenachádzajú ubytovacie zariadenia.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V obci sa nenachádzajú stravovacie zariadenia.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Potenciál územia regiónu charakterizujú rozvinuté podmienky pre cestovný ruch (CR), letný pobyt pri vode, horskú turistiku a rekreáciu, vidiecky turizmus a zimné športy.

Pozícia kraja je veľmi priaznivá z hľadiska významného zahraničného cestovného ruchu, ktorého cieľom sú predovšetkým kúpeľné miesta Trenčianske Teplice, Bojnice, Turčianske Teplice, Rajecné Teplice a kúpele Nimnica, ktoré dosahujú nadregionálny význam. Pre rozvoj medzinárodného cestovného ruchu je dôležitá poloha kraja cez ktorú vedie severojužná trasa diaľnice D1, a navrhovaná trasa rýchlosnej cesty R2 v smere východozápadnom (Česká republika – Trenčín – Prievidza – Žiar nad Hronom) prepojením na územie stredného a východného Slovenska.

Súčasný potenciál vybavenia obce v rámci riešeného územia z hľadiska podmienok pre rekreáciu a turizmus t.j. verejného vybavenia cestovného ruchu, turizmu, rekreácie a športu je nedostatočný.

V rámci zástavby obce nie je žiadne verejné informačné stredisko, prevádzkové vybavenie ani ubytovacie zariadenie. K dispozícii je fragment sakrálnej stavby a pamiatky po osídlení a ľudskej činnosti od staroveku o súčasnosť, banská činnosť a pod. ako svedectvo minulosti a drobné atrakcie z rekvízít historie obce umiestnené v exponovaných priestoroch, chýba súbor občianskej vybavenosti, športovišk, stravovacích zariadení a ponuka ubytovania. Obec je napojená na sieť značkovaných turistických chodníkov regiónu. Cez obec vedie Modrá cyklotrasa – Okruh okolo Prievidze, ktorý je vedený v dopravnom priestore bývalej cesty I/50. Podmienky pre víkendovú a dlhodobú rekreáciu v navrhovanom období je potrebné riešiť v objeme pre cca 20 až 30 % obyvateľov. V závislosti od rekreačného potenciálu sa realizujú v optimálnej dostupnosti 30 až 60 km.

Rozvoj podmienok rekreácie sa predpokladá v tiažiskovom priestore Kúpeľného miesta celoštátneho významu v Bojniciach, s liečebnými kúpeľmi, zámkom, areálom ZOO a lesoparkom so strediskom



rekreácie a CR Vendíny. V ňom sa sústredí užívajú liečebné rekreačné a poznávacie funkcie. V tomto tiažiskovom priestore sa predpokladá rozvoj smerujúci k vytvoreniu kvalitatívnych podmienok rekreácie a cestovného ruchu. Ďalším centrom rekreácie je Nitrianske Rudno – prie hrada, kde sú predpoklady vytvorenia komplexnosti zariadení a vytvorením aj určitého zázemia i v rámci riešeného územia vybavenostou napr. niektorými špecifickými aktivitami športovými, agroturistickými a ubytovacími kapacitami. Ostatné strediská a rekreačné priestory plnia prevažne funkciu podnikovej a individuálnej chatovej rekreácie. Predpokladá sa ich postupná komercionalizácia, zefektívnenie ich využitia a zvýšenia ich kvalitatívnej úrovne (ÚPN, 2014, s.53 - 56).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomenosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä volbu cielového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmaticosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorychlosťnými vlakmi. Rastie aj siet nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou nadálej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cielové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyt wellness a pobyt v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyt v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zamieraná na kultúru, umenie a história (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cennovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opäťovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cielovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciemi tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradíť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 015	2 016	2017	2018	2019
Bežné príjmy					
Bežné výdavky					
Prebytok/schodok					
Kapitálové príjmy					
Kapitálové výdavky					
Prebytok/schodok					
Prebytok/schodok bež. a kap. rozp.					
Príjmy finančných operácií					
Výdavky finančných operácií					
Rozdiel finančných operácií					
Rozdiel celkového rozpočtu					
Zdroj: OcÚ Koš, 2020					

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vztah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Koš je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje Obecný úrad.



Manažment a správa obce

Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Koš. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Koš
Sídlo pracoviska daňového úradu	Prievidza
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Nováky
Sídlo Okresného súdu	Prievidza
Sídlo Okresného riadiťstva Hasičského a záchranného zboru	Prievidza
Sídlo pracoviska okresného úradu	Prievidza
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prievidza
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Prievidza
ŠÚ SR	Prievidza

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Koš je súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Trenčiansky kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou pre investorov, s dlhodobo podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Na základe ekonomickej štruktúry sa TSK považuje za priemyselný región. Má dlhú tradíciu najmä v oblasti chemického (gumárenskeho), textilného a strojárskeho priemyslu (stále v procese reštrukturalizácie). V regióne sa rozvíjajú aj progresívne odvetvia, ako je napríklad elektrotechnická výroba, kde smerujú aj významné zahraničné investície a dodávky pre automobilový priemysel. V kraji sú 4 priemyselné parky s prevahou strojárskeho priemyslu. Z hospodárskeho hľadiska má kraj dve výrazne odlišné oblasti oddelené Považským Inovcom, a to Považie a Ponitrie. Na Hornej Nitre je najvýznamnejšia banícka oblasť Slovenska, na Považí dominuje strojárstvo a textilný priemysel. V súčasnosti sa radí medzi ekonomicky najsilnejšie kraje Slovenska. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania MSP. TSK nepatrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, a to aj napriek tradícii kúpeľníctva. Má nízku ubytovaciu kapacitu a dosiahol jednu z najnižších návštevností (8,1 %) po TTK a Trenčianskom kraji. Celkom možno očakávať, že TSK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EU 27. V priemyselnej výrobe bude viac dominovať strojársky a možno elektrotechnický priemysel, prostredníctvom inovácií aj pozícia chemického priemyslu by mohla byť udržateľná, ohrozená je pozícia textilného priemyslu a baníctva.

Inovačný potenciál regiónu by sa mal v budúcnosti zameráť na inovácie v elektrotechnickom priemysle a chemickom, a predovšetkým v oblasti lesného hospodárstva, pol'nohospodárstva a pod. TSK disponuje veľmi dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Kraj križuje medzinárodne významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko - Bratislavu - Trenčín - Košice - Poľsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky (Trenčín - Brno). Krajom prechádza aj významný cestný koridor Bratislava - Trenčín - Žilina. Najvýznamnejší je diaľničný t'ah D1, vybudovaný po Považskú Bystricu. Krajom prechádza viac ako päťina (80,3 km) diaľničných t'ahov Slovenska. Prírodné zdroje TSK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú zdroje minerálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve (NSRR, 2012, s.64-68).

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni



využívania inovačného potenciálu najmä v chemickom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle a IKT. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TSK nízka. Za najväčší rozvojový potenciál regiónu TSK možno považovať:

- výhodnú geografickú polohu medzi rýchloraďúcimi regiónnymi SR,
- priemyselnú tradíciu a dobrú exportnú výkonnosť, diverzifikovanú odvetvovú infraštruktúru s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry, vysoký stupeň flexibility malého a stredného podnikania,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárskeho priemyslu,
- existencia konkurencieschopných výrobkov (poľnohospodárstvo).

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TSK je tvorená priemyselnou tradíciou, výhodnou geografickou polohou, nadregionálnymi väzbami, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a konkurencieschopným poľnohospodárstvom a predpokladom pre rozvoj vysoko sofistikovaných služieb podporujúcich aj rozhodujúce priemyselné odvetvia.

Strategické ciele:

1. zvyšovať produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
2. rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
3. zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
4. rozvíjať nové ekologicky orientované služby a MSP,
5. vybudovať rýchlosť komunikáciu R2,
6. využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetiami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry s prepojením celého regiónu západ - východ (stredné Považie - horná Nitra),
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva (NSRR, 2012, s.64-68).

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcim období realizovala niekoľko väčších a menších projektov. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev. Obec bola zapojená do projektu v rámci odkanalizovania obcí regiónu.

Realizované projekty	Názov	Zdroj financovania	Suma	Termín realizácie
----------------------	-------	--------------------	------	-------------------

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomickejho rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Koš nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.



Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činitel'ov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikročiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
O - príležitosti	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
T - hrozby	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovanej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makropostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikropostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú bud' príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí		Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu	Vážnosť	Pravdepodobnosť nastatia	Vážnosť
Atraktívnosť	vysoká	vysoká	vysoká	vysoká	vysoká
	nízka	1 3	2 4	1 3	2 4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobniť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa



stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konáť. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodný poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krvka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálne faktory, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysocký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústredit' snahu	2 Udržať' snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je súčasťou mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšimi obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitosťiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Koš a kvalitu života v obci.

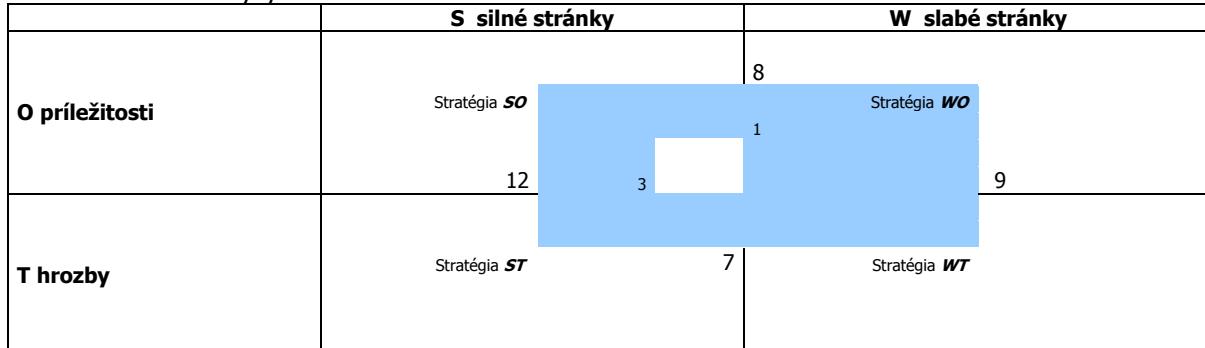
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------



<ul style="list-style-type: none"> - poľnohospodárska pôda o výmere – 1153,4 ha, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 84,9 % katastra obce, - 27 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - 69 fyzických osôb podnikateľov v roku 2019, - areály poľnohospodárskych podnikov, - Farma SPP, s.r.o. - chov ošípaných, - MVDr. Rybníkár Vladimír - chov ošípadných, - Roľnícke družstvo podielníkov Koš - rastlinná a živočiška výroba, - AGRODAN - rastlinný výroba a cho hovädzieho dobytka, - dostupnosť krajského mesta Trenčín a okresného mesta Prievidza, - predajne potravinárskeho tovaru a nepotravinárskeho tovaru, prechádzajúca cesta I/64, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci, - hospodárska základňa obce Koš pomerne málo rozvinutá, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - malá ponuka služieb pre obyvateľov, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštěvníkov obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Koš s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť krajského mesta Trenčín a Prievidza, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívny využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných forem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Koš (ťažobný priemysel, malá výroba, poľnohospodárstvo), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnhodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,

Schéma SWOT analýzy:



V oblasti hospodárstva dochádza k prevahе silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón.

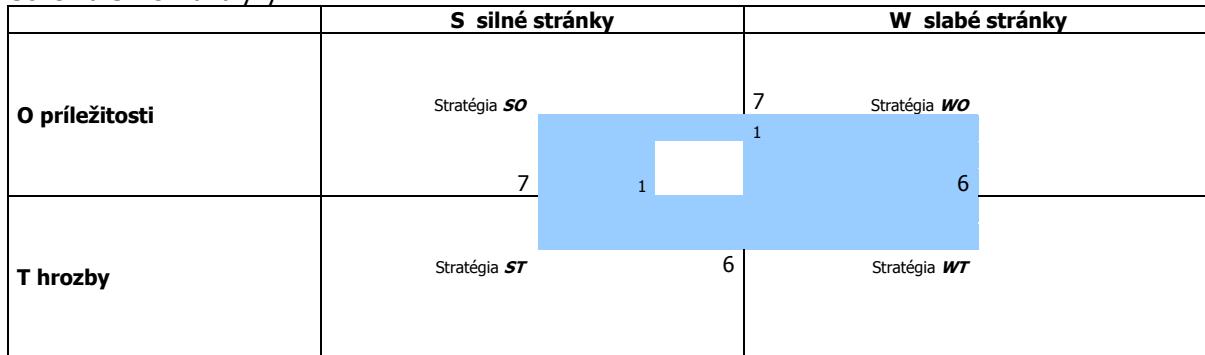
3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta I/64, - cesta III s prepojením na Prievidzu, Nováky, Sebedražie, Cigiel, - prechádzajúca železničná trať a železničná stanica, - do obce premáva dostatočný počet liniek v pracovných dňoch v smere do okresného mesta Prievidza, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD, - vybudovaná sieť polných ciest, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúci stav chodníkov, - nedostatok parkovacích plôch pri materskej škole a hromadnej výstavbe, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nevyhovujúci stav komunikácií v poddolovanom území,, - nevyhovujúci stav polných ciest, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia



<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - zrekonštruovanie a dobudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste III. triedy, - dostavba parkovacích miest, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bank, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

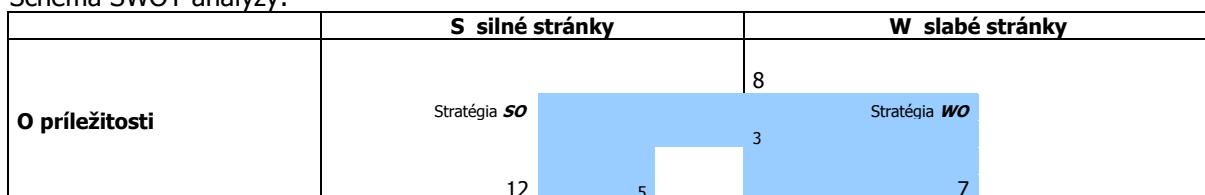


V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporuča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná rozvodná sieť plynu, - existencia verejného osvetlenia, - digitálna telekomunikačná sieť, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, - obec Koš je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, - dostaňok vybudovaných transformátorových staníc, - vybudovaný cintorín s domom smútku, - existencia plôch na rozšírenie IBV, - dostaňok prípojok do pevnej telekomunikačnej siete, - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebna rekonštrukcia verejného osvetlenia, - nedostatočné osvetlenie na obecnom cintoríne, - nezrekonštruovaný verejný vodovod, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - potrebna rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, - nevybudované garáže pre hasičskú techniku, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosťi	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu a zdrojov pitnej vody, - rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bank, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:





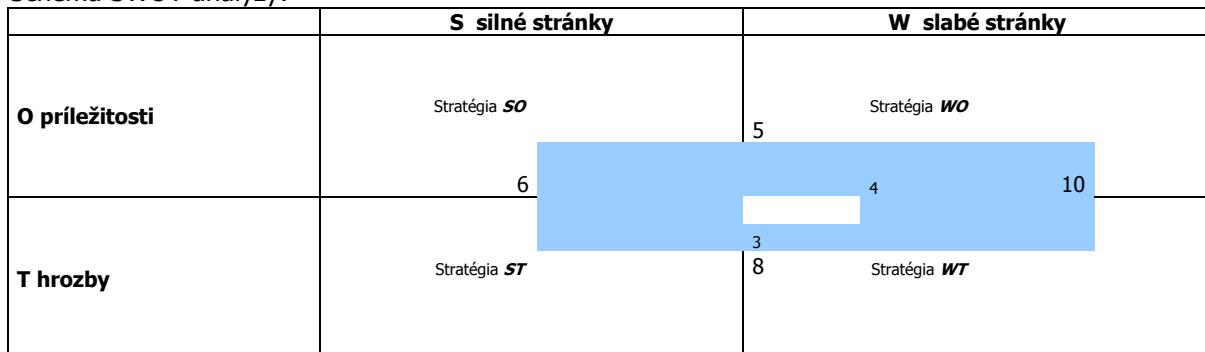
T hrozby	Stratégia ST	5	Stratégia WT
-----------------	---------------------	---	---------------------

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonáť slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, - splašková kanalizačná sieť vo výstavbe, - napojenie na ČOV Prievidza, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získaania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečistujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd vodných tokov, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Prievidza, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva využívaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva využívaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:



V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využiť stratégia WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

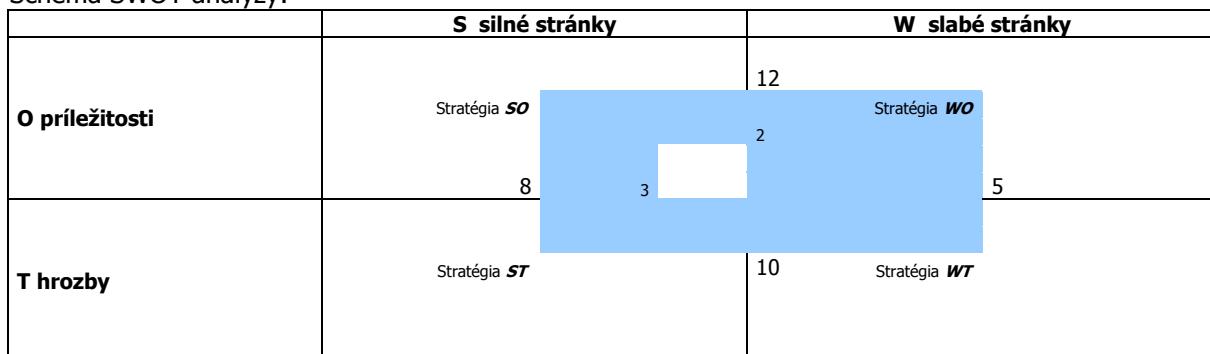
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 	<ul style="list-style-type: none"> - eixstujúce environmentálne záťaže po ťažobnom priemysle,



- prechádzajúci vodný tok – hydrokorridor – Ciglanka ..., - existencia sústavy jazier, - prechádzajúci hydrokoridor Nitra, - prechádzajúci hydrokorydor Handlovka, - zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, - ochranné pásmá vodárenských zdrojov, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,	- nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia korýt vodných tokov, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátorov z výroby, - vysoký podiel pevných palív využívaných pri zásobovaní objektov teplom, - potrebná revitalizácia koryta vodného toku Ciglanka a Handlovka, - nevyhovujúci stav verejnej zelene, - náchnylosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - regulácia korút miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v regióne Hornej Nitry, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajininy, - radikálizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny),

Schéma SWOT analýzy:



V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciu záťažových prevádzok v Trenčianskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonáť slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

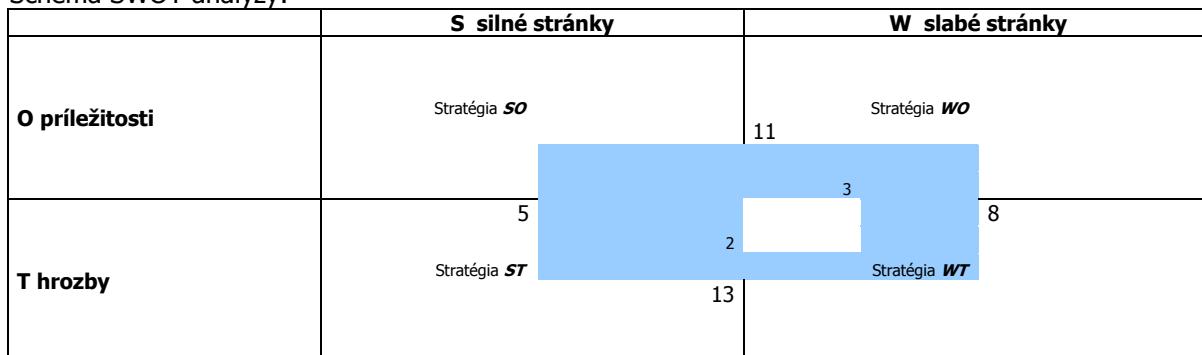
3.6 SOCIÁLNA OBLAST A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia....), 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia stálej ambulancie všeobecného lekára pre deti a dospelých, - absencia zariadenia sociálnych služieb, domova dôchodcov, - absencia lekárne, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, - nedoriešená sociálna sieť,



	<ul style="list-style-type: none"> - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepsie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vztahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepsie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzacov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehľadanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnu prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:



V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporuča sa využiť strategiu **WT** – kde sa obec môže zameriť len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozobám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporuča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Prievidza.

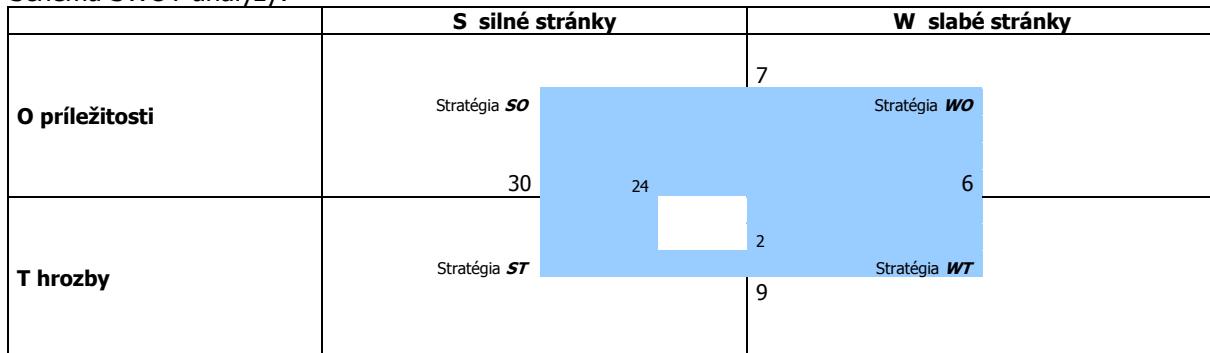
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia materskej školy s 26 deťmi v roku 2019, - zrekonštruovaná miestnosť pre minifitnes, - existencia základnej školy 153 žiakmi v roku 2019, - plnoorganizovaná základná škola, - školská jedáleň s kapacitou 80 miest, - vzdelávanie manažmentu, - kvalifikovanosť a odbornosť pedagogických zamestnancov ŠkVP a jeho prepojenie s koncepcijným zámerom školy a jeho cieľmi, - záujem učiteľiek o inovácie a zavádzanie digitálnych technológií a moderných učebných pomôcok do VVC, - proces plánovania, operacionalizácia cieľov, - uplatňovanie inovatívnych, - moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov, vzdelávacie aktivity a individualizácia VVC, - uplatňovanie zážitkového učenia, učenia na základe zážitkovej motivácie a skúseností, - aplikácia interaktívnych vyučovacích metód - dôraz na vekové a individuálne osobitosti detí - dodržiavanie a ochrana práv dieťaťa - spolupráca s rodičmi - spolupráca so ZŠ - spolupráca so zriaďovateľom 	<ul style="list-style-type: none"> - nízky počet detí v materskej škole, - potrebná rekonštrukcia umývárky II.tr. , chodby, šatne pre zamestnancov - chýbajúce športoviská a telocvična, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,



- spolupráca s CPPP a Prievidzí úspešnosť projektov realizácia rozvíjajúcich vzdelávacích programov preventívna logopedická starostlivosť + rozvíjajúci vzdelávací program možnosť cykloturistiky s využitím množstva polných ciest, futbalové ihrisko a tréningovým ihriskom, dva tenisové kurty, existencia športovej strelnice, ZŠ vybavená školskou telocvičňou, tréningové golfové ihrisko,	
Príležitosti	Ohrozenia
- modernizácia a dostavba objektov materskej a základnej školy, dobudovanie a vybavanie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Koš, skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, možnosť získaania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, nepriaznivý demografický vývoj, množstvo nových úloh bez riadneho preškolenia kompetentných zamestnancov, negatívny vplyv sociálne slabého prostredia na správanie žiakov, zvyšujúca sa administratíva a byrokracia vo výchovno-vzdelávacej práci,

Schéma SWOT analýzy:



V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégie ST – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

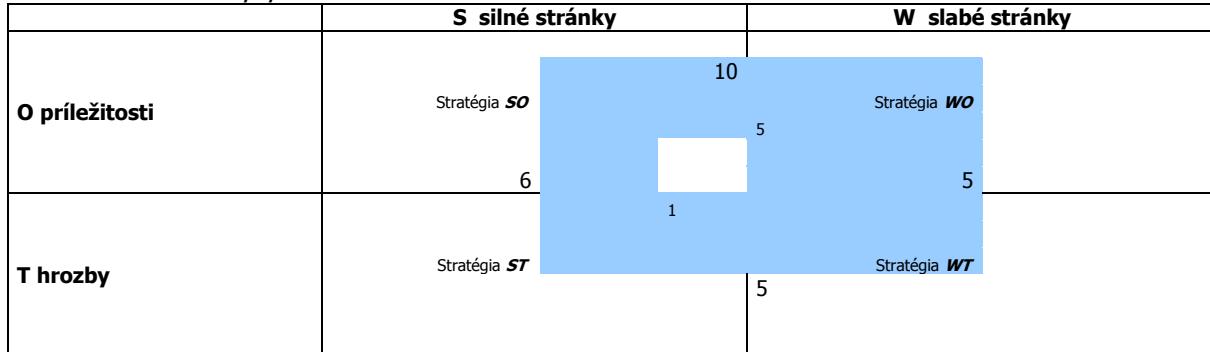
3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- Kultúrny dom - kapacita 150 osôb - Sobášna miestnosť - kapacita 60 osôb - Obecná knižnica kapacita cca 10 000 zväzkov, so sídlom v budove OCÚ - Kostol Kostol rímsko-katolícky (sv. Ondreja) - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nevyhovujúci stav budovy kultúrneho domu, - vysoká energetická náročnosť budovy domu kultúry, - absencia priestorov pre uskutočnenie vonkajších kultúrnych akcií, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)



- rekonštrukcia kultúrnych pamiatok,	- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC,
- obnova zanikajúcich tradícií,	- posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre,
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce,
	- neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

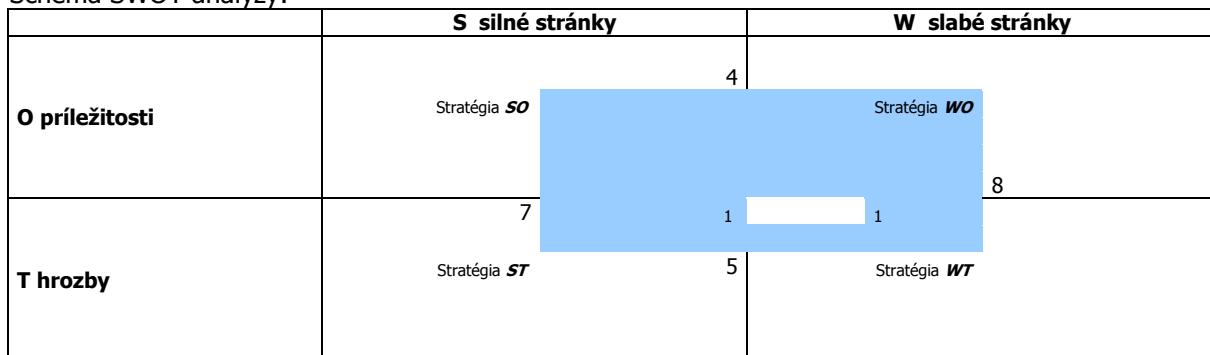


V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporuča sa využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - existencia vodných plôch, - tréningové golfové odpalisko, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce - Bojnice, - existencia lyžiarskeho strediska - Cigiel, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyužité predpoklady pre letnú ako aj zimnú rekreáciu, - absencia stáleho stravovacieho zariadenia, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha obce Koš v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha obce Koš vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávanie a zážitkové pobytov, - spolupráca s okolitými obcami, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:



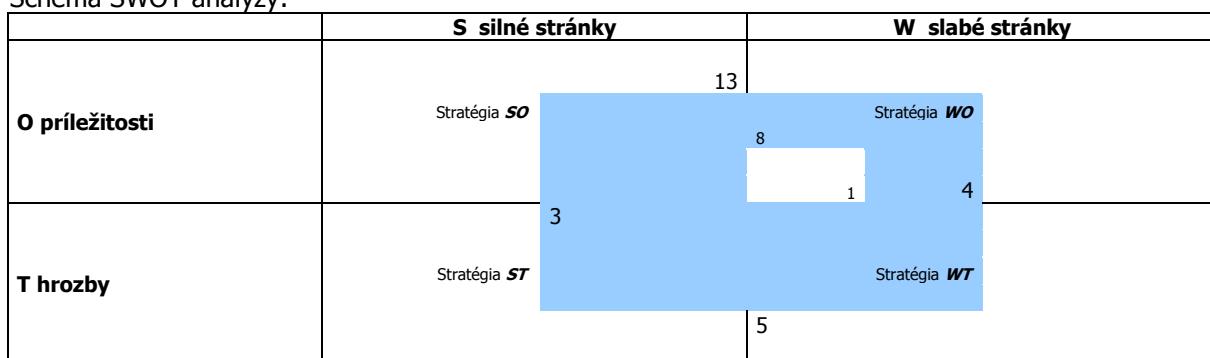


Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégii WT a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívnu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepcného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektivnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnej správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bank, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:



V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

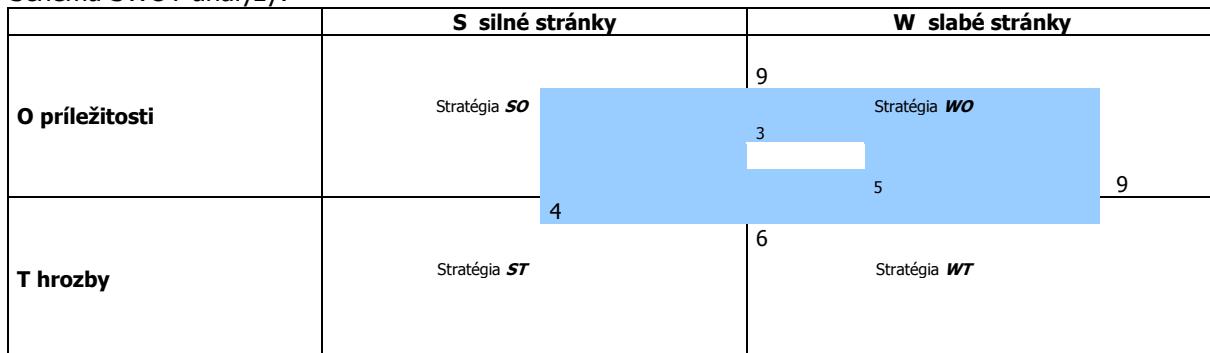
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - postupne zavádzané služby eGovernementu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC, nízkej výkonnosti e-služieb,



v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - vlastná webová stránka obce,	- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepcného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzický nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizačiu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidzu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvýšovanie dispartu medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narúšanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:



V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonáť slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložité vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Koš a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Koš patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.



Ohrozenia obce Koš vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE KOŠ.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cielových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Koš. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cielových skupín so sústredenou podporou obce Koš a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR TNSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Koš poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerať ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Koš je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Koš je súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadené v PHRSR obce Koš:

Hlavné disparity TNK:

v pôdohospodárstve

- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti polnohospodárskych podnikov;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v polnohospodárstve a lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v strojárskom priemysle;
- nedostatočná spolupráca existujúcich VŠ s podnikateľskou sférou v oblasti vedy, výskumu a inovácií;
- pokles v tlažbe uhlia, problémy súvisiace s útlmovým programom, nedokončená reštrukturalizácia významných odvetví priemyslu;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja;
- pretrvávajúca vysoká koncentrácia v odvetviach strojárskeho priemyslu so zameraním na špeciálnu výrobu;
- nízka úroveň inovácie produktov a zaostávanie v exportnej výkonnosti;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb a produktov;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére, podporné služby sa koncentrujú len vo väčších mestách (Trenčín, Prievidza);

v technickej infraštrukture

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody a nezáujem investorov z titulu dopravy;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, tlažba uhlia);

v sociálno-spoločenskej infraštrukture

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- chýbajúci ucelený systém celoživotného vzdelávania.

Hlavné faktory rozvoja TNK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilní a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;



- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
 - možnosť posilňovania exportu;
 - budovanie vedecko-technologických parkov;
- v službách
- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva;
 - disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií;
- v technickej infraštruktúre
- zámery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologizácia dopravy;
 - možnosti využitia kombinovanej dopravy;
 - polohový potenciál kraja, logistické väzby minimálne na úrovni západ - východ;
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
 - dostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
 - dobré pokrytie územia lokálnej občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych službách a kultúre;
 - vysoký podiel vysokoškolského vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomickeho potenciálu;
 - posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielenej revalidifikácie (NSRR, 2013, s.66-67).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Koš v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + poľnohospodárska pôda o výmere – 1153,4 ha, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 84,9 % katastra obce, + 27 podnikateľských subjektov – právnické osoby, + 69 fyzických osôb podnikateľov v roku 2019, + areály poľnohospodárskych podnikov, + Farma SPP, s.r.o. - chov ošípaných, + MVDr. Rybníkár Vladimír - chov ošípadlných, + Roľnícke družstvo podielníkov Koš - rastlinná a živočiška výroba, + AGRODAN - rastlinný výroba a chov hovädzieho dobytka, + dostupnosť krajského mesta Trenčín a okresného mesta Prievidza, + predajne potravinárskeho tovaru a nepotravinárskeho tovaru, + prechádzajúca cesta I/64, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerovinutý pracovný trh v obci, - hospodárska základňa obce Koš pomerne málo rozvinutá, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - malá ponuka služieb pre obyvateľov, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerovnájúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštěvníkov obce,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta I/64, + cesta III s prepojením na Prievidzu, Nováky, Sebedražie, Cigiel', + prechádzajúca železničná trať a železničná stanica, + do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do okresného mesta Prievidza, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD, + vybudovaná sieť poľných ciest, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúci stav chodníkov, - nedostatok parkovacích plôch pri materskej škole a hromadnej výstavbe, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nevyhovujúci stav komunikácií v poddolovanom území,, - nevyhovujúci stav poľných ciest, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaná rozvodná sieť plynu, + existencia verejného osvetlenia, + digitálna telekomunikačná sieť, + dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, + obec Koš je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, + dostatok vybudovaných transformátorových stanic, + vybudovaný cintorín s domom smútku, + existencia plôch na rozšírenie IBV, + dostatok pripojok do pevnej telekomunikačnej siete, + vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia, - nedostatočné osvetlenie na obecnom cintoríne, - nezrekonštruovaný verejný vodovod, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - potrebná rekonštrukcia požianej zbrojnice, - nevybudované garáže pre hasičskú techniku, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia



	ochranných pásiem,
--	--------------------

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, + splašková kanalizačná sieť vo výstavbe, + napojenie na ČOV Prievidza, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Ciglanka ..., existencia sústavy jazier, prechádzajúci hydrokoridor Nitra, prechádzajúci hydrokorydor Handlovka, zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, ochranné páisma vodárenských zdrojov, kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 	<ul style="list-style-type: none"> - existujúce environmentálne záťaže po tăžobnom priemysle, nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, potreba čistenia korýt vodných tokov, nevybudované protipovodňové opatrenia, čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby, vysoký podiel pevných palív využívaných pri zásobovaní objektov teplom, potrebná revitalizácia koryta vodného toku Ciglanka a Handlovka, nevyhovujúci stav verejnej zelene, náhylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, prejazd polnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov,

Sociálna oblast' a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce pomoc v krízových situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia....), 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia stálej ambulancie všeobecného lekára pre deti a dospelých, - absencia zariadenia sociálnych služieb, domova dôchodcov, absencia lekárne, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladčovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na volnočasové aktivity - nedoriešená sociálna siet', - zastarlosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia materskej školy s 26 deťmi v roku 2019, zrekonštruovaná miestnosť pre minifitnes, + existencia základnej školy 153 žiakmi v roku 2019, plnoorganizovaná základná škola, + školská jedáleň s kapacitou 80 miest, + vzdelávanie manažmentu, + kvalifikovanosť a odbornosť pedagogických zamestnancov ŠkVP a jeho prepojenie s koncepcným zámerom školy a jeho cieľmi, + záujem učiteľiek o inovácie a zavádzanie digitálnych technológií a 	<ul style="list-style-type: none"> - nízky počet detí v materskej škole, - potrebná rekonštrukcia umývárky II.tr. , chodby, šatne pre zamestnancov - chýbajúce športoviská a telocvičňa, - deficit finančných prostriedkov známená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,



<p>moderných učebných pomôcok do VVČ, + proces plánovania, operacionalizácia cieľov, + uplatňovanie inovatívnych, + moderných vyučovacích metód, foriem a prostriedkov, + vzdelávacie aktivity a individualizácia VVČ, + uplatňovanie zážitkového učenia, učenia na základe zážitkovej motivácie a skúseností, + aplikácia interaktívnych vyučovacích metód + dôraz na vekové a individuálne osobitosti detí + dodržiavanie a ochrana práv dieťaťa + spolupráca s rodičmi + spolupráca so ZŠ + spolupráca so zriaďovateľom + spolupráca s CPPP a P Prievidzi + úspešnosť projektov realizácia rozvíjajúcich vzdelávacích programov preventívna logopedická starostlivosť + rozvíjajúci vzdelávací program + možnosť cykloturistiky s využitím množstva polných ciest, + futbalové ihrisko a tréningovým ihriskom, + dva tenisové kurty, + existencia športovej strelnice, + ZŠ vybavená školskou telocvičňou, + tréningové golfové ihrisko,</p>	
--	--

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<p>+ Kultúrny dom - kapacita 150 osôb + Sobášna miestnosť - kapacita 60 osôb + Obecná knižnica kapacita cca 10 000 zväzkov, so sídlom v budove OCÚ, + Kostol Kostol rímsko-katolícky (sv. Ondreja) rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nevyhovujúci stav budovy kultúrneho domu, - vysoká energetická náročnosť budovy domu kultúry, - absencia priestorov pre uskutočnenie vonkajších kultúrnych akcií, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<p>+ bohaté kultúrne dedičstvo, + existencia vodných plôch, + tréningové golfové odpalisko, + strategická východisková poloha na poznávanie výlety do širšieho okolia obce - Bojnica, + existencia lyžiarskeho strediska - Cígeľ, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyužité predpoklady pre letnú ako aj zimnú rekreáciu, - absencia stáleho stravovacieho zariadenia, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,

Administratíva a bezpečnosť'

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<p>+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívnu, + budova obecného úradu v dostupnom v centre obce,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest - cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepcného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností



	<ul style="list-style-type: none"> - verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
--	---

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + postupne zavádzané služby eGovernemetu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relativne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, vlastná webová stránka obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepcného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomickejho rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby podelať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitívnych verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomicky, tak aj pre sociálny rozvoj obce Koš.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomickeho rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zameráť podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zameráť sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvateľia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie



Cielová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cielová skupina
nezametaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cielová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cielová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Čestovný ruch a public relation
Cielová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cielová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cielová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,



Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš 2021 - 2030

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE KOŠ

Vízia

Obec Koš sa bude formovať ako súčasť regiónu Hornej Nitry, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je to bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, a relatívny dostatok pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov,



hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu zatraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí. Obec rozvíja svoje kultúrno historické bohatstvo v podobe kultúrnych pamiatok. V obci boli rekonštruované miestne komunikácie, boli vybudované chodníky a parkovacie miseta. V obci sa realizovala HBV, ktorá vytvorila podmienky na zvýšenie počtu obyvateľov. V obci bola dobudovaná športová infraštruktúra a oddychové zóny. Oddychové zóny vznikli aj pri tunajších mokradiach. Významne sa zvýšila návštevnosť obce v dôsledku dobudovaných cykloturistických trás.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Koš. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Koš a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Koš disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto autority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Koš všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Koš v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej mieri. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.



3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov priatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržovanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Koš so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblast' a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej nôdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej nôdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ľahko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej nôdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva klúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej nôdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Koš považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorit.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Koš v súčasnosti je zriadením predškolského zariadenia a základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je



subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Koš či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z cieľov tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavia vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Koš v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslach a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj stážnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podiel'a sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podiel'a sa na tvorbe konceptie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEL'

Strategický ciel' PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cielom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj



inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnej, cezhraničnej a medziregionálnej spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Koš nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Koš, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, malej priemyselnej výroby a polnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomickej aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácií nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácií nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologickejších metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii klíčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosť pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých klíčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

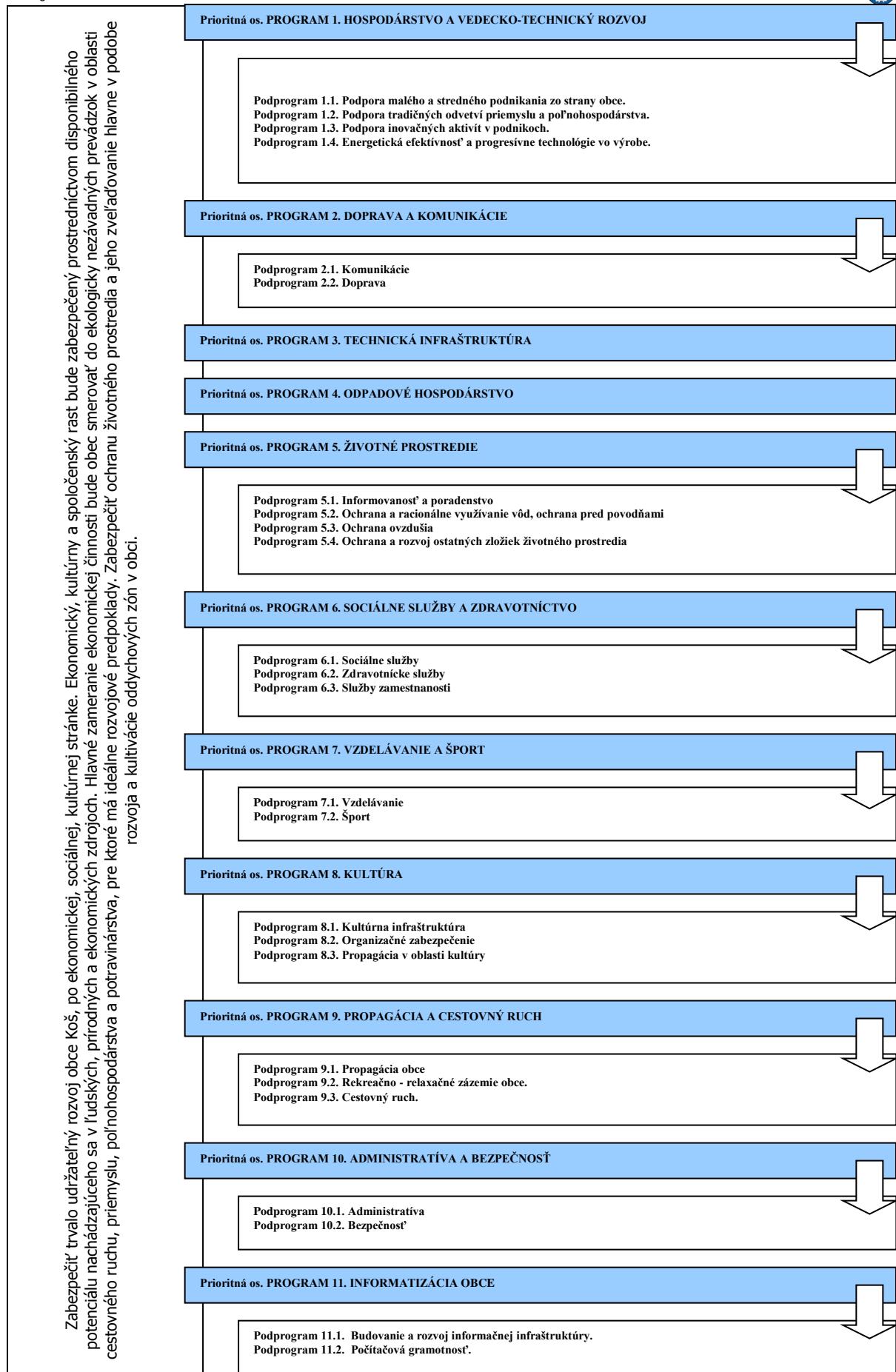


FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosťi, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickej a funkčnej klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Koš je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégou do roku 2020 naplnila tri klúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciach do vzdelenávia, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurenceschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícii, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostačné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš na roky 2021 - 2030 boli zohľadené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Koš. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšenie podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľov. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórii a boli im súčasne dostupné.





PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Prioryt v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Ciel' 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Ciel' 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a polnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Ciel' 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Ciel' 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Ciel' 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Ciel' 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvok drobnej architektúry (pristrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zelen...) .

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícii v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Ciel' 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietrnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.

Dostavba rozvodnej siete plynu.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Ciel' 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s priatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textíliei, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skladok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.



PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Ciel' 5.1
Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ciel' 5.2
Opatrenie 5.2.1
Opatrenie 5.2.2
Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sietiach.
Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Revitalizácia a úprava korút vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Ciel' 5.3
Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Ciel' 5.4
Opatrenie 5.4.1
Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Realizácia protieróznych opatrení.
Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Ciel' 6.1
Opatrenie 6.1.1
Opatrenie 6.1.2
Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Mladé rodiny s deťmi.
Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Ciel' 6.2
Opatrenie 6.2.1
Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Podpora poradenskej činnosti.
Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Ciel' 6.3
Opatrenie 6.3.1
Opatrenie 6.3.2
Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inkluzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzcaov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Ciel' 7.1
Opatrenie 7.1.1
Opatrenie 7.1.2

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Ciel' 7.2.
Opatrenie 7.2.1
Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie využívanej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.



Podprogram 8.1.

Ciel' 8.1

Opatrenie 8.1.1
Opatrenie 8.1.2
Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadváznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Ciel' 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Ciel' 8.3

Opatrenie 8.3.1
Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu konцепciu „propagácie“ história obce v multimediálnej forme.
Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústredit sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Ciel' 9.1

Opatrenie 9.1.1
Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúľ v obci.

Podprogram 9.2.

Ciel' 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktív v obci.

Podprogram 9.3.

Ciel' 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Ciel' 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Ciel' 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Ciel' 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Ciel' 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvyšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

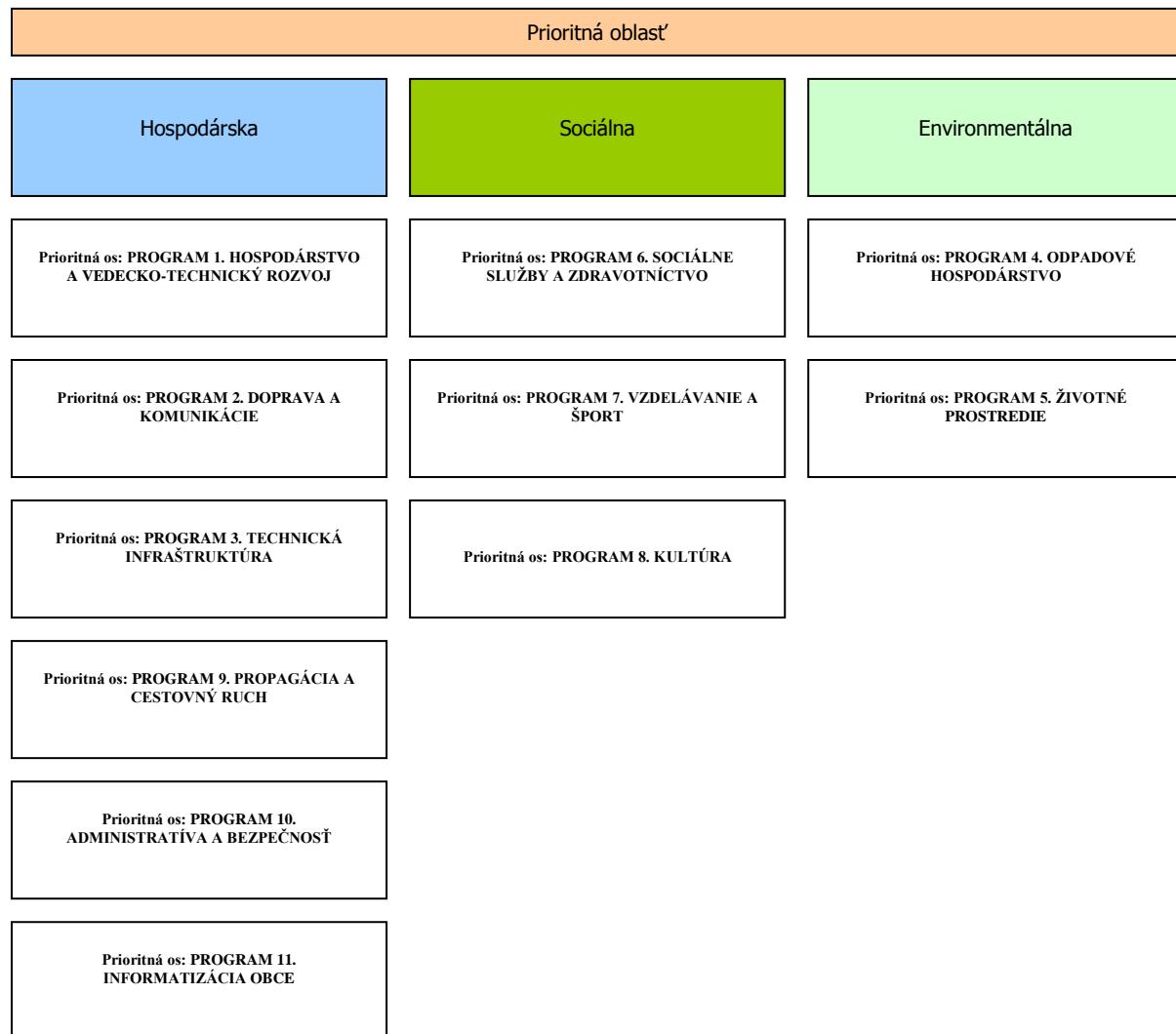
Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.



Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblast' zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.





**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš
2021 - 2030**



5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Ciel' 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity	Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci. Rozšírenie siete obchodných prevádzok potravinárskeho tovaru. Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb. Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenskej služieb.
-----------------	--

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a polnohospodárstva.

Ciel' 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov priemyselných zón a hospodárskych dvorov PD. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia hál a budov. Modernizácia technologického vybavenia PD. Obmedzenie negatívnych dopadov živočíšnej výroby.
-----------------	--

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Ciel' 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Modernizácia technológie v podnikoch výroby.
-----------------	---

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Ciel' 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Spracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu. Inštalácia slnečných kolektorov na budovu DK a ZŠ s MŠ.
-----------------	---

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaistujúcich dopravnú obslužnosť obce Koš. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky využívajúce dopravné trasy. Cieľom investícii do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Ciel' 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Okružná 680 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Vŕazstva 500 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Cintorińska 650 m.
-----------------	---



	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Ružová 170 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Bojnická 170 m. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Hviezdoslavova 380 m.
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Rekoštrukcia ul. Nová v celkovej dĺžke 1500 m.
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklistickej trasy v smere na obec Opatovce na Nitrou a Bojnice. Dostavba cyklistických trás v prírodnom prostredí - vodné plochy. Výstavba cyklistickej trasy smerom na mesto Nováky.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkoviska pri materskej škole - 15 p.m.. Dostavba parkovacích miest pri obytných domoch - 100 p.m.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba obojstranneho chodníka pozdĺž cesty III.triedy.
Opatrenie 2.1.6 Aktivity	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Rekonštrukcia premostenia.
Opatrenie 2.1.7 Aktivity	Úprava dopravnej infraštruktúry. Vyznačenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce. Optimalizácia dopravného značenia.

Podprogram 2.2. Doprava

Ciel 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivity	Riešenie zastávok SAD ako prvok drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zelen,...). Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD.
-----------------------------	--

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Ciel 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
--------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV pre 55 RD.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie - 125 lám. Výstavba verejného osvetlenia na obecnom cintoríne - 10 svetelných bodov. Výstavba verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV. Intenzifikácia osvetlenia popri hlavnej ceste.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu obecného cintorína. Rekonštrukcia domu smútka. Realizácia urnového hája v areáli obecného cintorína. Rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína - 500 m. Výstavba chodníkov na obecnom cintoríne - 100 m.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete. Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN: Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.
Opatrenie 3.6	Dostavba rozvodnej siete plynu.



- Aktivity Výstavba regulačnej stanice plynu.
Realizácia verejných rozvodov plynu v rozvojových zónach.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Ciel' 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opätnenia podprogramu:	
Opätnenie 4.1	V súlade s priatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textíliei, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvyšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opätnenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Ekonomicky motivovaliť obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opätnenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok. Lokalizácia čiernych skládok. Revitalizácia odpadu a čiernych skládok.
Opätnenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Výstavba zberného dvora pre separovaný zber. Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opätnenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete. Dobudovanie jednotnej obecnej kanalizačnej siete v rozsahu celej obce, s napojením obce na ČOV Prievidza.
Opätnenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Ciel' 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opätnenia podprogramu:	
Opätnenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Ciel' 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opätnenia podprogramu:	
Opätnenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach. Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Opätnenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatení. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protizáplavových opatení na toku Ciglianka. Revitalizácia protizáplavových opatení na toku Handlovka. Výbudovanie vodozádržného zariadenia.



- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta Handlovka.
Revitalizácia koryta potoka Ciglanka.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Ciel' 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Ciel' 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.
- Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia oddychových zón v obci.
Výsadba estetickej a izolačnej zelene..

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú využívanosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Ciel' 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.1.1 Obyvateľia v dôchodkovom veku.
Aktivity Zabezpečenie terénej sociálnej služby.
Výstavba domova dôchodcov.
Zriadenie denného stacionára.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
- Opatrenie 6.1.2 Mladé rodiny s deťmi.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Podpora mladých rodín s deťmi.
Výstavba nájomnej bytovej výstavby v obci Koš - 4x byt. dom po 6 bytov.
Zniženie energetickej náročnosti 9 bytových domov.
REkonštrukcia streich na 6 bytových domoch.
- Opatrenie 6.1.3 Marginalizované skupiny.
Aktivity Dostavba núdzového bývania.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Ciel' 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.2.1 Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.
- Opatrenie 6.2.2 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity Výstavba priestorov pre zdravotné stredisko.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Ciel' 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inkluzie rizikových skupín obyvateľov obce.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.



Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočnenie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočnenie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všeobecného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Ciel 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ. Revitalizácia okolia MŠ. Rekonštrukcia umývárky pre II. triedu. Rekonštrukcia chodby v MŠ. Rekonštrukcia šatne pre pracovníčky MŠ.
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinej školskej dochádzky.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vnútorného vybavenia školy. Výstavba technických dielni v ZŠ. Modernizácia školskej jedálne.

Podprogram 7.2. Šport

Ciel 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie.
Aktivity	Výstavba oplotenia futbalového areálu - 470 m. Výstavba závlahy futbalového ihriska. Rekonštrukcia futbalovej tribúny. Dostavba menších ihrisk pri futbalovom areáli. Dostavba detských ihrisk v rámci obytných blokov.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Ciel 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadvýznamnosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.



Výstavba domu kultúry na prc. 502/13.
Vybavenie interiérov – sála, kuchyňa, technické priestory.
Revitalizácia okolia domu kultúry.
Zriadenie priestorov pre potreby umeleckých skupín.

Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Aktivity	Rekonštrukcia pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zavedenie tradície nových podujatí. Výstavba amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Ciel' 8.2	Organizačné zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Ciel' 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Ciel' 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
-----------	------------------------------------

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci. Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce. Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Ciel' 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktív v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychových zón v blízkosti vodných plôch. Podpora zriaďovania reštauračných služieb. Podpora zriaďovania ubytovacích služieb. Dostavba golfového ihriska.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Ciel' 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami. Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.



- Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Ciel' 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.
Aktivity	Modernizácia vybavenia úradu. Rekonštrukcia budovy obecného úradu - zateplenie. Rekonštrukcia strechy OcÚ.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Ciel' 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.
Aktivity	Rekonštrukcia bezdrôtového rozhlasu s sms. Osadenie kamerového systému pri ZŠ s MŠ. Osadenie kamerového systému pri vstupe od obce Sebedražie. Osadenie kamerového systému pri obecnom cintoríne. Rekonštrukcia objektu skladu CO. Výstavba multifunkčnej budovy - hasičská zbrojnice, futbalový klub na parc. KNC 3479. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice na parc.545/1. Výstavba garáže pre hasičské auto naparc. KNE 504.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Ciel' 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy. Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty. Zvýšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov. Realizácia wi-fi v centrálnej časti obce.

Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy. Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.
------------------	--

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Ciel' 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.



Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Koš sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Ciel' 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	2
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	8
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	3
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	350

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a polnohospodárstva.

Ciel' 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov hospodárskych dvorov PD.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Ciel' 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Ciel' 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
-----------	--



Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Koš	0	80 tis.
		Objem vyprodukovej elektrickej energie	výsledok	kWA	obec Koš	0	400
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Koš	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúr
----------	--------------------------------

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Koš	0	2,25
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Koš	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Koš	0	1,5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Koš	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Koš	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Koš	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Počet nových návštěvníkov obce	výsledok	počet	obec Koš	0	2500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Koš	0	115
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Koš	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Koš	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0
		Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Koš	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	-	-
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Koš	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Koš	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvok drobnej architektúry (prištresky, lavicky, sedenia, informačné tabuľy, smetné koše, zelen,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Koš	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Koš	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
--------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Koš	0	5
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Koš	0	150
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svetidiel	výsledok	počet	obec Koš	0	135
		Zvýšenie pokrytie územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Koš	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Koš	0	1



Opátrenie 3.3	Revitalizácia pietných miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Koš	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Koš	0	300
Opátrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Koš	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Koš	0	2
Opátrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Koš	0	30
Opátrenie 3.6	Dostavba rozvodnej siete plynu.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Koš	0	30

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Ciel' 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opátrenia	Názov	Meratelné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opátrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znížovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textilia, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Koš	0	60
		Zneškodený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Koš	0	45
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Koš	0	15
		Znížovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Koš	0	5
Opátrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Koš	0	15
		Znížovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Koš	0	5
		Zneškodený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Koš	0	45
Opátrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Koš	0	10000
Opátrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Koš	0	10
		Počet vybudovaných kompostovisk a zbernych dvorov	Výsledok	počet	obec Koš	0	2
Opátrenie 4.5	Výstavba spaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej spaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Koš	0	1
Opátrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Koš	0	3

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Ciel' 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opátrenia	Názov	Meratelné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opátrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcí	výsledok	počet	obec Koš	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Ciel' 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.							
Opátrenia	Názov	Meratelné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opátrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sietiach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Koš	90	99
Opátrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených koryt	výsledok	km	obec Koš	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Koš	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Koš	0	2
Opátrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Koš	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Koš	0	50

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia



Ciel' 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Koš	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Ciel' 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Koš	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Koš	0	1061
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	obec Koš	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Koš	0	5000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Koš	0	200

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Ciel' 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvateľa v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	200
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	350
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	5
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Koš	0	0
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	10

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Ciel' 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Koš	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	1061

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Ciel' 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inkluzie rizikových skupín obyvateľov obce.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Koš	0	20
		produktyvitá práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Koš	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	20



	individuálnych schopností a výpracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	5
		Zniženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Koš	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Koš	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Ciel 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	40
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	160

Podprogram 7.2. Šport

Ciel 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Koš	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Koš	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	300
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne kružky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Koš	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	250

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Ciel 8.1.	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadváznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Koš	0	500
		Zniženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Koš	0	0
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Koš	0	0
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Koš	0	3
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Koš	0	1061
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Koš	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Koš	0	5

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Ciel 8.2.	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Koš	0	1



	aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet nových návštěvníkov obce	výsledku	počet	obec Koš	0	500
--	--	--------------------------------	----------	-------	----------	---	-----

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Ciel' 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ historie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Koš	0	0
		Počet nových návštěvníkov obce	výsledok	počet	obec Koš	0	3500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Koš	0	1500
		Počet nových návštěvníkov obce	dopad	počet	obec Koš	0	3500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Koš	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Ciel' 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
-----------	------------------------------------

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Koš	1900	500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.	Počet nových inštalovaných tabúľ	výsledok	počet	obec Koš	0	5
		Počet nových návštěvníkov obce	dopad	počet	obec Koš	0	1000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Ciel' 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktív v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Koš	0	15
		Počet nových návštěvníkov obce	výsledok	počet	obec Koš	0	1500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Koš	0	150 tis.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Ciel' 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzavorených dohôd	výsledok	počet	obec Koš	0	1
		Počet nových atraktív obce	výsledok	počet	obec Koš	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Koš	0	1
		Počet nových návštěvníkov obce	výsledok	počet	obec Koš	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktív obce	výsledok	počet	obec Koš	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Koš	0	-
		Počet nových návštěvníkov obce	výsledok	počet	obec Koš	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	1500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Ciel' 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
------------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené	dopadu	počet	obec Koš	0	10



		podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry					
--	--	--	--	--	--	--	--

Podprogram 10.2. Bezpečnosť'

Ciel' 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
------------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť'	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Koš	0	10
		Zniženie kriminality	dopad	%	obec Koš	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Koš	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Ciel' 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
------------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Koš	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Koš	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Koš	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Koš	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť'.

Ciel' 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
------------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Koš	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Koš	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Koš	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Koš	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Koš	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Koš	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Koš	10	20



**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš
2021 - 2030**



Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE KOŠ

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiemi pripravuje vízie, stratégie, iniciaje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva strategiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vede databázy kontaktov, vede prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívnu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívnu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Koš. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomickeho a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávatelia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Koš, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Koš, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomicí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Koš na roky 2021 - 2030.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Koš

Implementácia PHRSR obce Koš sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Koš je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Koš. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Koš budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Koš.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať strategiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovať Opätnenia, koordinovať Opätnenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizácii úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými



subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všeobecných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégii

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorit realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2021 - 2030 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencii. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať "pokial" možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonalovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a späťne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Koš je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Ulohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Koš. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Koš vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Koš (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Koš). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných



opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cielov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Koš. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Koš a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Koš. Naplnenie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cielov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Koš na roky 2021 - 2030. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2021 - 2030) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podielá externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiaci obdobie je obdobie od 1.januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Koš najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Koš. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Koš pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cielov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Koš. Hodnotiaci obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2030. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Koš, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicitu



Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2022, 2025, 2027, 2030	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklene od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Koš.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok,	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ



						Výročná správa obce, Záverečný účet	
9.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvateľia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na priľahlý rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metódike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomickejho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Ciel' 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
Aktivity	Tvorba podmienok.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
		podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
Aktivity	Rozšírenie siete obchodných prevádzok potravinárskeho tovaru.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty	
	Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenských služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a polnohospodárstva.						
Ciel' 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov priemyselných zón a hospodárskych dvorov PD.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia hál a budov.	2000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Modernizácia technologického vybavenia PD.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obmedzenie negatívnych dopadov živočisnej výroby.	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Ciel' 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch	1500	podnikateľské	súkromný	žiadny	podnikateľské



výroby.		subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	sektor		subjekty
---------	--	---	--------	--	----------

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.					
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Koš
	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer					
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaistujúcich dopravnú obslužnosť obce Koš. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky využívajúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálnej a bezpečnostnej aspektov.					
Podprogram 2.1. Komunikácie					
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.				
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.				
Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš
	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.				
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia



Aktivity	Rekoštrukcia ul. Nová v celkovej dĺžke 1500 m.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Výstavba cyklistickej trasy v smere na obec Opatovce na Nitrou a Bojnice.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Dostavba cyklistických trás v prírodnom prostredí - vodné plochy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba cyklistickej trasy smerom na mesto Nováky.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Dostavba parkoviska pri materskej škole - 15 p.m..	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Dostavba parkovacích miest pri obytných domoch - 100 p.m.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Dostavba obojstranneho chodníka pozdĺž cesty III. triedy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vyznačenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš

Podprogram 2.2. Doprava						
Ciel' 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabuľy, smetné koše, zelen,...).					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Ciel' 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										



Opatrenie 2.1.6									
Opatrenie 2.1.7									
Podprogram 2.2. Doprava									
Cieľ 2.1									
Opatrenie 2.1.1									

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.						
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	<p>Vypracovanie technickej dokumentácie.</p> <p>Výstavba plôch IBV pre 55 RD.</p>	<p>podľa potreby</p> <p>podľa potreby</p>	<p>vlastníci</p> <p>vlastníci</p>	<p>súkromný sektor</p> <p>súkromný sektor</p>	<p>žiadny</p> <p>žiadny</p>	<p>vlastníci</p> <p>vlastníci</p>
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie - 125 lámپ.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba verejného osvetlenia na obecnom cintoríne - 10 svetelných bodov.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Intenzifikácia osvetlenia popri hlavnej ceste.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Revitalizácia areálu obecného cintorína.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Rekonštrukcia domu smútka.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Realizácia urnového hája v areáli obecného cintorína.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína - 500 m.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba chodníkov na obecnom cintoríne - 100 m.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Koš
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	450	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Koš
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
Opatrenie 3.6	Dostavba rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba regulačnej stanice plynu.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor /	žiadny	SPP,a.s.,



				súkromný sektor		
	Realizácia verejných rozvodov plynu v rozvojových zónach.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ciel' 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjktmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Ciel' 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s priyatými koncepciami zabezpečiť permanentné znížovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textíliei, kovového odpadu, viačvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Koš
	Revitalizácia odpadu a čiernych skládok.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	700	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš



	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač).	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
Aktivity	Dobudovanie jednotnej obecnej kanalizačnej siete v rozsahu celej obce, s napojením obce na ČOV Prievidza.	250	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Koš
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030					
Ciel' 4						
Opatrenie 4.1						
Opatrenie 4.2						
Opatrenie 4.3						
Opatrenie 4.4						
Opatrenie 4.5						
Opatrenie 4.6						

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osvetla, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Ciel' 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Ciel' 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sietiach.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Koš
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Ciglanka.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Handlovka.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Vybudovanie vodozádržného zariadenia.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské	verejný	vysoký	obec Koš



			subjekty, úvery, iné grantové schémy	sektor		
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korút vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Koš
	Revitalizácia koryta Handlovka.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Revitalizácia koryta potoka Ciglianka.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Koš

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje využívania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinej vegetácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
Aktivity	Revitalizácia oddychových zón v obci.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Výsadba estetickej a izolačnej zelene..	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Revitalizácia oddychových zón v obci.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										



8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú využívanosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Ciel' 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvateľia v dôchodkovom veku.					
Aktivity	Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	zdroje financovania rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	realizácia verejný sektor	dopad na rozpočet stredný	oprávnení žiadatelia obec Koš
	Výstavba domova dôchodcov.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Zriadenie denného stacionára.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Koš
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Podpora mladých rodín s deťmi.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v obci Koš - 4x byt. dom po 6 bytov.	2400	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Zniženie energetickej náročnosti 9 bytových domov.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	REkonštrukcia strech na 6 bytových domoch.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.					
Aktivity	Dostavba núdzového bývania.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Ciel' 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	zdroje financovania rozpočet obce	realizácia verejný sektor	dopad na rozpočet nízky	oprávnení žiadatelia obec Koš
	Zabezpečenie priestorov.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
Aktivity	Podpora poskytovania zdravotníckych služieb.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	zdroje financovania rozpočet obce	realizácia verejný sektor	dopad na rozpočet nízky	oprávnení žiadatelia obec Koš
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Ciel' 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inkluzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	predpokladaný rozpočet podľa potreby	zdroje financovania -	realizácia verejný, tretí sektor	dopad na rozpočet nízky	oprávnení žiadatelia obec Koš



Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Zabezpečenie priestorov na uskutočnenie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Zabezpečenie priestorov na uskutočnenie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Ciel' 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Ciel' 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Ciel' 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer										
Zabezpečenie všeobecného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.										
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Ciel' 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.									
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.									
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia				
	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Modernizácia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Revitalizácia okolia MŠ.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Rekonštrukcia umyvárky pre II. triedu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Rekonštrukcia chodby v MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Rekonštrukcia šatne pre pracovníčky MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.									
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia				
	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				
	Modernizácia vnútorného vybavenia školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš				



Výstavba technických dielní v ZŠ.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš
Modernizácia školskej jedálne.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš

Podprogram 7.2. Šport					
Ciel 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.				
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.				
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný
	Výstavba oplotenia futbalového areálu - 470 m.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký
	Výstavba závlahy futbalového ihriska.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký
	Rekonštrukcia futbalovej tribúny.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký
	Dostavba menších ihrísk pri futbalovom areáli.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný
	Dostavba detských ihrísk v rámci obytných blokov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Ciel 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Podprogram 7.2. Šport										
Ciel 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer					
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.					
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra					
Ciel 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadváznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.				
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.				
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný
	Výstavba domu kultrúly na prc. 502/13.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký
	Vybavenie interiérov – sála, kuchyňa, technické priestory.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký
	Revitalizácia okolia domu kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký
	Zriadenie priestorov pre potreby uměleckých skupín.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.				
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia pamiatok.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.				



		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Organizovanie kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba amfiteátra.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Koš

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Ciel 8.2	Organizačné zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš
		podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Ciel 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ história obce v multimediálnej forme.					
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
Opatrenie 8.3.2		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Koš
Aktivity	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Ciel 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Ciel 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Ciel 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Ciel 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
		1	rozpočet obce,	verejný	nízky	obec Koš



		podnikateľské subjekty	sektor		
Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Koš
Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Koš
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.				
Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktívitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.					
Ciel 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.				
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.				
Aktivity	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny
	Výstavba oddychových zón v blízkosti vodných plôch.	150	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny
	Podpora zriadovania reštauračných služieb.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny
	Podpora zriadovania ubytovacích služieb.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny
	Dostavba golfového ihriska.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.					
Ciel 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.				
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.				
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	rozpočet obce, ŠF EU	verejný sektor	stredný	obec Koš
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet
	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EU	verejný sektor	nízky	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Ciel 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Ciel 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Ciel 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer



Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
------------	---

Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.
------------------	---

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia úradu.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Rekonštrukcia budovy obecného úradu - zateplenie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Rekonštrukcia strechy OcÚ.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
------------	--

Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.
------------------	-------------

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia bezdrôtového rozhlasu s sms.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Osadenie kamerového systému pri ZŠ s MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Koš
	Osadenie kamerového systému pri vstupe od obce Sebedražie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Koš
	Osadenie kamerového systému pri obecnom cintoríne.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Koš
	Rekonštrukcia objektu skladu CO.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba multifunkčnej budovy - hasičská zbrojnice, futbalový klub na parc. KNC 3479.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice na parc.545/1.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš
	Výstavba garáže pre hasičské auto naparc. KNE 504.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Koš

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosť.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
-----------	--

Opatrenie	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
-----------	---



11.1.1						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Koš
	Zvyšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Realizácia wi-fi v centrálnej časti obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Koš
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikáčného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Koš
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Koš

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Koš
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										



Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Koš 2021 - 2030



9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude koncretizovať v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - summarizácia

tis. €	Rok										
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Spolu
I. Hospodárska politika	660,0	1524,5	1675,2	1712,7	1461,5	597,0	108,2	70,7	0,1	0,1	7810,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....		709,0	1084,0	1084,0	1084,0	375,0					4336,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	210,6	210,6	210,6	210,6	70,6	70,6	70,6	70,6			1125,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	111,3	194,3	308,0	308,0	196,8	113,8					1232,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	0,1	37,6	37,6	37,6	37,6	0,1	0,1	0,1	152,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	337,5	407,5	70,0	70,0	70,0						955,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		2,5	2,5	2,5	2,5						10,0
II. Sociálna politika	155,4	155,4	1295,4	1426,6	1433,9	1433,9	382,6	251,4	88,9	88,9	6712,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.			1140,0	1140,0	1302,5	1302,5	162,5	162,5			5210,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	36,3	36,3	36,3	167,5	131,3	131,3	220,0	88,8	88,8	88,8	1025,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	119,1	119,1	119,1	119,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	477,0
III. Environmentálna politika	421,3	895,7	1008,7	1008,7	587,4	172,2	59,2	0,0	0,0	0,0	4153,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	421,3	421,3	534,3	534,3	113,0	113,0					2137,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		474,4	474,4	474,4	474,4	59,2	59,2				2016,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cielov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
Ciel' 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.										
Opatrenie 1.2.1	2 715	1 765	1 324	441	441	0	0	950	0		
Ciel' 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.										
Opatrenie 1.3.1	1 500	750	563	188	188	0	0	750	0		
Ciel' 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.										
Opatrenie 1.4.1	121	121	91	30	24	0	6	0	0		
Spolu	4 336,00	2 636	1 977	659	653	0	6	1 700	0		



Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	709,00	471	354	118	116	0	2	238	0
2023	1084,00	659	494	165	163	0	2	425	0
2024	1084,00	659	494	165	163	0	2	425	0
2025	1084,00	659	494	165	163	0	2	425	0
2026	375,00	188	141	47	47	0	0	188	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4336,00	2636	1977	659	653	0	6	1700	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergíí medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skôršieho overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v klúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podporu zakladania nových firem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionálizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cielom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka



Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova polnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
Ciel' 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry										
Opatrenie 2.1.1	295	295	221	74	59	0	15	0	0		
Opatrenie 2.1.3	402	402	302	101	80	0	20	0	0		
Opatrenie 2.1.4	261	261	196	65	52	0	13	0	0		
Opatrenie 2.1.5	152	152	114	38	30	0	8	0	0		
Ciel' 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.										
Opatrenie 2.1.1	15	15	11	4	3	0	1	0	0		
Spolu	1125,00	1125	844	281	225	0	56	0	0		

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
2021	210,63	211	158	53	42	0	11	0	0		
2022	210,63	211	158	53	42	0	11	0	0		
2023	210,63	211	158	53	42	0	11	0	0		
2024	210,63	211	158	53	42	0	11	0	0		
2025	70,63	71	53	18	14	0	4	0	0		
2026	70,63	71	53	18	14	0	4	0	0		
2027	70,63	71	53	18	14	0	4	0	0		
2028	70,63	71	53	18	14	0	4	0	0		
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
Spolu	1125,00	1125	844	281	225	0	56	0	0		

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a tertiárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T



INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov
Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
Ciel 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.										
Opatrenie 3.2	445	445	334	111	89	0	22	0	0		
Opatrenie 3.3	332	332	249	83	66	0	17	0	0		
Opatrenie 3.4	455	455	341	114	91	0	23	0	0		
Spolu	1 232,00	1 232	924	308	246	0	62	0	0		

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
2021	111,25	111	83	28	22	0	6	0	0		
2022	194,25	194	146	49	39	0	10	0	0		
2023	308,00	308	231	77	62	0	15	0	0		
2024	308,00	308	231	77	62	0	15	0	0		
2025	196,75	197	148	49	39	0	10	0	0		
2026	113,75	114	85	28	23	0	6	0	0		
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
Spolu	1232,00	1232	924	308	246	0	62	0	0		

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program



Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégii, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis*

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis*

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)										
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
A=B+C+D	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
Ciel' 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom									
Opatrenie 4.3	50	50	38	13	10	0	3	0	0	
Opatrenie 4.4	1 385	1 385	1 039	346	277	0	69	0	0	
Opatrenie 4.5	250	250	188	63	50	0	13	0	0	
Opatrenie 4.6	452	452	339	113	90	0	23	0	0	
Spolu	2 137,00	2 137	1 603	534	427	0	107	0	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)										
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
A=B+C+D	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
2021	421,25	421	316	105	84	0	21	0	0	
2022	421,25	421	316	105	84	0	21	0	0	



2023	534,25	534	401	134	107	0	27	0	0
2024	534,25	534	401	134	107	0	27	0	0
2025	113,00	113	85	28	23	0	6	0	0
2026	113,00	113	85	28	23	0	6	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2137,00	2137	1603	534	427	0	107	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvýjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napäťia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégii pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využíteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKOFOND



ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)										
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB	
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
Ciel 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom									
Opatrenie 5.2.2	1 155	1 155	866	289	231	0	58	0	0	
Opatrenie 5.2.3	455	455	341	114	91	0	23	0	0	
Ciel 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vód, ochrana pred povodňami.									
Opatrenie 5.4.1	51	51	38	13	10	0	3	0	0	
Opatrenie 5.4.2	355	355	266	89	71	0	18	0	0	
Spolu	2 016,00	2 016	1 512	504	403	0	101	0	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)										
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB	
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2022	474,42	474	356	119	95	0	24	0	0	
2023	474,42	474	356	119	95	0	24	0	0	
2024	474,42	474	356	119	95	0	24	0	0	
2025	474,42	474	356	119	95	0	24	0	0	
2026	59,17	59	44	15	12	0	3	0	0	
2027	59,17	59	44	15	12	0	3	0	0	
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
Spolu	2016,00	2016	1512	504	403	0	101	0	0	

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia



PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis*

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis*

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvádzanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napäťia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégii pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)						
Ciele	Oprávnené náklady	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		



	spolu	zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Ciel' 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	650,00	650	488	163	130	0	33	0	0
Opatrenie 6.1.2	4 410,00	4 410	3 308	1 103	882	0	221	0	0
Opatrenie 6.1.3	150,00	150	113	38	30	0	8	0	0
Spolu	5210,00	5210	3908	1303	1042	0	261	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
		A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2021		0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2022		0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2023		1140,00	1140	855	285	228	0	57	0	0	
2024		1140,00	1140	855	285	228	0	57	0	0	
2025		1302,50	1303	977	326	261	0	65	0	0	
2026		1302,50	1303	977	326	261	0	65	0	0	
2027		162,50	163	122	41	33	0	8	0	0	
2028		162,50	163	122	41	33	0	8	0	0	
2029		0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
2030		0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	
Spolu		5210,00	5210	3908	1303	1042	0	261	0	0	

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:
 c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
 NADÁCIA ORANGE
 NADÁCIA EKOPOLIS



NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)										
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB	
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
Ciel 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.									
Opatrenie 7.1.1	145	145	109	36	29	0	7	0	0	
Opatrenie 7.1.2	355	355	266	89	71	0	18	0	0	
Ciel 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.									
Opatrenie 7.2.1	525	525	394	131	105	0	26	0	0	
Spolu	1 025,00	1 025	769	256	205	0	51	0	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)										
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB	
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH			Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
2021	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0	
2022	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0	
2023	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0	
2024	167,50	168	126	42	34	0	8	0	0	
2025	131,25	131	98	33	26	0	7	0	0	
2026	131,25	131	98	33	26	0	7	0	0	
2027	220,00	220	165	55	44	0	11	0	0	
2028	88,75	89	67	22	18	0	4	0	0	
2029	88,75	89	67	22	18	0	4	0	0	
2030	88,75	89	67	22	18	0	4	0	0	
Spolu	1025,00	1025	769	256	205	0	51	0	0	

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka



Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)										
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB	
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
	A=B+H+CH	B=C+D	C	Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
Ciel' 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.									
Opatrenie 8.1.1	425	425	319	106	85	0	21	0	0	
Opatrenie 8.1.3	51	51	38	13	10	0	3	0	0	
Ciel' 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.									
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0	
Spolu	477,00	477	357	120	95	0	25	0	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2022	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2023	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2024	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	477,00	477	357	120	95	0	25	0	0



Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiacich na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UΜENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH		
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.										
Opätnenie 9.1.1		1	1	0	1	0	0	1	0		
Opätnenie 9.1.2		1	1	0	1	0	0	1	0		
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.										



Opatrenie 9.2.1	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Spolu	152,00	152	113	40	30	0	10	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
2020	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0		
2021	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0		
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0		
2023	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0		
2024	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0		
2025	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0		
2026	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0		
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0		
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0		
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0		
Spolu	152,00	152	113	40	30	0	10	0	0		

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť'

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunití a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
Ciel' 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci										
Opatrenie 10.1.1	280	280	210	70	56	0	14	0	0		
Ciel' 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.										



Opatrenie 10.2.1	675	675	506	169	135	0	34	0	0
Spolu	955,00	955	716	239	191	0	48	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
2021	337,50	338	253	84	68	0	17	0	0		
2022	407,50	408	306	102	82	0	20	0	0		
2023	70,00	70	53	18	14	0	4	0	0		
2024	70,00	70	53	18	14	0	4	0	0		
2025	70,00	70	53	18	14	0	4	0	0		
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0		
Spolu	955,00	955	716	239	191	0	48	0	0		

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)											
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátны rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH			
Ciel 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.										
Opatrenie 11.1.1	6	6	5	2	1	0	0	0	0		
Opatrenie 11.1.2	4	4	3	1	1	0	0	0	0		
Spolu	10	10	8	3	2	0	1	0	0		

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)											
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB		
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje							
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				



			spolu						
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2022	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2023	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2024	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10,00	10	8	3	2	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovolného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatrenie sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu



Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Prijímateľ	Spolu
EFRR / ESF / KF 85,0 %	Štátny rozpočet 15,0 %	Prijímateľ 0,0 %	Spolu 100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poistovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Prijímateľ	Spolu
EFRR / ESF / KF 85,0 %	Štátny rozpočet 10,0 %	Prijímateľ 5,0 %	Spolu 100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Prijímateľ	Spolu
EFRR / ESF / KF 85,0 %	Štátny rozpočet 10,0 %	Prijímateľ 5,0 %	Spolu 100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠŠÍM ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF 85,0 %	Štátny rozpočet 10,0 %	Prijímateľ 5,0 %	Spolu 100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF 85,0 %	Štátny rozpočet 5,0 %	Prijímateľ 10,0 %	Spolu 100,0 %



V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znížuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovanie.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátnie znížuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho polnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho polnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.



Pravidlá Stratégie financovania Európskeho pol'nohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifika pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručnosti;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:
skupinu pol'nohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným pol'nohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom pol'nohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: pol'nohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva pol'nohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a splňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidieka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejných subjektov a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v pol'nohospodárskej pravovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:

medzi rôznymi aktérmi v pol'nohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť pol'nohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14:
verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;
MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udeliť štatút MAS)

- opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
Pôdohospodársky platobný agentúra,
Národnú sieť rozvoja vidieka
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	Spolu
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v pol'nohospodárskej pravovýrobe;



- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej pravovýroby (okrem rybích produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej pravovýroby;

- podopatrenia 5.3:
poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ'			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ'	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej pravovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ'			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ'	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a t'aže dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ'			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ'	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné výčislenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádzia pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,



- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- finančie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Koš je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich napĺnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Koš bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UMZ č.

.....
pečiatka obce starostka obce



11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. RIÚS TNSK 2014-2020
6. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK),
7. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
8. Národný program reforiem, máj 2012,
9. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
10. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
11. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
12. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
13. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
14. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
15. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
16. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
17. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
18. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
19. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
20. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
21. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
24. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
25. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
26. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
27. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
28. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, socialných vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Koš.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falčan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIEĽY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVÍTKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (I 979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogeneticky klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.mineraly.sk/files/hor/spras.htm>



37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nižiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nižiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europakov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. NSRR, 2011
63. <https://sk.wikipedia.org/wiki/>
64. <http://www.sopsr.sk/>
65. naseobce.sk
66. Štatistický úrad, DataCubes,
67. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
68. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
69. ÚPN Koš, 2014,
70. ÚPN Koš 2019,
71. <https://sk.wikipedia.org/>
72. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
73. https://sk.wikipedia.org/wiki/Ciglianske_predhorie, 15.9.2020
74. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_\(pohorie\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_(pohorie)), 19.9.2020
75. <http://www.podnemapy.sk/>, 20.9.2020
76. <http://www.sopsr.sk/>
77. <http://www.sodbtn.sk/>
78. SoVVČ, 2019
79. <https://www.obec-kos.sk/historia-obce.html>, 10.11.2020
80. <https://zsmskos.edupage.org/about>



**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Koš
Programovacie obdobie 2021 - 2030
2020**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224